

संधिना नियमो.

- १ प्राकृतमां अंतरंग (पटलेके एकज पदनी अंदर वे स्वरो साथे आदया होय सोपण) संधि थतो नथी, किंतु बहिरंग (पटलेके वे पदोनो वचे) संधि विकल्पे थायछे. उदाहरण-विसम+आयवो=विसमायवो, विसमआयवो.
- २ भिन्नपदमां पण इ, ई, उ, ऊ पछो विज्ञातीय स्वर आये तो संधि थतो नथी. जेमके-हरी+उंघण.
- ३ भिन्नपदमां पण ए, ओ पछो कोइ पण स्वर आओ होय तो तेनो संधि थतो नथी. जेमके-रामो+अच्छइ.
- ४ क्रियापद पछो कोइ पण स्वर आओ होय तो तेनो संधि थतो नथी. जेम-होइ+इद, होइ इद.

धातु-

अट्-पूतुं.
जग्-जागुं.
उंच्-उंघुं.
बीसर्-भूळुं.
जम्-जन्मनुं.

वड्-वधुं.
स्-रोनुं.
तोल्-तोळुं.
भमड्-भमनुं.

वाक्यो-

झाड़ ।
होबह ।
खाअसि ।
भासे ।
उंरिरे ।
बीसरामि ।
वामु ।

चिच्छउसे
बान्ते ।
गादथा ।
मिनामि ।
जग्गने ।
सिधिमो ।
खह ।

- ૨ હોઅડ, મોટેડ, ગાઅડ, તે રૂપોની અંદર બે દાર સાથે હોગ છતાં સંધિ કેમ ન થયો ?
- ૩ ત્યા ધાતુઓને વિહરણપ્રત્યય નિત્ય લાગેડે, તથા ત્યા ધાતુઓને વિઠ્ઠપ્રત્યય લાગેડે, તે બતાવો.
- ૪ હોડ + અંછેડ, ચોલ્લ્લને + ડેવનિ, અહીં મિત્રપદોમાં સ્વ-સંધિ કેમ ન થયો ?
- ૫ પ્રથમ પુરુષના એકત્વનના 'મિ,' તથા बहुवचनના 'મો,' 'તુ,' 'મ,' પ્રત્યયોનો પૂર્વના અક્ષરનું શુ ધાયડે ?
- ૬ 'જ' તથા 'જ્ઞા' આ વે, આદેશરૂપે તથા આગમરૂપે ક્યાં વપરાયડે ?
- ૭ અમ્, તા, દા, હો, યુળ આ ધાતુઓના કેટલાક રૂપો છતાં.
- ૮ ધા (દોઢવું) ધાતુનું ફેર પ્રત્યય પર છતાં કેનું રૂપ ધાય ?

ઉવસર્ગ.

ઉપસર્ગ ધાતુની પૂર્વે આવી ઘણું કરીને ધાતુના અસલ અર્થમાં ન્યૂનાધિક્ય કરી વિશેષ અર્થ બનાવેછે. મુખ્ય ઉપસર્ગ નીચે સૂચવ-

- ૧ અદ્- હદ બહાર; અદ્વોદ્દ-તે હદ બહાર પાડેછે.
- ૨ અણુ- પાછડ, સરણું; અણુગચ્છદ-તે પાછડ જાયછે, અણુકરદ-તે મનુકરણ કરેછે.
- ૩ અહિ- ઉપર; અહિગચ્છદ-તે ઉપર જાયછે, તે મેલવેછે, પડલે જાણી જાયછે.
- ૪ અદ્ધિ- તરફ, પાસે; અદ્ધિગચ્છિજ્ઞા-તેઓ તરફ જાયછે, તેઓ પાસે જાયછે.
- ૫ યા-સુધી, ડહાડું; યાગચ્છદ-તે આવેછે.
- ૬ યવ, ઓ- નીચે, દૂર; યવતરદ, ઓતરદ, ઓચે જાયછે, ડતરેછે.

નામ (પુંલિંગ)

અરિહંત	} પૂજ્ય, રામ- દ્વેષરહિત દેવ.	હરિસ—હરે.
અરુહંત		*નયણ—આંસ.
અરહંત		નિવ—રાના, ગૃપ.
આયરિઅ	} આનાય, ગણનો સ્વામી.	ચન્દ—ચંદ્રમા.
આરિઅ		સન્નિદ—દરિયો.
અન્ન—વૈશ્ય, વાણીઓ.		બુહ—રાજ્યો માગસ.
ઉપન્નાય	} ઉપાધ્યાય, પાઠક.	હત્ય—હાથ.
ઓજ્ઞાય		પયગ—વાયરો, પવન.
ઊન્નાય		આદ્ય—સૂર્ય, આદિત્ય.
લોભ—લોક.		સમા—મર્ગ.
રામાસમગ—સાધુ.		નર
નીવ—નીવ.		} પુરુષ.
કાઉમગ—શરીરનો ત્યાગ, કાયોત્સર્ગ.		
ધમ્મ—ધર્મ.		વિબુહ—દેવ.
		ઇન્દ—ઇન્દ્ર.

૧ નપુંસકલિંગવાળા નામોની પહેલી તથા ઘોઝી વિમલિના બહુવચનો પુરૂષના દૂસ્રા સ્થરનો લીધે થાયછે. જેમકે- ઘણાં, ઘણાં, મહાં, મહાં, મહાં.

(નપુંસકલિંગ)

મત્વય-માણું.	રાદંવ-કપડ, રાનીય.
વાવ-વાવ.	મંગલ-પવિત્ર ત્રિયા.
નાગ	} જ્ઞાન.
ળાગ	
દંધગ-શ્રદ્ધા, મન્યાન્વ.	વગ-જંગલ, વન.
	ઘગ-ઘન, દોલન.
	મિત્ત-મિત્ર.

* ટૂંકમાં ' અન્ન ' કાઢી. હોદ શબ્દો નિહળે પુંલિંગમાં બપોરો શાકાયછે.

શરીર વધેહે.
સાધુઓ જાણેહે.
માણસો નિંદેહે.
ધર્મ પવિત્રકરેહે.
વે કમલો પડેહે.
દેવો તનેહે.

વે માણસો રાંધેહે.
હાથા માણસો જીતેહે.
માથું સૂકાયહે.
હાથ દેહે.
પાટક જમેહે.

૨. ઇકારાન્ત તથા ઉકારાન્ત નામ.

પ્રત્યયો—

એકવચન	બહુવચન
પુંલિંગ. ૦	ણો, અઓ, અડ, ઈં.
તત્પ્રમાદિગા. મ્	ઈં, ઈં, ણિ.
મટ્ટહી	નટ્ટહિણો, *નટ્ટહઓ, નટ્ટહડ, નટ્ટહી.
માણૂ	માણુણો, *માણઓ, માણડ, માણસો માણૂ.
દહિં	દહીંઈં, દહીંઈં, દહીંણિ.
મદ્દું	મદ્દઈં, મદ્દઈં, મદ્દણિ.

પુંલિંગ તથા સ્ત્રીલિંગના ઇકારાન્ત, ઉકારાન્ત, રાષ્ટ્રોનો અન્ય-સ્વર પ્રથમના વચ્ચવચનમાં દીર્ઘ થાયહે. પું ૦ શુચિદી, માણ, સ્ત્રી ૦ શુદ્ધી, ધેણ.

ઇકારાન્ત તથા ઉકારાન્ત નામોનાં રૂપો, પ્રત્યયો વિગેરેની વાક-સીમા મટ્ટનાં હોવાથી ઉકારાન્તનાં રૂપો પણ સાધેજ પ્રાપ્તમાં આવેહે, પુંલિંગમાં તત્પ્રમાદ માત્ર વટનાંજ કે પ્રથમના બહુવચનમાં

ચાવયો-

સરયસસી હજ્જડ ।
 ધરણીધરવડ જુઝાન્તિ ।
 નરવરુણો વંદિરે ।
 તિઅસગળવડે નિળડ ।
 ઘણવડે કહેજા ।
 દુંદુહી ગજાન્તિ ।
 મુઅગવડે ચલડ ।
 તરણી મમડેડ ।

દુવે રિસિગો નવન્તિ ।
 સતુગો કુઝાન્તિ ।
 વારિં ઢહડ ।
 મહૂં પડન્તિ ।
 દહિમરિથિ ।
 દુણિઅચ્છીડે ચ દેશવન્તિ ।
 મુવિડી ન કુઝાડ ।

તલવાર કાપેડે.
 વે દંદ્રો ખાયડે.
 સમુદ્ર કપેડે.
 સૂર્ય પૂનેડે.
 શરદકુવુનો ચંદ્ર દોડેડે.
 રાત્રા જીવેડે.
 જ્યોતિન્ક દેવો ગાયડે.

વૈમાનિક દેસો નાચેડે.
 કપિઓ જમેડે.
 ધનવાનો ઝંખા નથી.
 મુનિરાનો ધ્યાન કરેડે.
 મા મુક્તાતું નથી.
 અરિહંતો ક્રોધ કરતાન નથી.
 ઢાઢ્યા માળમો યાદ કરેડે.

પાટ ૬ દો.

દ્વિતીયા વિભક્તિ.

૧. અકારાન્ત નામ.

અકારાન્ત.
 ધુન્તિ મ્
 અરિહંત.

અકારાન્ત.
 ઇ, આ.
 અરિહંતે, અરિહંતા.

નૃનદ્યુતિ— ક્રમના પ્રમાણે.

વાસ્તવો—

સંતા ગજ્ઞન્તિ ।
 વીરો તત્તં કહેડ ।
 પુત્તો જળયં થુણ્ડ ।
 ચન્દો પવિમડ ।
 ભગવન્તા ભવસાપરં તરન્તિ ।
 સીસા વિળયં કુળન્તિ ।
 સાવઓ સાવગધમ્મં રક્ત્વડ ।
 પળ્લો ભગવન્તં અચ્છેડ ।
 જલ્લો રક્ત્વં ઢહડ ।
 ધેળા અમ્મં તોડન્તિ ।
 બુહા મુક્ત્વં જન્તિ ।
 મણુઆ પાયચ્છિત્તં કરન્તિ ।
 સિંધા મંસં મ્વાદન્તિ ।
 મુત્તા જગાન્તિ ચ ।
 ઘળાણિ વહ્દન્તિ ।

પવળા વાજન્તિ ।
 પાહાળા પડેત્રા ।
 મિચ્છા કમ્મં વીમરન્તિ ।
 પ્રસિસા તત્તં મુમરેત્ર ।
 સિસી નયરં પુણ્ડ ।
 સીસા તળે ન માત્તવન્તિ ।
 વીરા દુસ્સત્ત્વમ્મયં કરન્તિ ।
 મુળિવણ્ણો ઘેદઅં ગચ્છન્તિ ।
 નમ્મ્વં મિત્તં ગેણ્હડ ।
 વારિં સૂમડ ।
 જળો મુહં દેત્ત્વડ ।
 ઇમિળો કલ્લાદં જેમન્તિ ।
 મહ્દ પિત્તન્તિ ।
 હરી સમ્મં ન વય્ડ ।

છોકો પાપને નિન્દેછે.
 ઋષિઓ વારિવ્રતને પાલેછે.
 ચોરો દુર્ગતિને મ્રહ્ણ કરેછે.
 ધે શિષ્યો પગને શુદ્ધ કરેછે.
 દીકરાઓ રહેછે.
 પિતા મમેછે.
 બે સિંહ માંસ સ્વાયછે.
 (તમે) બે ફઠ્ઠ સ્વાઓઝો.
 નોકરો મધ પીએછે.

પવનો ક્ષાડને સ્પર્શેછે.
 ઢાહ્યા પુરુષો પાપને ઉદેછે.
 વાણિઆઓ ઘસતું ધ્યાન કરેછે.
 (અમે) ક્ષાડોને સીંચીએ છીએ.
 માળસો કમળોને કાપેછે.
 (તેઓ) બે નમસ્કાર કરેછે.
 શત્રુઓ મુંઝાયછે.
 ચોર દોડેછે.
 (અમે) જ્ઞાનને એકતું કરીએ છીએ.

(नपुंसकलिङ्ग)

जउ—जतु, टात.

अररि—कपाट.

जाणु—सामझ.

साणु—स्याणु, सीलो.

(अव्यय)

*अपि—पण

इच्छ—इच्छतुं.

: प+विम्—प्रवेश करवो.

रक्ख—पाळ्खुं.

मउह—छावा करवो, प्रशंसा

अच्छ—बेमनुं.

करवो.

अणु+कुण—अनुकरण करवुं.

वि+हर्—विहार करवो, फावुं.

आ+गच्छ—आवबुं.

सत्ताम्—आदर करवो.

वाक्यो—

हरिणो हणन्ति हत्थि ।

दुवे आइचं नविमु ।

मुणिणो अगणिपि न फासन्ति ।

मिच्छा अहिवइं अणुकुणन्ति ।

अली विहरन्ति ।

दुवे अच्छेह ।

वारिं सिंघन्ति मेहा ।

मुणिवइणो सिवं च इच्छन्ति ।

सारहिणो अहिवइं सत्तामंते ।

निसंसा पावं गेण्हन्ति ।

निसंसो हगिन्न हरिणो ।

दो सन्तिमच्चिम ।

सन्ति सलहेन्ना हरउ ।

निवइं नरा मवन्ति ।

विही वाहिणो न भिन्दइ ।

मंतुणो अररिं करन्ति ।

हत्थिणोवि सीहं जिणेन्ति ।

जउं दइइ ।

विहरन्ति सिंवा ।

बारीइं अणु पविसन्ति ।

* वा अव्यय कोइ पण पदधी पर आव्युं होय, तो तेनी आदिनो अकार विहस्ये सोपायछे; तथा तेनी अंदरनो पकार उवारे स्वरथो पर होय त्वारे 'प' तो 'व' धावछे. हरी+अपि—हरीवि, हरीअपि. जलं+अपि—जलंवि, जलमवि.

	अरिहंतेण.	अरिहंतेहि,	अरिहंतेहिं,	अरिहंतेहि.	
	वणेण.	वणेहि,	वणेहिं,	वणेहि.	
इकारान्त तथा	{ पुंलिंग—	णा	हि,	हिं,	हि.
उकारान्त	{ नपुंसकलिंग—,				
	मलहिणा.	जलहीहि,	जलहीहिं,	जलहीहि.	
	माणुणा.	माणूहि,	माणूहिं,	माणूहि.	
	वारीणा.	वारीहि,	वारीहिं,	वारीहि.	
	महुणा.	महुहि,	महुहिं,	महुहि.	

- १ तृतीया तथा सप्तमीना बहुवचनना प्रत्ययो लगाइतां पहेलां अन्त्य 'अ' नो 'य' धायछे. अरिहंतेहिं इत्यादि.
- २ तृतीयाना, पञ्चमीना 'तो' प्रत्यय सिधायना, पट्ठीना तेमज सप्तमीना बहुवचनना प्रत्ययो लगाइतां पहेलां अन्त्य इकार तथा उकार दीर्घ धायछे. जेमके—जलहीहिं, माणूहिं, वारीहिं, महुहिं, जलहीभो, जलहीउ, जलहीहिंभो, जलहीसुंभो, जलहीण, जलहीसुं; विगेरे.
- ३ विभक्त्यन्त कोइ पण नाम (नाम, सर्वनाम, विशेषण) ने छेडे 'ण' अथवा 'सु' होय तो विकल्पे तेने यइले 'ण' तथा 'सुं' धायछे. अरिहंतेण, अरिहंतेसुं, अरिहंतेण, अरिहंतेसुं.

नाम (पुंलिंग)

माहेसर—भरतेश्वर, चक्रवर्तीनं नाम.	पाइक—पदाति, पाळो, पगे चालनार.
कोह—क्रोध.	जत्त—यत्त.
उवहार—भेट, इनाम.	सिगोग—सोक.

* (विशेषण)

सामादभययुक्त—सामायिक	विभट्टउम—कपट वगरनो.
ग्रन्थी युक्त.	वीभराय—सागरहित.
उज्जोभगर—उद्द्योवन्तर, प्रकाश-	समत्त—समस्त, सबहुं.
करनार.	समत्थिअ—समर्थन करेहुं.

(अव्यय)

सह—साथे.	सइ—सदा, हमेशा.
व—अथवा.	विणा—बगर, सिवाय.

घातु-

पनहर—ग्रहार करवो, मारहुं.	हर—हरण करहुं.
मेल्ह—मेल्हुं, मूकहुं.	धुण्—कंपहुं, धूणहुं.
पेइ—बढहुं, चेष्टा करवी, बनावहुं.	विअव्—उपार्जन करहुं.
पिप्प—तृप्त पवुं, धरावुं.	भन्न्—भांगवुं.
लिप्—फेरवुं.	चुलुचुल्—करवुं.

वाक्यो-

सावया निछंणं न कुणन्ति ।	चकेहिं रहो चलइ ।
निवो दंढेण धेणे हणइ ।	सरीरं छज्जइ भूमणेणं ।
जणा घल्लमिधणेहिं सोछन्ति ।	निश बाणेहिं सत्तवो जिणन्ति ।
मुणियो सुअं मुणन्ति ।	कंदप्पं खिबइ वीभरायो वीरो ।
बुहा वीरं रयणेहिं अघन्ति ।	पवणेण रुक्खाणि चुलुचुलन्ति ।
पयावई जन्तेण जीवि धेइइ ।	जइणो रयणाइं न मेण्हन्ति ।
साहुणो जत्तेणं नार्णं विद्वन्ति ।	ममदेइ उज्जोभगरो भाणू ।
निसंसा बाणेहिं सीहे पहरन्ति ।	बुहा मज्जं विज्जन्ति न ।

• विशेषणदे विशेष्यकी जाति, विभक्ति तथा पदव लगेते.

સાચા પુષ્કેહિ સન્નિવસન્તિ ।
 તદ્વન્તિ ટમંગેહિ હૃત્પિંગો મિત્રા ।
 રૂપે ન કુપિમો ટમ્ભં ।
 વયગે ન મુગન્તિ ।
 ધુગ્નિ મિત્રોંગેહિ માદ્વો વીરં ।
 અદિવદ્વો ગ્વન્તિ ધોગ મિથં ।

વિઘટ્ટહનો વાદુવત્રી સમતં
 દેક્તર ।
 ધગવદ્વો ન ધિન્નન્તિ મુપન્ગેહિ
 રુપેગ વ ।
 વયગો રુત્તારં યજ્ઞ ।
 મેહુદ મરહેમો વાંદ ।

શ્વેતોઽપો મુગવદે ગણેહે.
 સવદ્વો જીવો અનાવદે ગરીરને
 વાંદેહે.
 રૂપો રૂપો વદે વાંદેહે.
 ગત્તુ તદ્વત્ત વદે શુદ્ધોને મરેહે.
 રૂંદો તદ્વત્ત વદે મુત્તયહે.
 મેવરદે અનાવ વદેહે.
 (અમે) વાવરદે વંચીત્તી.
 માત્તમો શ્વેત મરેહે.
 શિવો મુરને માવદે મરેહે.
 રાત્તમાત્તમો વવદે વરા માત્ત-
 મોને અગ્નિ વરેહે.
 મત્તવિત્ત મત્તવિત્ત મત્તવ મત્તવે
 વાત્ત મરેહે માત્ત મત્ત-
 (અમે) મત્તવે માત્તવદે મત્તવે
 રાત્ત.

મોવોને વરા વત્તવત્રી નપી.
 (રૂંદો) વગરદે વાંદેહે.
 (અમે) રથ વદે મદ્વ છીર.
 * જીવત્રી સાથે પુત્ર વાંદેહે.
 માત્તુ પુત્રે વરેને મત્ત મત્તવને
 તરેહે.
 મિત્રો વત્રી વાંદેહે.
 રૂંદો વત્તવદે મરેહે.
 (રૂંદો) મે વત્તે વત્તવદે
 જાંદેહે.
 રૂંદોની માથે વિત્ત મત્તવોને
 વરેહે.
 (રૂંદો) મે વત્તવ વદે મરેને
 વાંદેહે.
 રાત્તવે રૂંદો રૂંદોને મરેહે.
 (રૂંદો) મે વત્તે વદે મરેહે.

वाक्यो—

बम्हणा हरिसेणं*मोअणाय धावन्ति ।
 पाइफो गच्छद नयराय ।
 हरिसइ निवो उवहारत्तो ।
 णमो अरिहंताणं ।
 धम्मं विणा दोगच्छं गेहंति समत्ता
 जणा ।
 सीहेहितो बीदन्ति किर पुरिसा ।
 जळा अगणिणो परिसामन्ति ।
 बीरो हत्थेणं माणेण न जिणइ
 सत्तुणो ।
 हत्थिणो पडन्ति सिंगेमुंतो ।
 पूणा निवाणं सुवण्णं रुपं च
 चोरन्ति ।
 पावा रक्खेइ जणे नायपुत्तो ।
 सीरं पिज्जन्ति ओहरिअपरा
 भारवदा ।
 ससिणो किरणाउ उज्जाणं पयामन्ति ।
 कुड्डिगिणो बीरं न अचन्ति मणे-
 णवि ।
 धीरा हत्थेहि तरंति सिंधुं ।
 अदिन्नादाणं न गेह्मिणो दुज्जि ।
 बिरस्सुडं निअसगगणइणो गुरु
 अत्थि ।

पुत्तेहिं अचेमि मुक्कताय परं
 बीअणं ।
 दीवो चुलुचुलद पक्कगेण ।
 साइ पृज्जाय सीरं वोत्तिरइ ।
 सुहेणं उणइ नरक्खणो तदओ पुत्तो ।
 हत्थिणो रोड्डन्ति मिहरीणं सिंगण
 उवरि ।
 भाणुणो सिंगं पयामन्ति ।
 साहुणो सावया च मुक्खं नदि
 गच्छन्ति विणा दंमणं विणा नाणेण
 विणा चरणा च ।
 विज्जाळयस्स मणिच्छाणो वि-
 ज्जत्थो अत्थि ।
 सिंधुत्तो जळाइ मेहा चोरन्ति ।
 गुरणो मुहत्तो मूसावायं न-
 बोहन्ति ।
 चउत्थस्स जिणदम्म नमो ।
 धोट्ठा पायेहिं उज्जाणाय
 वच्चन्ति ।
 समत्ता पावपधंथा पायड्डित्तेण
 परिसामन्ति ।
 रज्जं विट्ठन्ति यामाउ अज्जा ।

* “ने माटे, ने वाप्पे” एका शब्दमां धात्वागन्त नामो चतुर्थीनां एकवचनमां विहृतो ‘आय’ प्रत्यय लेटे, तेमज इच्छागन्त पुलिग ‘अये’, उक्तागन्त पुलिग ‘अये’ अने इच्छागन्त उक्तागन्त नपुमल नामां ‘ये’ प्रत्यय विहृतो चतुर्थी एकवचनमां लेटे-जिणाय, जिणस्स, हरये हरिस्स, गुरवे, गुरस्स, वारिणे वारिस्स इत्यादि.

ઉપાનના ફૂલો સદાકાંથી કરનાય છે. | નિહો તરુવનાંથી પાળી પીરહે.
 (વેલો)ને પન્દરાથી હર્ષ પામે છે. | રાનાઓ રાજ્યોનું શત્રુ યકો રતન
 સૂરના તાર વેદે દ્રોણનાં પાળી | કરે છે.
 સુકાય છે. (હું) ધર્મને માટે જીવનો
 વન સદાથી ચાર ગાઉ છે. | ત્યગ કરું.
 વાસાદથી મનુષ્યો હુંમાય છે. | હોકરો વાત ધર્મથી વન છાતું
 મેં નિષ્વાસીથી પ્રથમે માટે યતન | કરે છે.
 ફરે છે. (તે) રાડોનાંથી વૃક્ષો પીરહે.
 બ્રાહ્મણોના વાટકો હર્ષથી ફૂલની | યમાદથી ધાન્ય થાય છે.
 માંને વન સંગે છે. | રાના મિશ્રાનથી હાર મેસે છે.
 ધોલકી પ્રુપ નમ્ર પામે છે. | પન્દરાથી મેલો રતન રતન કરે છે.
 (વેલો) મેં વેલવે પવનના | મળાઓ ફૂલોનાંથી શુદ્ધ નવ
 રિતોને લેરે છે. | મ્દ વેરે છે.
 આધ્ય ! મેં દાસીઓ દાંત વે | (અને) રાતને માટે દુરજોનો
 વિલે રો છે. | વિનય કરી, લીડ.
 પીરણનો સારા વાન કરના નથી. | હોરમે પદોનેના વિદોને નમ્રાય.
 (અને) હાલકાય ધર્મથી મિટ | મૂર્તીઓ ધર્મથી વેદ છે.
 નીને માંમડી, રીડ. | વનની દુન્ય થાય છે.
 પીસા પીરણને માંમડે માંડે | રિતપર્મનું રીડ તરોને હાલે છે.
 વિનયે મેલો, રીડ. | (અને) વનની વાન રોડ, રીડ.
 રાતનો પીરણે વાનને અન્નને | વનથી રીડે રોડે.
 માં વિલે રોડે. | વન દુરજોનાંથી રોડે વાન
 (રોડ) મેં રૂડો રાતે રાતે રાતે | રોડે.
 રૂડે રોડે રોડે.

पाठ ९ मो.

सप्तमी.

प्रत्यय-

एकवचन

बहुवचन

अकारान्त पुल्लिङ्ग { ए, मि.

सु.

तथा नपुंसकलिङ्ग {

अरिहंते, अरिहंतमि.

*अरिहंतैः.

वणे, वणमि.

वणैः.

इकारान्त, उकारान्त
पुं० तथा नपुं० { मि.

सु.

जलहिमि.

जलहीमः†

माणमि.

माणूः.

वारिमि.

वारीः.

महुमि.

महूः.

संशोधन.

एकवचन.

बहुवचन.

अकारान्त { पुं- ओ, आ, अ.

प्रथमाप्रमाणे.

{ नपुं- ०

हे अरिहंतो, हे अरिहंता,

११
हे अरिहंता.

हे अरिहंत.

हे वग,

हे वगाइं, हे वगाईं,

हे वगाणि.

* पाठ ७ नियम १ लुओ.

† पाठ ७. नियम २ लुओ.

इकारान्त { पुं-ई, इ.
तथा { उ, ट.
उकारान्त { नपुं- ०

प्रथमाप्रमाणे.

॥

प्रथमाप्रमाणे.

हे जलही, हे जलहि. हे जलहिणो, हे जलहओ,
हे जलहउ, हे जलही.
हे भाणू, हे भाणु. हे भाणुणो, हे भाणुओ, हे
भाणउ, हे भाणू. हे भाणू.
हे वारि. हे वारीं, हे वारीं,
हे वारीणि.
हे महु. हे महुं, हे महुं, हे महुणि.

नाम (पुंलिंग)

बाग-बागो.
स-स, लुपो.
विदार-उम, पाणुं.
विमान-उदाह, अग्नि.
विदिन-उदाह.
उम-उम, कउ.
दुष-दुष.
मुंग-मुंग नामनं व मुं.
मंकार-मंकार.
मिदिन } स.
मिदिन }
(अर्ध) मुदिन }
उम-उम, कउ.
मंकार-मंकार.
मुंग-मुंग.

रमधाय-रमधो त्याग.
विद-विद, संरति.
उम-उम.
मुंग-मुंग, सगो.
मंकार-मंकार.
मुदि-मुदि, कउ.
मुंगि-मुंगी.
कवि-कवि, कवि.
मिदि-मिदि.
अम-अम.
रमधाय-रमधो त्याग.
उम-उम.
मंकार-मंकार.
मुदि-मुदि, कउ. मंकार.

अव्यय—

अहो—अवः, नावे.
सगिअं—दत्तः, धीने धीने.
निधं—नित्य.

मया—सदा.
अज्ज—आजने.
अज्ज—आजने.

धातु—

वट्—वटवुं.

रम्—राखुं करवुं.

पट्—मगवुं.

करिम्—करवुं.

वह्—वहन करवुं.

मग्गिम्—विचारवुं.

मग्गिम्—अव+मग्गि—ममवत्तावुं, आवुं.

वाक्यो—

एहम्मि कमज्जं उप्पज्जन्ति ।
उप्पज्जन्ति सुमहं निहंते मज्ज-
ण्णि निहंते मज्जन्ति ।

नये नानुसङ्गि नये निमीहि
जुहो एहिहि मंथुओ अ दीरो ।
आमन्ति अत्थं निम्मज्जन्ति ।

सुणी जग्ग दिग्गे ।
वाक्कहा नयन्ति यं यन्ति ।
विज्जन्ति ये यन्ति ।

वसेतुं धरन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
वज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

विज्जन्ति वज्जन्ति भोजन्ति वि-
यं न खादन्ति ।

मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
विज्जन्ति मज्जन्ति निज ।
विज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
विज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।
मज्जन्ति नुं यन्ति निज ।

જગા ન વિન્નન્તિ સિધુણો તારં વારિ
 *ધમ્મો ચિત્તમ મેઝ્ઝો ।
 મણુણ્હિ મણમ્મિ પુણ્ણં તત્તં
 નાયત્ત્વં ।

મહાણં નિહી જલ્લહરો ।
 ઉસહા ઉંચન્તિ ।
 વંધુણો વસુણે મરિસન્તિ ।
 છોહો કુક્કલં દેદ મોગીણં પિ ।
 કુદ્ધો સણિઅં સણિઅં વલ્લદ્દ દ્દેણં ।

પુરિસા વદિશ્ચમન્તિ પાવાડ ।
 પટન્તિ વળ્લાઈ તરણો !
 નાયતુત્તો જણાણં મત્તયમ્મિ
 હપ્પં મેહર
 વિનયધમ્મમૂરીણં મુહત્તો
 હરગોવિંદો મણિચ્છાલો ન
 ઉપેસં મુણ્ણ
 હે પુરિમા ! વિનયધમ્મમૂરી અ
 નયરં પવિસા

ધરમાં પવન વડે સુરા પાયછે,
 મુનિયો સ્વપ્નમાં પણ વિવાહ કરતા
 નથી.

મહા દંડ વડે ધીમે ધીમે ચાલે છે.
 (અમે) સમુદ્રમાં વિપ દેસતા નથી.
 મનોહર વનમાં પુરુષો રમેડે.
 રેતરમાં ધાન્ય પાયછે,
 સૂર્ય વડે દિવસ શોમેછે.

કામદેવ મહાદેવને પણ દુઃખ દેછે.
 હાથીઓનું ટોળું માર્ગમાં ઢોડેછે,
 ઈંદ્રના વરુણ માટે મૂહસ્પતિ
 વિચાર કરેછે. ।

ધાત્કોની આંસોમાં આંસુ આવેડે. ।

વાંદરાઓના પૃઢાઓને વાલ
 અડે

મૃદંગની સાથે કવિ ગાયડે.
 છોક વડે અપશુકન માયડે.
 પુત્રો પિતાને પ્રણમેડે.
 માદાઓ શુદ્ધ કરેછે.
 સચ્ચા કવિઓમાં સિદ્ધસેન

પ્રણ
 યોગી તટસ્થાને ગ્રહણ કરેછે.
 સમૂદ્રમાં ફેરેછે.

ચોરો ધન માટે રાનાના ઘર
 ઉપર પાં

તેઓ લોભથી પીલુ ચોરેછે.

* એ વાક્યમાં કોણના કિયાવદ ન હોય ત્યાં 'અસુ' ધાતુનો પ્રયોગ
 † જાણ સ્વપ્નમાં સત્યની અથવા વાળી વિભાક્તિ અપાયછે. જેમકે
 કવીણ.

મળિયાલ પૂત્રો તથા પત્નિને	બ્રાહ્મણો પૈમા માટે મંમેંડ.
માટયલી પેંકેડે.	મિદ અમિયી નામેંડ.
હે જગના પદાર્થને જાણનાર લીર !	આકાશમાં મેંચ મર્મના કંગેંડે.
અમે નર્યાઈ છીએ.	દેવો અરિહનોને સમકાર કરેડે.
હુશાઓ પાપથી લીના મથી.	(તમે) જે અરિહનને પૂત્રો છો.
લગ્નદામાઓ રપોને લાન કરેડે.	

માતાંજા.

પુલિગમ્મિ અવન્તો જિણસદો.

વકતવન

લુદવન

૧. લીણો.	જિણા.
૨. જિણં.	જિણે, જિણા.
૩. જિણેજ, જિણેજ.	જિણેહિ, જિણેહિ, જિણેહિ.
૪. જિણાય, જિણાય.	જિણાણ, જિણાણ.
૫. જિણતો, જિણ તા.	જિણતો, જિણાટ.
જિણાટ, જિણાહિ,	જિણાઓ, જિણેહિ,
જિણાહિતો, જિણા.	જિણાહિ, જિણેહિતો, જિણાહિતો,
	જિણાહિતો, જિણેહિતો.
૬. જિણાય.	જિણાણ, જિણાણ.
૭. જિણે, જિણાય.	જિણેણ, જિણેણ.
૮. —હે જિણો, જિણા, જિણ.	જિણા.

सबोधन—हे वण.

वणाईं, वणाईं, वणाणि

शेष रूपाख्यान पुंलिङ्ग प्रमाणे.

सुविहि—पुंलिङ्ग

१. सुविही.	सुविहउ, सुविहओ, सुविहिणो, सुविहीं.
२. सुविहिं.	सुविहिणो, सुविही.
३. सुविहिणा.	सुविहीहि, सुविहीहिं, सुविहीहिं.
४. सुविहये, सुविहिस्स.	सुविहीणं, सुविहीण.
५. सुविहिणो, सुविहितो,	सुविहिणो, सुविहितो.
सुविहीओ, सुविहीउ,	सुविहीओ, सुविहीउ,
सुविहीहितो.	सुविहीहितो, सुविहीउतो.
६. सुविहिस्स.	सुविहीणं, सुविहीण.
७. सुविहिम्मि.	सुविहीसुं, सुविहीसु.
सं.—सुविहि, सुविही.	सुविहउ, सुविहओ, सुविहिणो, सुविही.

वारि—नपुंसक.

१. वारिं	वारीइं, वारीइं, वारीणि
२. ”	” ”
४. वारिणे वारिम्म	वारीणं, वारीण.
सं—हे वारि	वारीइं, वारीइं, वारीणि

शेष रूप पुलिङ्ग प्रमाणे.

माणु—पुंलिङ्ग.

१. माणू	माणओ, माणओ, माणउ, माणुणो, माणू.
२. माणुं	माणुणो, माणू.
३. माणुग्ग	माणूहि, माणूहिं, माणूहि.
४. माणो माणुस्स	माणूणं, माणूण.

६. भाषणो, भाषणो, भाषणो,
भाषण, भाषणितो.
७. भाषण.
८. भाषणित.
९. भाषण, भाषण. हे भाषणो, भाषणो, भाषणो, भाषण,
भाषण, भाषणितो, भाषणितो.
भाषणो, भाषण.
भाषण, भाषण.
भाषण, भाषण.
भाषण, भाषण. हे भाषणो, भाषणो, भाषणो, भाषण,
भाषण, भाषणितो, भाषणितो, भाषणितो, भाषण.

मधु-नपुंसकः.

१. मद्रः	मधु-नरुमयः	
२. "		मद्रः, मद्रः, मद्रः
३-४ मद्रः		" "
५. मद्रः मद्रः		" "

ॐ नमः शिवाय नमः

विनायकाने गुरुवा साठे सातान्य दक्षि.

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

સંખ્યાવાચક વિશેષણો-

*એક } એક.
 રૂક }
 ૧દુ-બે.
 ૩તિ-ત્રણ.
 ૪ ચતુ-ચાર.
 ૫ પંચ પાંચ.

૭-૭.
 સત્ત-સાત.
 અઠુ-આઠ.
 નવ-નવ.
 દંદ-દસ.

૨ દરેક સંખ્યાવાચક શબ્દો ચક્રી પછીના बहुवचनમાં 'ન' ને
 બદલે 'નહ,' 'નહે,' પ્રત્યયો આવે છે. જેમકે ચતુરંદ કસાયાવં.

અન્યયો (કેટલાએક ઉપયોગી)

અત્તો-અર્હિથી, આથી.

અત્થ } અર્હિ.
 અત્થ }

અલ્લ-આગ.

અઠુણા-હમણાં
 પિવ-પંડે, જેમ, જાણે.

કહ } કેમ, શી રીતે.
 કહ }

* એક, રૂક શબ્દનાં રૂપો, (હરે પછી બેઠીરામાં પાડમાં લેતાં પ્રમાણે)
 "સાન્" શબ્દની માફક થાય છે. આ શબ્દનાં રૂપો એકવચનમાં થાય છે. પરંતુ
 ઉપરો તેનો અર્થ "અન્ય" એવો હોય છે ત્યારે તેનાં રૂપો દરેક વચનમાં થાય છે.

૧ "દુ" શબ્દ ત્રણ પ્રમાણે, તથા દ્વિતીયામાં 'દોણિ,' 'દોળિ,' 'દો,' 'દે' 'દુરે'
 આ પાંચ રૂપો થાય છે, તથા ચાલીની વિભક્તિઓમાં 'દો,' 'દે' એક બે આદેશો થાય છે,
 અને તેની પાછે (પૂર્વોક્ત રૂપોમાં શબ્દોને સમાહવામાં આવતા बहुवचनના પ્રત્યયો,
 સમાહવાથી તેનાં રૂપો ભિન્ન થાય છે.

૨ 'તિ' શબ્દનું પ્રથમ તથા દ્વિતીયામાં "તિણિ" રૂપ થાય છે, તથા ચાલીની
 વિભક્તિઓમાં રૂપોમાં શબ્દોની માફક તેનાં રૂપો જાણવાં.

૩ "વડ" શબ્દનાં રૂપો પ્રથમ તથા દ્વિતીયામાં 'વડો,' 'વડારો,' 'વડારિ'
 આવા ત્રણ રૂપો થાય છે, તથા ચાલીની વિભક્તિઓમાં રૂપોમાં શબ્દોનાં પ્રત્યયો
 ભળે છે, તથા ચાલી વિભક્તિની વિભક્તિઓમાં વડ સાતમાં ચાહેલો જોતો નિયમ
 ચિહ્નને મળે છે.

૪ 'પવ' થી રૂપને 'દદ' પર્વનાં શબ્દોનાં રૂપો "તિવ " શબ્દની માફક
 થાય છે, તેમજ बहुवचનમાં જ થાય છે.

क्या-क्या है.

उ.च।-दयायी.

बहि-दयां.

विस्-लंघा वरुण सुषी.

तहि-न्यां.

न्या-न्या०.

डा } करीब.

३३ } सं.

अहि-यां.

$\left. \begin{matrix} \text{三} \\ \text{三} \end{matrix} \right\} \text{三}$

वा } लयना
व }

सू-सू. ५३.

प्र-हमनां

सुदृढ-सारी राजे.

[illegible]

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

१. दूरक संरक्षण मंत्र, २
प्रत्यक्ष संरक्षण मंत्र, ३

• • • • •

— ۱۰۰ —

संज्ञा

આકારાન્ત પુંલિંગ નામોનાં રૂપો.

આકારાન્ત નામો એવાં કે. ગોવા. હાદાદા શ્યાદિ શબ્દોનાં રૂપો
અકારાન્ત નામોની મોર્ફિક થાયછે, પરંતુ આ નિયમમાં અપવાદ
નીચે પ્રમાણે છે:-

આકારાન્ત નામ થકી સત્તમીમાં કેવળ ' મિ ' પ્રત્યય લાગેછે,
ચતુર્થી એકવચનમાં ' ય ' પ્રત્યય લાગેછે, પંચમીના એકવચન તથા
બહુવચનમાં ' હિ ' પ્રત્યય મધ્યે લાગતાં, તેમજ દ્વિતીયાના બહુવચનમાં
' આ ' પ્રત્યયજ લાગેછે. તથા ઘડી ટુનોવાના એકવચનમાં ' ણ ' પ્રત્યય લાગેછે.

ગોવા-પુંલિંગ.

એકવચન	બહુવચન
૧. ગોવો.	ગોવા.
૨. ગોવાં.	"
૩. ગોવાણ, ગોવાણં.	ગોવાહિં, ગોવાહિં, ગોવાહિ.
૪. ગોવે ગોવસ્સ.	ગોવાણં, ગોવાણ.
૫. ગોવત્તો, ગોવાઓ, ગોવાડ,	ગોવત્તો, ગોવાઓ, ગોવાડ,
ગોવાહિતો.	ગોવાહિતો, ગોવામુંતો.
૬. ગોવસ્સ.	ગોવાણં, ગોવાણ.
૭. ગોવમ્મિ.	ગોવામું, ગોવામું.
સં-હે ગોવો, ગોવા.	હે ગોવા.

शब्दो पुंलिङ्ग.

सारमेय-कूतरो.
सप्तहर-चांदो.
सहोअर-भाद.
सल्लिरासि-समुद्र.
सुमेर-मेरु पर्वत.
हय-घोटो.
वित्तर-विन्नार.
राहु-राहु नामनां अर.
विमहर-तार.
धम्मसारहि-धम्मरथने हांकनार.
लुसार-बकर.
बग्ग-रंग.
इन्दु-चंद्र.
उवमान-शान्ति.

विज्ज-नाश.
दुरायार-दुगचार.
निहुअग-त्रिभुवन (विशेषनाम छे).
पट-बट्ट, पट.
कट-सादटी, कट.
इंमर-इंअ.
वट-बडो, वट.
कुंमार-कुंभकार, कुंभार.
विभाय-वेद.
सरदरतज्जयसोम-सरोवर,
अर, तलावतुं सूकतवुं.
पुग्गलत्तेव-पुद्गल क्षेत्र, कंक.
राविगेरेतुं कैकवुं.

नपुंसक लिङ्ग.

कुन्द-मोगरातुं फूल.
गोस्तीर-गायतुं दूध, गोस्तीर.
मैदुण-मैदुन.
विमन-अटवुं.
पगिराण-अगिवन, ध्यान.
अय-वीर.

पाग्निमेमिअ-अन्न.
अणु } अणु.
अणु }
गीअ-गीत.
अण-अर.

विशेषण-

अणुण-अणुण.

अणु-अणु संकेत.

२ पु० बोडमु, बोलेज्जरि, बोलेज्जमु,
बोलेजेजे, बोन्त्र, बोलेहि.

बोल्ह.

३ पु० बोल्जु.

बोल्जु.

(१) आशार्थ करतां विपर्ययमां विदोष वट्जोत्र छे के उपारे आशार्थमां विपर्यये 'ज' प्रत्यय लागेजे, उपारे विपर्ययमां तेने बदल 'ज' लागेजे जेमके आशार्थ-दोषः विपर्यय-दोषः.

(२) पहेला पुरयना लघुटा प्रत्ययो पर छनां पूर्वेना 'म' नां आ, तथा १ विपर्यये थायछे. जेमके-बोल्जामु, बोल्जिमु, बोल्जमु, बोल्जामो, बोल्जिमां, बोल्जमां.

धातु—

सं+भाञ्-उत्पन्न धातु.
सिब्-सीवतुं.
उन्मिळ्-विकसतुं.
वरिम्-वरसतुं.
आहुंम्-भञ्जतुं.
पंग्-ग्रहणकरतुं.
शल्-नितासो नासवो.
उल्हर्-कापतुं.
सिलेस्-आलिगन करतुं.
मुन्-हसतुं.
उल्हर्-उल्हास पामवो.
मर्-मर्दन करतुं.
छोर्-सूतुं.
संङ्-तोडतुं.
णिच्वा-पोरो खावो.
छुम्-सञ्जमळतुं.
डर्-नीतुं.

पूर-पूरुं करतुं.
पाम्-देरातुं.
दंशेल्-दंशेळतुं; गोपणा करवी.
मुर्ह-मसतुं.
भमर्-भमतुं.
आयं-कंपतुं.
हर्-निषेध करवो.
मुम्-कंपतुं.
सं+दिस्-कहेतुं.
मुसुमूर्-तोडतुं.
बुङ्ङ-बूडतुं.
कम्भक्-बापरतुं.
पउल्-रांधतुं.
नूर-झरतुं, खेद करवो.
विरल्-विस्तार करवो.
महमह्-गंधतुं फेलातुं.
समाण्-पूरुं धातु.

शब्दो शुद्धिग.

सारमेय-कृतो.
 सप्तहर-चंदो.
 सहाअर-माद.
 सल्लिखसि-समुद्र.
 सुमेर-मेरु पर्वत.
 हय-घोटो.
 वित्पर-विन्तार.
 राहु-राहु नामना अट.
 विमहर-सर्प.
 धम्मसारहि-धर्मरथने हांकनार.
 तुमार-बग.
 वग्ग-रंग.
 इन्दु-चंद्र.
 उवमन-शान्ति.

विजय-नाश.
 दुरायार-दुर्गचार.
 निहृअग-त्रिभुवन (विशेषनाम छे).
 पट-वस्त्र, पट.
 कट-मादटी, कट.
 इमर-इक्ष.
 बट-बडो, बट.
 कुंमार-कुंभकार, कुंभार.
 विमाय-चंद्र.
 सरदहनअपत्तोम-मरोवर,
 अह, तडावतुं भूक.वतुं.
 प्रमादकतेव-प्रदग्ग क्षेत्र, कंक.
 राविगेरेतुं फेकतुं.

नपुंसक लिंग.

सुन्द-मोगरातुं फूल.
 गोसोअ-तापतुं दूध, गोसोअ.
 मेहुअ-मैथुन.
 विमन-अटकतुं.
 पणितान-प्रणिवन, ध्यान.
 बय-बीज.

पणितोमिअ-जन्म.
 वसु
 वसुह } धन.
 सोअ-सौ.
 जन्-जन्.

विशेषण-

सुन्द-मोगरातुं

गोसोअ-तापतुं

सुरसिंद-सुना समूह वडे
 वंदरा योग्य.
 महायम-मोटा गगनाया.
 जारय-जीतावनाया.
 देवसिभ-दिवस संवत्ती.

राज-राज्य, आशिराज.
 मंगिर-शानिना वानार.
 निनिम-निव वानरु.
 पुनुरन्ना-वहेत्र उत्पन्न वानर.

वाक्यो.—

हे बीरो ! पावं जिन्दु ।
 हे साहू ! पणिदाणं कुग ।
 हे सप्तहरा ! दिभहो वटवन्तो ।
 असचं न मोल्लेज्जहि ।
 हयस्सोवरि कहं चट्टेमो ! ।
 कमजाणि उम्भन्तु ।
 हे धम्मसारहि ! दुरायारे भंजेज्जमु ।
 हे पुत्त ! जणयं वंद ।
 हे सीसा ! विगयं माइं चयह ।
 हे मित्ताइं ! फुट्ठाइं पासन्तु ।
 पाणिभं चय, पयं पिज्ज ।
 हे भिच्च ! अहिवदं मल्ल ।
 हे हरी ! दोण्णि लोत्तामु ।
 हे तिहुअण ! कच्चं सुणेज्जे ।
 वट्टमाणं आयरिअं अघमु ।
 हे सहोअर ! तत्तं टंठोल ।

भिष्ण ! पउन्नु मतं ।
 मित ! मित सिन्नेसेहि ।
 जणय ! पारितोसिअं देसु ।
 वृणो ! समुदम्मि मुट्ठ ।
 इन्दु ! गुंजमु ।
 हे मेहो ! नयरम्मि पसिसेज्जे ।
 भारवह ! निवाउ ।
 देव ! संरुपं पुरउ ।
 ईसर ! भिच्चं पावा हारउ ।
 कुम्भार ! पउं वट ।
 किविण ! धणं जणेण न आगच्छ,
 अत्तो धम्मम्मि कम्मवेज्जे ।
 नायपुत्त ! दुत्ताइं उल्लहर ।
 मुणी ! माइ जूर ।
 कल्लणं होउ निच्चं ।
 गइ गोखीरं होज्जइ तथा पिज्जाभि ।

(तमे) छांदा काल सुधी जीवो.

(ते) कतरुं मीर.

(अमे) छलण करीए.

यस राजाओनुं शत्रुओधी रक्षण-
करो.

(तुं) मादधी फलो तथा फूलोने काप.

हे माद ! तुं भदममृदधी टर.

हे कृतरी तुं भम नहि.

छापयो मुगधी जमो.

(ते) निमामो नहि नाग.

ममर ! तं शमाटे मजभरेते.

कदिओ ! तमे दिनदधममुग्गिना
कमाने पितामो.

लोरोने सुग उपरत भाओ.

पिता ! तुं जम ?

(ने) म्यां नाप.

(हे) कदो नोने मर.

हे कदुधी निमाम वर.

हे मर ! दियन पदपदी अर
मरने मर.

हे मर ! ते मरने मर.

मरने मरने मरने मर.

मरने मरने हे मर ! ते मरने

मरने मरने मरने मर.

मरने मरने मरने मर.

हे मरने मरने मरने मर.

शान्ति करनार नरो मनुष्याने सुग
आपो.

हे मागस ! तुं कविओनुं अनुकरण
कर.

शान्तिनाथने मोक्षने पांटे पुनो.

पंडितो तत्त्वोने विचारो.

प्रिभुवन ! मुग्गधी भण.

(तमे) नगरमां प्रवेश करो.

(हे) पितामो आदर करुं ?

(तेओ) पे शत्रुने भीतो.

भगवान् ! मानवना मनने पवित्र कर.

(हे) शान्ति भाट.

(तुं) वनमां रम.

(तमे) मृधो.

पुण्य करो.

पार नारा भाओ.

हे मर ! तुं मर मर.

मरने मरने ! तमे मरने मरने पुनो.

हे मर ! तुं मर मर ?

मरने मरने, मरने मरने मरने

मरने मरने मरने मरने.

हे मर ! तुं मरने मरने मर.

मरने मरने ! तुं मरने मरने मरने

मरने मरने मरने मरने.

मरने मरने मरने मरने.

पाठ ११ मो.

पाठ—

मार्ग - भागद्वय.

णीसु-सायने हगलु.

५५५-२१ - अनुपातः.

भङ्गमूल - न्हायुं.

पर्व १२ का १० पर्व १२-पर्व १२ का १०

आह्वय-५।१।

આચાર્ય,

एषा-ह्या, ग्राव कां.

॥१॥

बग-हिन.

अणु + अणु = अणु, तादे वा.

੩ ਸਾ-ਤਲਾ.

१९५५ १ भासा गणनी,

उद्ग-हनावा करी.

४१०१ । मत्स्य ऋषिः ।

समो ३ समो ३

$$\left. \begin{array}{l} 7109 \\ 13449 \end{array} \right\} \text{ 同 } \{.$$

मोहम्मद इब्न

4.2 种树

11/11/11-12/11/11

44. 1997 年 10 月 1 日

01 01 01 - 01 01 01
01 01 01 - 01 01 01

नाम—पूँडिका

1954年 10月 1日

4177-भारत.

॥ इति श्रीमद्भगवद्गीतायां अष्टमोऽध्यायः ॥

151-14.

47

ឧបករណ៍ - ម៉ូតូ

4-22 2004

7/7 45.57

For the

१५३ - अ० १

Expenditure = 1000

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

$\frac{1}{2} \log \frac{1}{2} = -0.5$

॥ १ ॥

1. The first part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$. It is shown that the solutions of the system (1) are bounded and tend to zero as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is stable. The second part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is not stable. It is shown that the solutions of the system (1) are unbounded and tend to infinity as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is not stable.

5472

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) = \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m \dot{x}^2 \right) = m \dot{x} \ddot{x}$$

2000

— 2 —

नपुंसकालिङ्ग.

निजागवंग-नियाणुं वांवुं.	पूजग-पूजन.
बम्हचर-ब्रह्मचर्य.	लक्ख-लाख [संख्या].
पहाण-ज्ञान.	मामाइअ-सामायिक (द्वारतुं नाम).
अत्तइहग-अश्रद्धा.	

विशेषण-

काइअ-कायिक, शरीरसंबंधी.	दुहिअ-दुःखी.
वाइअ-वाचिक, वचनसंबंधी.	अन्न-अन्न, धातुं.
मागसिअ-मानसिक.	खल्लु-खल्लुं माफ करनार.
वारसविह-वार प्रकारतुं.	गान्णि-गान्नी नेना.
बज्ज-बाण, बहारतुं.	कयपाव-मेरे पाव कयुं छे ते.
बीअ-बीजुं, द्वितीय.	हलुअ, लहुअ-हलुं.
मुहिअ-मुत्ती.	सुह-शुभ, सारं.

अव्यय-

त्तिअं-जल्दी, सिद्ध.	हें-हेंछ, नीच.
बाहिं-बहार.	

वाक्यो-

साहुणो भवनिश्वेअं अत्तहत्तु ।	निवद ! कने अत्तुअन्व ।
शुल ! कम्मकउयं कम्म ।	विज्जा दीणानं बाहिने वगे
निआणवंगे माइं कर ।	विगवि उत्तरन्तु ।
जिणइवअहम्म वट्ठअहम्म इवेअं	इत्थ अत्तुअन्तु मेहिणो ।
नत्तुइगे जणन कुम्भ अवेअं	अहम्म अत्तुअन्तु अवेअं न कुत्तो
पुत्त ! कम्मन्नि प्पय नहिं करन्तु	भोजन अत्तुअन्तु ।

अम्भो ! अंगो नि वम्भो अंगि
 संगं कहे दुखो वेउ ! ।
 समभाणं लोभाणं नि बाणं तं
 तिआ वह वडाण होउ ।
 गहो भः ! निदुभण ! गग्गि वग,
 बाटि न गउं न ।
 तिगाण पूजगाय मग्गि पहाण
 कग्गि ।
 सुदिआ माणसा बुद्धिआण पूरिमाण
 भोक्ख दिनु ।
 मायग ! काग्गा ! मायगग्गमग्गि-
 दग्ग, नभो निव मृगो होउ ।

(१) बरग आ अने भगवाने
 पुनरा मटे मग्गिडाउ मां
 मग्गिमा मा,

(२) वे अगा धान को,
 मग्गिडाउ तु गुरो पुन, नेगी
 वग्गिमा मग्गि मा,

(३) मग्गि दग्गि हो ।
 बग्गिमा मा दग्गि वग्गिमा मा
 मग्गि हो ।

हे भू ! तु मग्गिमा मा
 मग्गि, मग्गिमा मा मग्गिमा मा,

मग्गि तु मग्गिमा मा मग्गिमा मा
 मग्गि, मग्गिमा मा मग्गिमा मा,

मग्गिमा मा

मायणी निजलिणो परिमउ ।
 जग्ग ! मितं निदुभणं पडिमाउ ।
 सादुणं वग्गिमाणं पूजग्गिमा मग्गिमा ।
 मादु ! मग्गिमा उद, पमागे नहि कर ।
 भिज ! मग्गिमा मग्गिमा कग्गिमा ।
 निमाग्ग ! निमाग्ग वग्गिमा मग्गिमा
 दग्गिमा मा ।

भिआण, कहे संभो !
 सुदिओ पाणमग्गिमा मग्गिमा
 दिनु ।

मग्गि ! मितं मग्गिमा ।

मितं मग्गिमा मितं मितं मितं
 मा मितं मितं मितं

हे मित ! अने मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

मितं मितं ! तु मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

हे मित ! तु मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

मितं मितं ! तु मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

मितं मितं ! तु मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

मितं मितं ! तु मितं मितं मितं
 मितं मितं मितं मितं

हे वीर ! लोभयी शुं कदापि लाम	माइ ! विजडाने दूध आन क्ले तेने
पाय ?	पाळ.
हे त्रिभुवन ! तूं पंडिततुं अनुकरण	(हे) सद्दडीमां मूडं ?.
कर.	(ने) नीचे वेत्ते.
हे इन्द्रो ! तमे वग्नादने मोकल्यो,	(तुं) जीवोने न मार.
जेयी लोको मुन्नी पाय.	

पाठ १२ मो.

छांटिंग.

[आकारान्त, इकारान्त, ईकारान्त, उकारान्त, ऊकारान्त.]

प्रथमा तथा द्वितीया.

प्रत्यया—

एकवचन	बहुवचन	}	आकारान्त, इकारान्त, उकारान्त तथा ऊकारान्त.
१. ०.	उ. लो, ०		
२. म्	" " "		
३. श्	उ. लो, - ०		
४. न्	" " "		

उ. लो इकारान्त नये.

अकारान्त, इकारान्त, उकारान्त, ऊकारान्त.

इकारान्त

उकारान्त

ઉચ્ચારણ {	વહૂ.	વહૂડ, વહૂઓ, વહૂ.
	વહૂં.	" " "
ફક્કારણ {	મહી, મહીઆ.	મહીડ, મહીઓ, મહીઆ, મહી.
	મહી.	" " " "

- - -

- ૧ આજે 'મ્' પ્રાચલ્ય વર હાથ ત્યારે પુર્વેનાં સ્થાન જુદાં થાયછે. એમ, 'રમ્' હવાર્થિ.
- ૨ 'ડ', 'ભા' પ્રાચલ્ય મળ્યા તુ-તિયા, ચતુર્થી, પંચમી, ષષ્ઠી તથા સાતમી ના પ્રાચલ્ય ત્યાંજિત નામો થઈને વર હોય ત્યારે પુર્વેનાં સ્થાન જીર્ણ થાયછે એમ 'ધનુડ', 'ધેનુઓ.'
- ૩ આ ત્યાંજિત નામોનાં એક જ કે કયારેક જોઈ પ્રાચલ્ય મળી જાયતી ત્યાં નામના અગલ્ય કવર જુદાં હોય તો તે જીર્ણ થાયછે. એમજે વચમાંના જુદાગણ મળ્યા જુદાગણ તથા ધ્રુવીયાનાં જુદાવચનમી 'વળ, મહે' વગેરે થયા થાયછે.

નામ (જીર્ણિત).

મહાજન-મહાજન નિર્મી	મહાજન	! મહા-જીર્ણિત.
	નામ,	! જીર્ણિત-જુદા.
મહા-મહાજન,		! જીર્ણિત-મહાજન.
મહાજન-મહાજન મહાજન મહાજન,		! જીર્ણિત-મહાજન.
મહા-મહાજન,		! જીર્ણિત-મહાજન, જીર્ણિત.
મહાજન-મહાજન,		! જીર્ણિત-મહાજન.
મહાજન-મહાજન,		! જીર્ણિત-મહાજન, જીર્ણિત.
મહાજન-મહાજન		! જીર્ણિત-મહાજન, જીર્ણિત.

पमया—स्त्री, प्रमदा.

लज्जा—लज.

अप्पविज्जा—आत्मविद्या, अध्यात्म.

धेणु—गाय.

रज्जु—दोरी.

चंचु—चांच.

तणु—शरीर.

बहू—स्त्री, बहु.

अज्जू—सामु.

अलाऊ, लाऊ—तुंबडी.

नई—नदी.

रयणी—रात.

मणंसिणी—पंडिता.

सही—मित्र.

सरस्ई—सरस्वती.

भिलडी—भ्रुकुटी.

नारी—स्त्री.

नलिणी—कमलिनी.

बहिणी—बहेन.

साधारण शब्दो.

बंछिअ, वि०—इच्छेलुं.

समण, पुं०—साधु.

विहंग, पुं०—गर्भा.

पक्क, पुं०—पांश.

अणुराग, अणुराय पुं०—प्रीति.

सज्जाय, पुं०—स्वाध्याय.

हिअ, न०—सारं.

ददन्वय, वि०—दृढ छे व्रत जेनुं.

अलिअ, न०—जूठ.

मुद्दम (आर्प); वि०—नानुं, सूक्ष्म.

अयल, वि०—अचल.

अरुअ, वि०—रोग वगारनुं.

चाइ, वि०—त्यागी.

अपुणरावित्ति, न०—जेमां फरीने
आवतुं नथी ते स्थाननुं नाम.

कप्पपायव, पुं०—कल्पवृक्ष.

सिआल, पुं०—शियाल.

गिन्ह, पुं०—ग्रोष्म ऋतु.

मिजेह, पुं०—स्नेह.

भारह, न०—भरतक्षेत्र.

धातु—

प+संम्—प्रशंसा करवी.

अणु+जाण्—आज्ञा आपवी.

प+दा—देतुं.

सह—सहेतुं.

शुद्ध-शाम नामधे, मेज्जां.

नाम-शर्मा कर्मी.

अ. ११-भा. १, अं. १ क. १

तद्-शब्दं.

साह-मानां, कते.

ह-हं, न नं,

अङ्गस्य—

संस्कृत-संग्रह, आनंदालय.

याचें—

भारत गुरु शिष्य सम्बन्धः ।

गालो कर्त्तुं ते ननु ।

ପ୍ରତିପଦା ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅନୁସାରେ ।

११/१०/१९९९

ਅੰਤਰ ਵਿਚਿਤਿ ਸਦਾ ॥

मंत्रः वदन्मन्त्रं निवेद्य मन्त्रा वदन्मन्त्रम् ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

हर्मय हर्मयः मन्त्रः श्रीः ॥

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

पञ्च विधेः साक्षात् साक्षात् ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

4th 1990, 12th 1990, 19th 1990, 26th 1990, 3rd 1991, 10th 1991, 17th 1991, 24th 1991, 31st 1991, 7th 1992, 14th 1992, 21st 1992, 28th 1992, 4th 1993, 11th 1993, 18th 1993, 25th 1993, 1st 1994, 8th 1994, 15th 1994, 22nd 1994, 29th 1994, 5th 1995, 12th 1995, 19th 1995, 26th 1995, 3rd 1996, 10th 1996, 17th 1996, 24th 1996, 31st 1996, 7th 1997, 14th 1997, 21st 1997, 28th 1997, 4th 1998, 11th 1998, 18th 1998, 25th 1998, 1st 1999, 8th 1999, 15th 1999, 22nd 1999, 29th 1999, 5th 2000, 12th 2000, 19th 2000, 26th 2000, 3rd 2001, 10th 2001, 17th 2001, 24th 2001, 31st 2001, 7th 2002, 14th 2002, 21st 2002, 28th 2002, 4th 2003, 11th 2003, 18th 2003, 25th 2003, 1st 2004, 8th 2004, 15th 2004, 22nd 2004, 29th 2004, 5th 2005, 12th 2005, 19th 2005, 26th 2005, 3rd 2006, 10th 2006, 17th 2006, 24th 2006, 31st 2006, 7th 2007, 14th 2007, 21st 2007, 28th 2007, 4th 2008, 11th 2008, 18th 2008, 25th 2008, 1st 2009, 8th 2009, 15th 2009, 22nd 2009, 29th 2009, 5th 2010, 12th 2010, 19th 2010, 26th 2010, 3rd 2011, 10th 2011, 17th 2011, 24th 2011, 31st 2011, 7th 2012, 14th 2012, 21st 2012, 28th 2012, 4th 2013, 11th 2013, 18th 2013, 25th 2013, 1st 2014, 8th 2014, 15th 2014, 22nd 2014, 29th 2014, 5th 2015, 12th 2015, 19th 2015, 26th 2015, 3rd 2016, 10th 2016, 17th 2016, 24th 2016, 31st 2016, 7th 2017, 14th 2017, 21st 2017, 28th 2017, 4th 2018, 11th 2018, 18th 2018, 25th 2018, 1st 2019, 8th 2019, 15th 2019, 22nd 2019, 29th 2019, 5th 2020, 12th 2020, 19th 2020, 26th 2020, 3rd 2021, 10th 2021, 17th 2021, 24th 2021, 31st 2021, 7th 2022, 14th 2022, 21st 2022, 28th 2022, 4th 2023, 11th 2023, 18th 2023, 25th 2023, 1st 2024, 8th 2024, 15th 2024, 22nd 2024, 29th 2024, 5th 2025, 12th 2025, 19th 2025, 26th 2025, 3rd 2026, 10th 2026, 17th 2026, 24th 2026, 31st 2026, 7th 2027, 14th 2027, 21st 2027, 28th 2027, 4th 2028, 11th 2028, 18th 2028, 25th 2028, 1st 2029, 8th 2029, 15th 2029, 22nd 2029, 29th 2029, 5th 2030, 12th 2030, 19th 2030, 26th 2030, 3rd 2031, 10th 2031, 17th 2031, 24th 2031, 31st 2031, 7th 2032, 14th 2032, 21st 2032, 28th 2032, 4th 2033, 11th 2033, 18th 2033, 25th 2033, 1st 2034, 8th 2034, 15th 2034, 22nd 2034, 29th 2034, 5th 2035, 12th 2035, 19th 2035, 26th 2035, 3rd 2036, 10th 2036, 17th 2036, 24th 2036, 31st 2036, 7th 2037, 14th 2037, 21st 2037, 28th 2037, 4th 2038, 11th 2038, 18th 2038, 25th 2038, 1st 2039, 8th 2039, 15th 2039, 22nd 2039, 29th 2039, 5th 2040, 12th 2040, 19th 2040, 26th 2040, 3rd 2041, 10th 2041, 17th 2041, 24th 2041, 31st 2041, 7th 2042, 14th 2042, 21st 2042, 28th 2042, 4th 2043, 11th 2043, 18th 2043, 25th 2043, 1st 2044, 8th 2044, 15th 2044, 22nd 2044, 29th 2044, 5th 2045, 12th 2045, 19th 2045, 26th 2045, 3rd 2046, 10th 2046, 17th 2046, 24th 2046, 31st 2046, 7th 2047, 14th 2047, 21st 2047, 28th 2047, 4th 2048, 11th 2048, 18th 2048, 25th 2048, 1st 2049, 8th

संसारं दुःखं न शान्तिम् ।

सुखे! सुखे! सुखे! सुखे!

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

1. *Chlorophyll*

1947

स्वर्गी गच्छतः त्रिभुवो आगच्छतः।

भारतीय पत्रिका मयम् ।

तद्वयो मत्वाहीमे विगत्यमं
परमे ।

माणा हागं मटे सनं रंशोद ।

नमः शिवाय ।

भगद्वां अणुगमो नृणां ईश ।

સાદિ (૨૧) અગે ।

मन्त्रोऽयं मन्त्रोऽयं । अग्निर्देव
न भवेत्तु ।

अथ द्वयं च तद्वत् ॥ १ ॥

मञ्जु ! अस्मिन् ॥१॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

३०४३५६७८९१०१११२१३१४

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

६-७३ अ. पा. सं. १०५ ॥ ११ ॥ १२ ॥
अ. ११ ॥

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

(૬) લક્ષ્મી મહેનતવદે મેઝું હું.
સ્ત્રી વહુ દુઃખ આપે છે.

તેથી સામુ લાકઢી વદે વહુને હળે છે.
સરસ્વતી વિદ્યાર્થીઓને મુલ્ત આપે છે.
પાનાચન્દ્ર જિનમંદિમાં નાચે છે.
પંક્ષીની પાંચ શોમે છે.

સ્ત્રીઓ શરીરને આનૂચ્છવહિન
કરે છે.

ધૃષ્ટી ધાન્ય આપે છે જેથી ઈમે
મુક્તી છીડ.

વહુ સામુને વિનયથી નમે છે.
પણિત સ્ત્રી પાપ કરતી નથી.

(૭મે) સરસ્વતીને દેવતા નથી.
સ્ત્રી ધરમાંથી રાનાઓના મુલ્તને
જુએ છે.

નદી સ્તુત્રમાં ગાય છે.

લક્ષ્મી લોકોના નેત્રાંને શાંતિ કરે છે.
યોગીઓ રશ્મિને ફેલે છે.

પંક્ષીઓની પંનિને વ્રાહ્મણ પાછે છે.
એ વ્રાહ્મણ ! મહાદેવને શા માન

પૂનનો નથી !

આત્મવિદ્યા લોકોને મુલ્ત આપે છે.

પહેલા જિનની માતાનું નામ મલ-
દેવી છે.

પંક્ષીઓ ઝાઢ ઉપર વેસે છે.
ગંગા માતા મલું કરો.

મરતદેવનાં આગ કાલ કલ્પવૃક્ષ
નથી.

ધૂલ પાણીમાં પડે છે.
ત્રિશુલા માતા સૌ જીવોનું કલ્યાણ

કરો.

લોકો લક્ષ્મીને પૂજે છે.

રાહુર ગદ્ગદને તપા ચન્દ્રને માયામાં
રાસે છે.

તેઓ જે રત્ન માટે સ્તુત્રમાં રૂપે છે.
હાથી નદી તરે છે.

ગદ્ગદ અહીં વહે છે.
પણિનો ગદ્ગદને પૂજે છે.

વુદ્ધિ ધર્મા સર્ગા કર્મો કરે છે.
મદનથી ધીંઠાએઝા લોકો રાત્રિને

વલાને છે.

પુત્ર મન્મે છે.

કામદેવ વત્તા નીવેને વશ કરે છે.

नाम—

अञ्जसा-अन्तरा.

कउहा-दिशा.

* हुहा } मूत्र.
(आर्ष)हुहा

आमिसा-आशीष.

नगंदा-नगंद.

नावा-नाव.

बाहा-हाय, बाहु.

पहंमुआ-पहवो.

बाया-बाचा.

पाडिवा } पहवो.
पाडिवा

माउसिआ-मासो

सरिआ-सरित्, नदी.

चउवीननिगविणिगयकहा-

चौवीरा तीर्थकरो ए कहेली बाव.

भवसुयसहस्रमहनी-छास भवनो
नाश करनारी.

विवरीअपरुवग-उच्छृं कहेवुं.

मित्री-मैत्री-

इन्धी-खी.

सिद्धि-सिद्धि.

पिकासा-पीवानी इच्छा.

किचि-कीर्ति.

घटिआ-झालर.

आगा-आज्ञा.

कहा-कया.

विग्मंवि ननावगामणी-

छांजा काळरी एकट्ठा करेल

पावने नाश करनारी.

बावी-बाव.

छजा-छान.

कटा-कट्टा.

धुइ-धुति.

किरिया } क्रिया.
किरिआ

अगाहगा-आराधना.

विगाहगा-विगवना.

सिस्तका-शिक्षा, शिक्षामन.

नडी-सूत्रधारनी बहू, नदी.

संजा-संज्ञा.

संदि-शांति.

साधारण शब्दो.

अपनेर, वि०—आपणुं.

बारक, वि०—बारकुं.

गमण, न०—गमूं.

आगमण, न०—आगमूं.

टाण, न०—ट्यान.

नादय, न०—नाटक.

लासिअ, न०—उच स, रत्ती.

अडमुडिम, वि० उडेयुं.

गिअ, गिरय वि०—गिमेयुं, पंच पडेयुं.

सहय, पु०—आद, आक.

दिअ, न०—कर्तव्य, दृश्य.

सम्य, न०—गुण, शर्म.

अंतर्गित, न०—आकाश.

नह, न०—आक्रम, नय.

नह, पुं०—नय.

केवलि, पुं०—सर्वज्ञ.

पञ्चत, वि०—बहेयुं.

दिवह } पुं०—दिवस

दिवस }

आयर, पुं०—आदर.

भुयण, न०—मगन.

विहय, वि०—विहल, फोर.

पुर, न०—नगर.

पायाळ, न०—पाताळ.

नरय, पुं०—नरक.

तळ, न०—तलीपुं.

पाम, न०—पार्थ, पदार्थ.

मोहर, पुं०—विशेष नाम.

धातु—

सेव—सेवूं.

बहुय—ममयं दनु.

गिरय—गुण वहेयुं.

मदय—अदय करी.

दुष्टय—निष्ठ करी, शुद्धया करी.

वर (वि+अय) हर—म्याव

करा

अहिरयुअ—आवयूं.

पछेदय—पायुं भावयूं.

गुम्—मोह वावरो, गुण वां.

संज्ञासाधक विशेषण.

पञ्चत—अपनेर.

बारक—बार.

पञ्चत—पंच.

मोह—मोह.

तेरह-तेर.

चउदह, चउदह-चौद.

सत्तरह-सत्तर.

अठ्ठारह-अठ्ठार.

वाक्यो—

अच्छरसाउ जिगाण चेइअम्मि
नचन्ति ।

गामम्मि संग्राए दंष्टिआ चोछइ ।

चिरसंचिअवावरगानगीइ भदमय-

सहस्स महगीए चउवांसगिग-

विणिग्गयकइइ दुहाणं नणाणं दि-

अहा रयगीओ अ गच्छन्तु ।

कंवलिगा पत्तत्तम्म धम्मत्तम्म आ-

राहगाए अब्बुट्टिओ म्हि, विराह-

णाए विरओ म्हि ।

सइइअ अन्नवेरं किच्चं लज्जाए

कुणन्ति ।

गुरुणो सीमाणं सिक्खं दिन्ति ।

जिगाणम.णः सुवगम्मि पसरइ ।

वम्हणो व्हं वहेइ ।

खासिएण दुट्ठिओ अत्थि ।

सरिआए ण्हाणाय नगा गच्छन्ति

गमणेण इत्थीणं पायम्मि दुहं होइ ।

वीरस्स किन्ती सुवत्थ पसरउ ।

साहुणो खुहं सिणेहेग सहन्ति ।

मिच्चो नरवड्ढं मालमद्धिइ ।

ध्वरो आयरेण विनयधम्मसूरीगा-

माणं रक्खइ ।

नदी पुरम्मि नचइ ।

कउहामु चउमु चंदो रयणीए

सुवगं पयासेइ ।

जीवमु भित्ति रक्ख, जत्तो मुहं

अणुहव ।

नाणं विगा किरियाए विणा च

सिक्खिणे वि मुक्खो नत्थि* ।

सइइ! विवरीअपक्खणं माइं कुण ।

संति रक्खन्तु साहुणो ।

नदी नाडयं कुणइ ।

सरस्सइं साह नागाय ।

नहत्तो मूनीए मेहो पडइ ।

कट्ठाहिं चिय प्ररिस्ता नारीओ च

छज्जन्ति ।

सीस ! वीरस्स मुइं चोछ ।

सुक्खस्स अहं अणुगरावित्ति

अयलं सम्मं लह ।

पारक्कं किच्चं सम्माय कर ।

वीरं मालाहिं अच्च ।

તેઓ પે વાવનું સ્વાહં પાળી પીતા
નથી.

નદીઓમાં ગંગા પહેલી છે.

કેવલી સમુદ્રના તલ્લને દેસે છે.

વિનાની શરમને છોધે તે ચોરી

કરતો નથી.

મિયા વિનાનું જ્ઞાન ફોફટ છે.

માણસો નાદક મુખે છે.

સ્ત્રીઓ ધીમે ધીમે જાહે છે.

મજનો માદરથી જ્ઞાન પ્રદર્શ કરે છે.

આચાર્યની શોમારહે સ્ત્રીઓનું

શરીર શોમે છે.

આકાશમાં કુંદુભિ ચોટે છે.

જ્ઞાન વિનયથી મધે છે.

દુષ્ટ પીતાની દૃષ્ટાને છીએ તે ગા-

વન દૃષ્ટે છે.

સ્ત્રીઓનું સ્નાન કુદનો ધાવ છે.

માલ્ય વટે હરિતું શરીર મનોરહે.

હે મહાવીર ! તું સિદ્ધિ આવ.

યોગી સ્ત્રીઓને દૃષ્ટતો નથી.

પત્ની સ્ત્રીની પાસે વેસે છે એ

જાંબ વટે કન સાવ છે.

રાજા સ્ત્રીઓની સામં વનમાં કરે છે.

વસ્યાણને માટે ગુરુની પામે રહે.

જા માટે મામોની પાસે જતો નથી.

દેવો મયીનને અઢાલા નથી.

વૃદ્ધાનિ-બુદ્ધિનો દરિયો છે.

પુત્રો માતાને નમે છે.

રાજા નમસ્ત્રી પરીણ કરે છે.

હે વાહ, તું હુડ અને વન કર.

રાત્રી ગઈ હવે પ્રમાદ શામાન કરે છે !

પુત્રો વિનાનો વિનય કરે છે.

વિધાયીઓને તેઓ પે જ્ઞાન આપે.

સ્ત્રીવિદ્-સંબોધન.

મારૂં જ્ઞાન શાસ્ત્રીના સંબોધનના વચનનમાં મળ્યું જ્ઞાનનાં 'પ' વિ
કર્તે વાવડે. તથા વૃદ્ધવન પ્રથમાની એવું જ વાવડે. તથા મૂળ જ્ઞાન
જ્ઞાન જ્ઞાનનાં સંબોધનનાં જ્ઞાન તમામ પ્રથમાની એવું જ જ્ઞાન.

જ્ઞાનનાં જ્ઞાન ઉપર જ્ઞાન જ્ઞાનનાં સંબોધનનું વચનન 'દ' વિ
તથા જ્ઞાનની જ્ઞાનનાં વાવડે જ્ઞાન વૃદ્ધવન પ્રથમાની એવું જ છે.

જ્ઞાનનાં જ્ઞાન ઉપર જ્ઞાન જ્ઞાનનાં સંબોધન વચનનમાં જ્ઞાન
વન પ્રથમ જ્ઞાન જ્ઞાનનાં જ્ઞાન જ્ઞાન જ્ઞાન વાવડે. વૃદ્ધવન પ્રથમા
એવું જ છે.

पुनः पुनः

बहुपुनः

नमः—हे नमः, नमः.
नमः—हे नमः, नमः.

हे नमः, नमः, नमः.
हे नमः, नमः, नमः,
नमः.

नमः—हे नमः, नमः.
नमः—हे नमः, नमः.
नमः—हे नमः, नमः.
नमः—हे नमः, नमः.

हे नमः, नमः, नमः.
हे नमः, नमः, नमः.
हे नमः, नमः, नमः, नमः.
हे नमः, नमः, नमः.

सारांश तथा सवाद.

विच्छेद.

पुनः पुनः

बहुपुनः

१ विच्छेद.
२ विच्छेद.
३ विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद.
४ " "
५ " "
विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद, विच्छेद.
६ विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद.
७ " "
हे विच्छेद, विच्छेद.

विच्छेद, विच्छेद, विच्छेद.
" " "
विच्छेद, विच्छेद, विच्छेद.
विच्छेद, विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद, विच्छेद.
विच्छेद, विच्छेद.
विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद, विच्छेद,
विच्छेद, विच्छेद, विच्छेद.

મડ.

- ૧ મડે. મડેઓ, મડેડ, મડે.
 ૨ મડે. " " "
 ૩ મડેઆ, મડેણ, મડેઅ, મડેદ, મડેદિ, મડેહિ, મડેહિ.
 ૪ " " " " મડેળ, મડેગં.
 ૫ " " " " મડેતો, મડેઓ, મડેડ, મડેહિતો, મડેસુતો
 ૬ મડેઆ, મડેણ, મડેઅ, મડેદ. મડેગ, મડેળ.
 ૭ " " " " મડેસુ, મડેસું.
 સં-હે મડે, મડ. હે મડેઓ, મડેડ, મડે.

સહી.

- ૧ સહી, સહીઆ. સહીડ, સહીઓ, સહીઆ, સહી.
 હયાદિ.

- ૧ આશાર્પ તથા વિચર્યમં ધાતુનાં ઋતોની અંદર શો મેદ છે ?
 ૨ અઠારાન્ત ધાતુઓના આશાર્પ ધીના પુરુષ વચનનામાં કેટલો ઋતો ધાય છે ?
 ૩ દહાર મ્મ પુરિયા તથા ટહાર ના પુરિયાનાં દહારનાં ઋતોનાં શો દહારવચ છે ?
 ૪ " મોવા " (અઠ. ૪૨) પુરિયા , ટહારના વચ ધી, મામી, ઠી, નીચા, અથા વિચર્યમાન ધવા છતાં
 ૫ મડેડા વાટોમા અઠાર ના પુરિયા નામો કેટલાં છે
 ૬ ' મડેમિયા તથા મ્મ ' ટહારનુ મધ્યમવચ ધવા છતાં.
 ૭ મડેદિ મ્મ, મડેદિ દ્વમ્મ અથા વિચર્યમાની વચો ?
 ૮ ' મડેદિ વિચા મડેદિઓ મડેદિ ' અથા મધ્યમ પુરુષનાની હયો, તથા ની-

ગવેલા કાઢમાં શસ્ત્રની ચપરાયછે; ઝવારે પરોક્ષ કાઢ, શસ્ત્ર માંજ એ ક્રિયા ન દેખેલી હોય તેમાં ચાપરી શકાય છે.

प्रत्ययो—

સ્વરાન્ત ધાતુઓને સ્થગાદવાના	}	૧ પુ.	સી, હી, હીમ.
પ્રવચન અને મધુવચન		૨ પુ.	" " "
		૩ પુ.	" " "

उदाहरण-(धातु) "का"-कासी, काही, काहीम.

ધ્યનગાન્ઠ ધાતુઓને માટે.	}	૧ પૃ.	૬૩.
પદ્યરચન અને ચતુરચરણ		૨ પૃ.	"
		૩ પૃ.	"

उदाहरण-(धातु) 'इष्ट'-इष्टीम्.

नगं भूगण्डनी भंदर करेक पुष्प तथा वयनमा १
का थायं.

धातु—

*दा-कनू.	अङ्गुम्-पुण्ड्रं.
द्वि-यव.	ओह-भवनरतुं, जन्मरुं.
टा-रहेतुं.	विष्-सातुं.
आडी-भाट्टियान कनू	विष्-शोषयु.
५-बहु	गित्तु-लउवातु
कनू-कनू	कोज्ज हनु
कनू-कनू	कनू-कनू, कनू.
कनू-कनू	'कनू-कनू.

• ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥ श्री गणेशाय नमः ॥ श्री लक्ष्म्यै नमः ॥

गय, वि०—गयो.

अज्ञा, स्त्री०—साध्वी.

घोर, वि०—स्थविर, वृद्ध.

कोसम्बी, स्त्री०—नगरीतुं नाम.

गयदमण, वि०—दांत बगरनो.

मच्छु, पुं०—मृत्यु, मरण.

सणिच्छर, पुं०—शनेधर.

छोहमिया, स्त्री०—छोमनी शिला.

छटुवी, स्त्री०—नानी.

घय, न०—घी.

गुह्यल, पुं०—मूर्त.

गंडाल, पुं०—गंडाल.

कण्ड, पुं०—कण्ड, वासुदेव.

मग्गुह, पुं०—दडको.

मुरगद, पुं०—मृगमनि.

दुह, वि०—दुष्ट.

घोर, वि०—मादो.

सुप्हा, स्त्री०—पुत्रव्यू.

हुहा, स्त्री०—सुधा, अमृत.

बोर, न०—बोर.

असिबिण, पुं०—अस्त्र, देव.

माण, न०—माजन, माणु.

दग्दि, वि०—दरिद्र, आश्रु.

विमम } वि०—बाहुं.

विमद } ओसह, ओमद, न०—दात, न

केली, स्त्री०—केल.

केल, न०—केलुं.

बहिर, वि०—बधिर, बहेगो.

वाक्य—

बीगो बुकगम्मि गन्ति काही ।

बदमणो कोसम्बीण समवगीअ ।

बग्गगम्मि वगम्मि दग्दिहो पुनो

दुवीअ ।

पुम्मो रवगीण स्त्री अग्गीपी ।

ग्गुह्मिहो वगे वगिगीअ ।

अग्गिग मग्गुहो भुहं वगीअ ।

गग्गिहिहो वग्गो विग्गो

ग्गुह्मिअ ।

बडावो बग्गं करिगीअ ।

मरिगाए नग्गम्मि छोहमिहो बुगी

गुहिरी मवने निडाही ।

पुलो जगयाग वगम्मि वग

गेगीअ ।

अग्गुगो जग जगो वग्गीअ ।

ग्गोभगउ मग्गोभगे निग्गीअ

दिग्गो मग्गम्मि दिग्गिहिहिअ ।

नग्ग मग्गुहो वग्गीअ ।

पञ्चाङ्गं शुद्धाङ्गं मीढं ।
मीढं शुद्धाङ्गं मीढं ।

धीरो वृत्तस्यो न हर्षितः ।

मनीषायाः गुणानि निरूपितानि दिव्य-

महामुनि अर्जुन ।

सत्यमेव जयते ।

परिभाषा भाग २ उप-परिभाषा ।

पुस्तकालय संस्थापक संस्थान ।

द्वितीयं दृष्टिः दर्शितः ।

आपको दिनांक २०/११/२०२३ ।

माधवो नमः पार्श्वे ।

पिशाच, दमं दुर्गा ३ ।

उद्यं धेति आहुर्यां नमः ।

काशी भूमि स्वर्णश्री ।

भाणं दुर्लभं मित्रं ।

शुभाङ्गो न दधीशः ।

। एतद्विषये न्यायः नैव ।

। विदुः कश्चि नानावर्णः नानावर्णः ।
विदुः कश्चि नानावर्णः नानावर्णः ।

एवं एवम् ।

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 10

(Faint handwritten notes)

(-7) 20. 10. 1941

ה'תש"ח

... ..

6 17 7 17 8 17 9 17 10 17 11 17 12 17 13 17 14 17 15 17 16 17 17 17 18 17 19 17 20 17 21 17 22 17 23 17 24 17 25 17 26 17 27 17 28 17 29 17 30 17 31 17 32 17 33 17 34 17 35 17 36 17 37 17 38 17 39 17 40 17 41 17 42 17 43 17 44 17 45 17 46 17 47 17 48 17 49 17 50 17 51 17 52 17 53 17 54 17 55 17 56 17 57 17 58 17 59 17 60 17 61 17 62 17 63 17 64 17 65 17 66 17 67 17 68 17 69 17 70 17 71 17 72 17 73 17 74 17 75 17 76 17 77 17 78 17 79 17 80 17 81 17 82 17 83 17 84 17 85 17 86 17 87 17 88 17 89 17 90 17 91 17 92 17 93 17 94 17 95 17 96 17 97 17 98 17 99 17 100 17 101 17 102 17 103 17 104 17 105 17 106 17 107 17 108 17 109 17 110 17 111 17 112 17 113 17 114 17 115 17 116 17 117 17 118 17 119 17 120 17 121 17 122 17 123 17 124 17 125 17 126 17 127 17 128 17 129 17 130 17 131 17 132 17 133 17 134 17 135 17 136 17 137 17 138 17 139 17 140 17 141 17 142 17 143 17 144 17 145 17 146 17 147 17 148 17 149 17 150 17 151 17 152 17 153 17 154 17 155 17 156 17 157 17 158 17 159 17 160 17 161 17 162 17 163 17 164 17 165 17 166 17 167 17 168 17 169 17 170 17 171 17 172 17 173 17 174 17 175 17 176 17 177 17 178 17 179 17 180 17 181 17 182 17 183 17 184 17 185 17 186 17 187 17 188 17 189 17 190 17 191 17 192 17 193 17 194 17 195 17 196 17 197 17 198 17 199 17 200 17 201 17 202 17 203 17 204 17 205 17 206 17 207 17 208 17 209 17 210 17 211 17 212 17 213 17 214 17 215 17 216 17 217 17 218 17 219 17 220 17 221 17 222 17 223 17 224 17 225 17 226 17 227 17 228 17 229 17 230 17 231 17 232 17 233 17 234 17 235 17 236 17 237 17 238 17 239 17 240 17 241 17 242 17 243 17 244 17 245 17 246 17 247 17 248 17 249 17 250 17 251 17 252 17 253 17 254 17 255 17 256 17 257 17 258 17 259 17 260 17 261 17 262 17 263 17 264 17 265 17 266 17 267 17 268 17 269 17 270 17 271 17 272 17 273 17 274 17 275 17 276 17 277 17 278 17 279 17 280 17 281 17 282 17 283 17 284 17 285 17 286 17 287 17 288 17 289 17 290 17 291 17 292 17 293 17 294 17 295 17 296 17 297 17 298 17 299 17 300 17 301 17 302 17 303 17 304 17 305 17 306 17 307 17 308 17 309 17 310 17 311 17 312 17 313 17 314 17 315 17 316 17 317 17 318 17 319 17 320 17 321 17 322 17 323 17 324 17 325 17 326 17 327 17 328 17 329 17 330 17 331 17 332 17 333 17 334 17 335 17 336 17 337 17 338 17 339 17 340 17 341 17 342 17 343 17 344 17 345 17 346 17 347 17 348 17 349 17 350 17 351 17 352 17 353 17 354 17 355 17 356 17 357 17 358 17 359 17 360 17 361 17 362 17 363 17 364 17 365 17 366 17 367 17 368 17 369 17 370 17 371 17 372 17 373 17 374 17 375 17 376 17 377 17 378 17 379 17 380 17 381 17 382 17 383 17 384 17 385 17 386 17 387 17 388 17 389 17 390 17 391 17 392 17 393 17 394 17 395 17 396 17 397 17 398 17 399 17 400 17 401 17 402 17 403 17 404 17 405 17 406 17 407 17 408 17 409 17 410 17 411 17 412 17 413 17 414 17 415 17 416 17 417 17 418 17 419 17 420 17 421 17 422 17 423 17 424 17 425 17 426 17 427 17 428 17 429 17 430 17 431 17 432 17 433 17 434 17 435 17 436 17 437 17 438 17 439 17 440 17 441 17 442 17 443 17 444 17 445 17 446 17 447 17 448 17 449 17 450 17 451 17 452 17 453 17 454 17 455 17 456 17 457 17 458 17 459 17 460 17 461 17 462 17 463 17 464 17 465 17 466 17 467 17 468 17 469 17 470 17 471 17 472 17 473 17 474 17 475 17 476 17 477 17 478 17 479 17 480 17 481 17 482 17 483 17 484 17 485 17 486 17 487 17 488 17 489 17 490 17 491 17 492 17 493 17 494 17 495 17 496 17 497 17 498 17 499 17 500 17 501 17 502 17 503 17 504 17 505 17 506 17 507 17 508 17 509 17 510 17 511 17 512 17 513 17 514 17 515 17 516 17 517 17 518 17 519 17 520 17 521 17 522 17 523 17 524 17 525 17 526 17 527 17 528 17 529 17 530 17 531 17 532 17 533 17 534 17 535 17 536 17 537 17 538 17 539 17 540 17 541 17 542 17 543 17 544 17 545 17 546 17 547 17 548 17 549 17 550 17 551 17 552 17 553 17 554 17 555 17 556 17 557 17 558 17 559 17 560 17 561 17 562 17 563 17 564 17 565 17 566 17 567 17 568 17 569 17 570 17 571 17 572 17 573 17 574 17 575 17 576 17 577 17 578 17 579 17 580 17 581 17 582 17 583 17 584 17 585 17 586 17 587 17 588 17 589 17 590 17 591 17 592 17 593 17 594 17 595 17 596 17 597 17 598 17 599 17 600 17 601 17 602 17 603 17 604 17

from

1. The first is the fact that the

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

... ..

$\frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx = \frac{1}{\sqrt{\pi}}$

1. *Chlorophyll *a** and *Chlorophyll *b** were determined by the method of Arar and Collins (1971).

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

E. coli

[illegible]

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

1957年12月25日

10-11-1944

1940

1944

100

1944. 25.

41. 2007

— 10 —

$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} \right) = \frac{1}{4}$

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

100

गीतपी राजा संतुष्ट थयो.
 (तेओ) ये स्त्रीपी छलचाया.
 (तमे) आरंभ कर्यो.
 बनमां ये सिंह अवतर्यो.
 (तेओ) येए ये केरी खापी.
 समुद्रनुं पाणी पवनपी उज्जयुं.
 (ते) पगमां पी चोपडयुं.
 रानानुं पर शोम्पुं.
 (तेगे) औपचमाटे लींरडो काप्यो.
 (तेओ) बेए पाणीनो उपभोग कर्यो.

माणसो दुःखने छीधे मरणे
 इच्छा हवा.
 बेसाज्जीओ विनयधर्म सुरिने ननी.
 मावजिए केळां खावां.
 तेओ येए मोक्षने माटे आत्मनि.
 छानो आग्रय कर्यो.
 सुविधिर कोइ बलत पग नहुं
 बोजतो नहोनो.
 (में) महावीरनी आज्ञा हमेशां पाट्ठी.
 सुविधि भगवाने लोकानुं सारं करुं.

पाठ १५ मो.

पाठु—

नि+बह्-बहनुं.
 सं+मिलत्-मिलनुं, मेळाप करवो.
 हर-हानुं, चोरनुं.
 पुमत्-मपनुं.
 जा-उत्पन्न भव.
 वेल्-वमनुं.
 सपात्-सोपात्.
 बघात्-उपको भगवो, उपलव इवो.
 कम्-कम्पु.

लग-लगनुं.
 नद्-नापनुं.
 चुम्-चुम्बन करनुं.
 उप+सम्-शांत पनुं.
 धृग्-कंय्, धूगनुं.
 धुग-एहनुं करनुं.
 ले-लेनुं, ग्रहण करवु.
 नि+हर-हरवु.

मूलपाठमां अम् 'पानुता व कडा गायछे' १ अग्नि, २
 अर्द्धम या कडा कडा पुराणमां भगव कडा वचनामां वदनायछे.

विष्णुसामन्त मया भाषाण

नाम—

• मया
• मया
• मया } पुं०—माह, भाव.

• मया
• मया
• मया } पुं०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया

। मया, पुं०—माह, भाव.

• मया
• मया
• मया } पुं०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } पुं०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

• मया
• मया
• मया } वि०—माह,
भाव.

वसमुह, पुं०—रावण.
 सक्कल, पुं०—सत्कार, सम्मान.
 मय, न०—मुड्डु.
 डोळा, स्त्री०—हिंदोळो.
 दिअर, पुं०—देर.
 सिन्न, न०—सैन्य.
 विअग, न०—वींजणो, पत्तो.
 राम, पुं०—राम.

मरण, न०—मरण.
 पारेबभ, न०—पारेवु.
 तुसरंडण, न०—फोकावुं सांडवुं.
 सुअरअ, न०—निर्जन वन.
 अणुआण, न०—विधि.
 मयमंडण, न०—मुड्डावुं आभूषण.
 आणारहिअ, वि०—आज्ञा बागवुं.

वाक्यो—

मह तुसरंडणं मयमंडणाहं सुअरअग्नि ।

विहजणि, तह भाणसु आणारहिअं अणुआणं ॥ १ ॥

पारेवओ हेतुं निवडीअ ।
 राम । दमरहं संमिउ ।
 दमनुहम्म माथयम्म सरो छगीअ ।
 मामाअं इहिअं देसु ।
 दाउगं सक्कलं कुरु ।
 दिअगे डोळाण अच्छीअ ।
 विअग्गं पायंसु बन्दीअ ।
 विअगं वगं देइ ।

मयं डहर ।
 मता इरिअ छेइ ।
 माया ससं कहेइ ।
 मुईगे बोछइ ।
 सुअरअग्नि पुरिमा मउं रिगा
 मच्छुं पावन्ति ।
 मामा कशाणं होउ, दं बोछे ।

[१] शान्त वा.
 [२] ओकानी छाया नीचे नाच्यो.
 [३] बेर हज्जर मानी.
 [४] मरुताने पछो कर्यो.
 [५] दणुना मैयने हग.
 [६] मरुताने बहेउ विविने करुं.

भाणमो रामने सेवेउ,
 हुं सक्कल कार्यमां समपं हुं.
 रामनुं पग मरण थयुं, तेवीं ठ
 वनं कर.
 [१] दरीं मय्युं.
 [२] दणुन वयो.

दशम मोक्षने हस्ततो हस्तो.	। पांशदा ! तुं नाम.
(ने) देवीने नम्यो.	(ने) हस्त आंशदे.
पिता, पुत्रने धृष्टन वस्तु.	। मणिनामे हस्तो नम्यो.
(नेको) ने देवीने पाने धृष्टा.	(ने) नम्यो नम्यो.
(ने) मिने ने हस्तने हस्त.	। नम्यो नम्यो.

पाट, १६ मो.

भारतवाचक

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

Figure 1

TEXT

1993

1. 2. 3. 4.

Abstract

1. 5. 5. 5.

37

1. 2. 3. 4.

[illegible]

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 1, 1865. It is a very important document, as it is the first official communication from the President to the Congress since the Reconstruction era. The letter discusses the state of the Union and the progress of Reconstruction.

1 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1

‘પકાર’ વિકલ્પે કરવામાં આવેછે, તો વિકલ્પ પદમાં ‘નકાર’ નો ‘ફકાર’ કરવો.

ધાતુ—

બોસદ્-નિકસિત થવું.
હમ્-હમવું.
પ+ગ્રીવ્-દીવવું.
હમ્-હમવું.
અપ્પાદ્-કહેવું, સંદેશો આપવો.
વિગ્-ગાળવું.
ગિતદ્-નારા થવો.
વાસ્-વેતવું.
ઓ+વાદ્-અવગાદવું.
ઉચ્ચાપ્-ગામે આવવું.
વજ્રગ્-વજ્રવું.
ઉચ્ચ+મપ્-ગામે મળવું.

સમ્+આવ્ સમાપ્ત થવું.
છોદ્-સૂવું.
સહ-શોખવું.
વિ+મ્દર્-મૂલવું, વિમરવું.
અં હીર-ઉત્તરવું.
ગિજ્વર-દુઃરા કહેવું.
અવહ-રવવું.
વિ+મ્+વાય્-વ્યાપ્ત થવું.
પરિ+પદ્-મદ્યુ, પર્યટન કરવું.
૧૫-વરવું, નદ વળવું.
અવસોદ્-તલવાર લેવવી.
પરિ+મેળ્-મદન કરવું.

નામ (ડુલિફ)—

વાટમ્-વર્ષા કરવું, વાવુદ્
માગ-માન, મદદગાર.
અપ્પામંગ-આજ્ઞાનો વેળ.
નિગ્દ-નિગદ.
વંચ-વંચવું.
વજ્રવદ્-વજ્રવર્ણી શત્રુ.
વસ્મદ્-વેશ્ય શત્રુ.
દગ્-દગવું.

અગ્-અગ્નિની શંખાનો શીંગો.
છપ્-મમતો, ૧૨૧.
વિદ્-વિદ્યુ
વગોવદ્-વગેવદ્.
વટ્-વંચ, વટ.
ઉછ-ઉછાડ.
ઉચ્-ઉચ્ચ, રાગ.

काम-कर्म, दैवी.

निष्काम-दण्ड (प्रमाणार्थ नाम).

गता-गयेरों.

काम-कर्म, दैवी.

श्रीनिग—

विद-विद, विद.

मामा-माम.

पञ्चदशविंशति-पञ्चदशविंशति विद.

श्रीनिग-श्रीनिग.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

विद-विद } -विद.

मामा-माम. विद-विद. विद-विद.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा—

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

विद-विद } -विद.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा

मामा-माम.

मामा

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

मामा-माम.

અસારિચ્છ-શીજાની એવો,
અન્યાદગ.

મારિચ્છ-જેસો.

जिण्डू-जीवनार.

* क्रियातिपत्ति.

अपारे शरत षाळां ये वाक्योनु एक संयुक्त वाक्य मनेछुं होय, अने तेमां देखाती बरे क्रियाओनो कोइ पण प्रतिकूल सामग्रीपी नाश पतो जणाय स्यारेज आ 'क्रिशातिदत्ति' बगरायउं.

प्रत्ययो—

एकवचन अने	१ पु०	ज, जा, ई, अन्त, माण.
बहुवचन	२ पु०	" " " "
	३ पु०	" " " "

वाक्य—

मदं मेहो होज्ज, तथा तणं होज्जा ।

मद माद हो-तो, तया मुझो

होमागो ।

नञ्जटाटिगो वि माग्न अस्ति ।

मिदमगो मुत्तय गच्छतिः ।

विष्णु मणिमहिम्नः ।

मर्मिष्ठानां वृत्तिर्हृदि ।

॥ १५ ॥

नइ पुत्तो न ढंडेल, तया मगयो
हगेजा !

नमः मणीजाले दिशं मेदिना
तथा दिशं मेदिना दि दिशं मेदिना।

मादृशो माय न कश्चिद्विनि ।

निष्ठा निष्ठा गो भगवांश्च न

क. वि. वि. ।

3*29 12/11/17

* १९४७-४८ का आँकड़ा उपलब्ध नहीं है।

‘ସମ୍ବନ୍ଧ’ ଶବ୍ଦଟି ଏହି ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଠି ଏହା ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ବୁଝାଏ ଯାହା ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ । ଏହା ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ ବୁଝାଏ ଯାହା ଏକ ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ ।

दिग्गमि भानु पत्नीविहिद ।	मुग्धवर्माविहिद ।
मृगोद परोवदारं कुण्डलामो ।	उपलब्धं भेदविहिद ।
मगधम कुमरं अतिरुचिरविहिद ।	निर्वा सुमनस निगदं कविहिद ।
दिदृक्ष्यो प्रथमं भव हिद ।	कथं दृष्टं गो मतिहिदि ।
मरेहि मुक्तां वि दृष्टं होविद ।	कविहिदम । पदविमर्श ।
अनन्तरं विद्विहिदिता ।	प्रथमं पद म ।
रघुवीरु लोहं हिदि ।	रघुवीरु - भोविमर्श ।
वगणो विमर्शो कविहिद ।	कविहिदम । लोह ।
वगणमि पदो कविहिद ।	पदम । लोहं हिदि ।
अपहृदिनि मुक्ता ।	लोहं हिदि । पदम । लोहं हिदि ।
पण्यं पदं हि दिदिदि ।	पण्यं हिदि । पदम । लोहं हिदि ।
पण्यो उपलब्धमि पण्यविहिद ।	

(१) मुग्धवर्मा भानु की मुग्ध मेवम ।	(१) मुग्धो हो मेवो कोवरे.
(२) मृगोद परोवदारं की कुण्डला मो.	(२) मृगोद परोवदारं हो कुण्डला मुग्ध.
(३) मगधम कुमरं की अतिरुचिर मो.	(३) मगधमो अतिरुचि हो अतिरुचि अतिरुचि.
(४) दिदृक्ष्यो प्रथमं की भव हिदि.	(४) दिदृक्ष्यो प्रथमं हो भव हिदि.
(५) मरेहि मुक्तां की वि दृष्टं होविद.	(५) मरेहि मुक्तां हो वि दृष्टं होविद.
(६) अनन्तरं की विद्विहिदिता.	(६) अनन्तरं हो विद्विहिदिता.
(७) रघुवीरु लोहं की हिदि.	(७) रघुवीरु लोहं हो हिदि.
(८) वगणो विमर्शो की कविहिद.	(८) वगणो विमर्शो हो कविहिद.
(९) वगणमि पदो की कविहिद.	(९) वगणमि पदो हो कविहिद.
(१०) अपहृदिनि मुक्ता की.	(१०) अपहृदिनि मुक्ता हो.
(११) पण्यं पदं की दिदिदि.	(११) पण्यं पदं हो दिदिदि.
(१२) पण्यो उपलब्धमि पण्यविहिद.	(१२) पण्यो उपलब्धमि पण्यविहिद.

[illegible]

पाठ, १७ मो.

५१३—

x मोक्ष-संज्ञा.	x मोक्ष-संज्ञा.
x सत्य-संज्ञा.	x संक्ष-संज्ञा.
x ऐश्वर्य-संज्ञा.	x वैश्व-संज्ञा.
x वैश्व-संज्ञा.	x वैश्व-संज्ञा.
x दत्त-संज्ञा.	x मोक्ष-संज्ञा.

[illegible]

אברהם

33-77-14

[illegible]

تاریخ: ۱۳۰۲/۱۲/۱۵

विष्णुः कर्तुः

निर्देश-१: चित्र देखें।

२५-५-५५

1997-1998

संस्कृत-संज्ञा-सूची

for 1-2-3-4-5.

١٠٠

1. 1944-1945

$$F = \frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx$$

$\frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2}$

התאחדות העובדים, ת"י.

45-772

7-10-68

$$E_{\text{eff}} = E_0 + \frac{1}{2} E_1 + \frac{1}{6} E_2 + \dots$$
[illegible]

1947-1948

 Springer

१८४७-४८, १९-४९.

7. 4. 1944

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

1992

[illegible]

• • •

... ..

[illegible]

1. The first group of people who are not in the labor force are those who are not in the labor force because they are not in the labor force.

$\frac{1}{2}$ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

100

Abstract

[illegible]

१८, १९-२०

1. The first group of people who are not allowed to enter the country are those who are considered to be a threat to national security. This includes anyone who is involved in terrorism, espionage, or other activities that could harm the country.

5. 1. 1950

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

—

...the ...

1. *Phragmites* (Common Reed)

[illegible]

Journal of Management Inquiry 18(6)

— 777 —

7

1. *Phragmites* (Common Reed)

[illegible]

अलीभ, न०—जूठुं.

दाण, न०—दान.

दिक्ता, स्त्री०—दीक्षा.

वंचण, न० ठगुं.

गढम, पुं० गर्म.

तिभस, पुं०—देव.

पुच्छ, न०—पूछुं.

संकटा, स्त्री०—सांकट.

कारण, न०—कारण.

मादिणी, स्त्री०—घी.

मग, पुं०—मार्ग.

छाल, पुं०—बकरो.

छाली, स्त्री०—बकरी.

दयालु, वि०—दयालु.

वाक्यो—

महावीरस्स पडिमा भुवत्तं दाहिइ ।

इहाहिं घराइं होहिन्ति ।

विम्बिओ रयणीए ढसिहिइ ।

आचारंगं सोच्छं ।

सियावायं बोच्छं ।

यम्भो णीलुम्बिउहिइ ।

मणयो पुत्तं संकटाहिं सारेहिइ ।

बच्चरम्मि विज्जत्थिणो गुरुहिं सह

गरुत्तं हिन्ति ।

इपीओ नेताइं नि.महेहिन्ति ।

ओअपियो सट्ठो सोच्छइ ।

तिभसो मच्चूओ मरुण्हइ ।

सहुं विन्धेणं वेत्तिउन्ति ।

वागरो दीइं पुच्छं णं हुञ्जेहिइ ।

साहुणो दिक्खं दाहिन्ति ।

दाणं दाहं* घणणं ।

तवं काहं* गुरुणमाणाए ।

सिभालो दक्खणं काहिइ ।

अविज्ज.ए दुस्सि मणा गुम्मिहिन्ति ।

विज्जत्थिणो षोसिहिन्ति रत्तीए ।

िहुअणस्स सवेगो विहीरेहइ ।

दिम्भो कारणं पिणा रोच्छइ ।

पयावईं मूर्ध्नि न निम्मवेहिइ ।

भिरुणो जगा गुल्लन्ति ।

मणा म्माहुं गरिहं संमारे का-

हिन्ति ।

महिणे मग्गम्मि बहिइहि ।

समा स्सोअराय आनिसें दाहिइ ।

छम्मुहो म्मे रक्कमहिइ ।

मूर्ध्नि वि.जू पदिहिइ ।

नणंदा नेहं पेहिइ ।

अस्तो कुमरम्म बहणं काहिइ ।

* (जुओ पट १४ वी * ४१) वडि 'का' छ. १ 'दा' घनुने प्रथम पुरुष एवम्भ-
मम 'इ' प्रत्यय पण्ठ्योउ. जेनके कह, कह, पयना काहिम, दाहिमे शब्द.

કાઢના તેન પ્રત્યયોમાં શો ભેદ છે !.

૪ હું આપીશ, હું કરીશ, તેઓ વે ઝંવશે, તે જમશે, અમે વે જમ્યા;
આ વાત્યોનું પ્રાકૃત કરો !.

૫ અત્યાર સુધીમાં તમે મળી ગયેલા આર્ષ શબ્દો લખો !.

૬ 'પિતૃ' શબ્દના પ્રાકૃતમાં બધી વિભક્તિઓનાં રૂપો લખો !.

૭ 'નળન્દા' અને 'રમા' આ વે શબ્દોના રૂપમાં ભેદ બતાવો !.

૮ હર, જા, વેસ્ત્ર, દસ્ત્ર, વેસ્ત્ર, આટલા ધાતુઓના 'મૂત' માં તપા
'મવિધ્યા' માં રૂપો લખો !.

પાઠ ૧૮ મો.

* કર્મણિ પ્રયોગ તથા ભાવે પ્રયોગ (સમ્ભેદ).

કોઈ પણ ધાતુનો ઉપારે અમુક કાઢમાં કર્મણિ અથવા ભાવે પ્રયોગ ધનાયકો હોય ત્યારે પુરુષવોધક પ્રત્યયો લગાડતાં પહેલાં ધાતુ યકી 'ઈઞ', અથવા 'ઈજ્ઞ' સામાન્ય રીતે લગાડવામાં આવેછે, અને ત્યાર બાદ જે કાઢમાં સમ્ભેદ બનાવવો હોય તે કાઢના પૂર્વે (કર્તરિ પ્રયોગમાં) કહેવાઈ ગયેલા પ્રત્યયો લગાડવાથી આ રૂપો સિદ્ધ થાયછે, જેમકે-માંહિજ્ઞ, યોહીઅહ.

+ ધાતુ—

દીસ્-દેલ્તું.

હમ્મ-હળતું.

દુસ્-કહેતું.

લમ્મ-લળતું.

* સકર્મક ધાતુઓનો કર્મણિ પ્રયોગ કરવામાં આવેછે, તથા મૂલ અકર્મક અથવા અવિવક્ષ્યકર્મક ધાતુઓનો ભાવે પ્રયોગ થાયછે.

+ આ ધાતુઓ પકી 'ઈઞ અને ઈજ્ઞ' (કર્મણિ અથવા ભાવેના) પ્રસંગે જાણતા નથી, કારણકે આ ધાતુઓ મૂલ ધાતુઓ ઉપરથી આદેશ યદને કર્મણિમાં અથવા ભાવેમાં ઉપર પ્રશ્નને બનેલા છે; તેથી તેને પરમાર્થા વિચરણ તથા અમુક અમુક કાઢના પ્રત્યયો લગાડી સમ્ભેદના રૂપો બનાવવા; પરંતુ આ ધાતુઓ કર્તરિ પ્રયોગમાં તો વપરાયજ નહિ.

उसह—कृपमदेव.
मुद्धोअणि—शौद्धोदनि, बुद्ध.
कुटार—कुहाडो, कुठार.

धअ—ध्वज.
साव—शाप.

स्त्रीलिङ्ग.

भुइ—नोकरी, भृति.
मज्जा—भार्या, स्त्री.
पडाया—क्ताका.

निणया—नदी, निम्ना.
मज्जाया—मर्यादा.
वलहि—वलमीपुर.

नपुंसक.

गडरव } मोटाइ.
गारव }
मुसल—सांघेलुं.
पट्टग—नगर.

कुन्द—समूह.
पायाल—पाताल.
ओसह } औषध.
ओसद }

विशेषण—

दच्छ—डाह्लं.
टट्ट—स्तब्ध, ठंठुं.

निण्ण—नीचुं, निम्न.

वाक्यो—

घणं चुलुचुलिज्जइ ।
पुरिसेहिं घराइं भवन्ति ।
गोवालेण धेणुं दुब्बम ।
भारवदेहिं भ.रो विज्जइ ।
रुहंहेहिं दुगिज्जइ पण्णेणं ।
मिण्हेहिं कुटारण मूषां सम्मइ ।
मितेण नयरं दीमइ ।

जणाणं बुद्धेण तत्तं जाणिजेहिइ ।
बम्हणेहिं मोअणं जेमिएहिइ ।
जोगिणा संसारो तीरेहिइ ।
जणेण दोहिं कण्णेहिं सुज्जए ।
वेहिं यूणेहिं धणाइं हीरन्ति ।
महिसो संकलाहिं नन्धिज्जइ ।
इन्देण एरावणो चढीअए ।

પ્રરુપોયી રાતમાં પ્યારીને વિષે	(તેનથી) આસનયો ડગાય છે. મુનિઓ વડે હમા રહાય છે. મેવ વડે વરસામું.
મુલ વડે યવાય છે.	

પાઠ ૧૯ મો.

કેટલાક સ્વાસ ઉપયોગી કૃદન્ત.

(હેત્વર્થકૃદન્ત, સંવન્ધકમૂતકૃદન્ત, વર્તમાનકૃદન્ત તથા કર્મણિ
મૂતકૃદન્ત વિષે.)

- ૧ કોઈપણ ધાતુને 'ઉં' (અથવા જવલેન તું) પ્રત્યય લગાડવાથી હેત્વર્થ કૃદન્ત થાય છે. જેમકે, બોલેઉં, બોલિઉં, મોલવાને, મોલવામોટે.
- ૨ કોઈપણ ધાતુને 'ઉં, અ, ડળ, ડળે, ઉઆળ, ઉઆળં' (અથવા જવલેન તું, તૂળ, તુઆળ, તૂળં અને તુઆળં) પ્રત્યયો લગાડવાથી સંવન્ધકમૂતકૃદન્ત થાય છે. જેમ, રમેઉં, રમિઅ, રમિડળ, રમિડળં, રમિડઆળ, રમિડઆળં; રમીને.
- ૩ કોઈપણ ધાતુને 'ન્ત, માળ' પ્રત્યયો લગાડવાથી પુંલિંગ તથા નપું-સકમાં વર્તમાન કૃદન્તના રૂપો થાય છે; તથા સ્ત્રીલિંગમાં ફેં, ન્તા, ન્તી, માળા અને માળી પ્રત્યયો લગાડવાથી સ્ત્રીલિંગ વર્તમાન કૃદન્ત થાય છે; જેમ, * કહેન્તો, કહેન્તો, કહમાળો, કહન્તં, કહમાળં, હસેઈ, હસન્તી, હસન્તા, હસેમાળા, હસેમાળી इत्यादि.
- ૪ દરેક ધાતુઓ થકી પુંલિંગ તથા નપુંસકમાં 'ફા' તથા સ્ત્રીલિંગમાં 'ફા' તથા ફેં પ્રત્યયો લગાડવાથી કર્મણિમૂતકૃદન્ત થાય છે જેમ, ઉંધિઓ, ઉંધિઅ, ઉંધિઆ, ઉંધિઈ.
- ૫ ચાલુ પાઠમાં કહેલા દરેક પ્રત્યયો લગાડતા પહેલાં ધાતુથી ચિત્રણ 'અ' પણ જોડાય છે અને હેત્વર્થકૃદન્ત તથા સંવન્ધકમૂતકૃદન્તના પૂર્વના ચિત્રણના 'અ' નો 'ઈ' અથવા 'ફ' થાય છે.

उम्बर, पुं०—शाटुं नाम, उंबरो.
 विद्य, पुं०—विघ्न.
 दफ, वि०—दसायेछ.
 माह, पुं०—माघ मास.
 दुवालसंग, (आप) न०—बार अंग.
 छिहा, स्त्री०—सृष्टा, इच्छा.
 निष्पिह, वि०—नि.सृष्ट
 कर्त्तिभ, पुं०—कर्त्तिक मास.
 मच्छर, पुं०—अहंकार, मत्सर.
 वत्ता, स्त्री०—वार्त्ता.
 रोगिछ, वि०—रोगवाञ्छो.
 विम्हय, पुं०—विम्भय.
 ममाण, न०—मसाण

लोण, न०—मीठुं.
 सोमाल, वि०—मुंवाडु.
 पोप्फळ, न०—सोपारी.
 चिछाय, पुं०—मिछ
 रवि, पुं०—सूर्य.
 चविडा, स्त्री०—लापोट
 विअणा, स्त्री०—दुःख, वेदना.
 अम्ब, न०—कैरी.
 आडिअ, वि०—आदर पामेछुं.
 विट्ठण, वि०—रहित.
 सणिच्छर, पुं०—शनैश्चर.
 हरडई, स्त्री०—हरटे.
 मेरा, स्त्री०—मर्यादा.

धातु—

गम्—जवुं
 खण—खोडवुं.
 दुह—दोवुं.
 वह—वहन करवुं
 जर—जीर्ण भवुं.

लिह—चाटवुं.
 बध—बान्धवुं.
 भण—भणवुं.
 छुव—स्पर्श करवुं

वाक्य—

मणीलालो हम्मनो गरु बन्ट ।
 हम्मोविन्दो ह्हाउ चेट भम्मि पडए ।
 उंविओ निहूणो भाविग बन्ट ।
 कत्ति मासम्मि बट्ठन उं हम्मो
 जणेहि दे साज ।

जम्मनो डिम्भो विअणं सहए ।
 मेटं जेमेउण पोप्फळाई मुन्द ।
 पयाम्भो ग्वी समुद्धम्मि पडए ।
 हम्मट पिउमिआ पुत्त चुम्भ ।

(તેનાથી) નિરાઝમાં જડને મળાયછે.
પુરુષના મુગને દેરીને હસતી રહી
ગાઢામાં પડી.

વાદીમાં સ્વનો પુરુષ ફૂલો સડને
ધો જાયછે.

નીને પહેરું દૂધ ચિઠાડો જાહેડે.
મુંદેઠ ફૂલને માળમો સૂંઝતા નથી.
જૂતરો મસતો મગતો જાયછે.

(તે) રાજાની હનામત કરીને ઘેર
ગયો.

દુ ગને અનુભવનો માળમ સંવાળી
ઉડાગ રહેડે.

વાગોઢાં વાડો વાગને વહેડે.

(તેનાથી) કેમીને સેવાયછે.

(તેનાથી) દીવાને બદલીને દગાયુ.

(તેનાથી) કાર્ય આરંભાયું.

ગામજતી નીચલેલો માળમ મોતન
કરેડે.

સંસારથી ઢરેલ આદમી વાત નથી
કરતો.

ધીરની પ્રતિમાને પૂજતો માળમ
મોક્ષને પામેડે તથા પામરો.

રાજાને મર્દન કરીને નોકરો શાપ
માટે ખાંડે.

ઉડસેલો માળમ ધનને પેશ કરીને
જર્મમાં વાગશે.

જાઠમડેલો સમુદ્ર મર્યાદાને મૂકશે.
મહાધીરને બંદીને મનવાળી છુલવણ

પરીશિત (વારમેડ) જાઠતો મહા-
માળમો દહાવડે રોત રમેડે.

ગાથાઓ.

૧. જે વાતુઓને 'ફૂંમ' અને 'ફૂલ' નથી જાગતા તે વાતુઓના પોરા
જલ કાઢી લેવા.

૨. જમણનું જુઠું અને જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું
જમણું જમણું.

૩. જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું
જમણું જમણું.

૪. જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું
જમણું જમણું.

૫. જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું જમણું
જમણું જમણું.

સામાન્ય સૂચના.

મૂલભેદમાં ક્રિયાપદનો અંદર જો કર્મ ન ચોલાયું હોય તો મેરુરૂપવાદા ક્રિયાપદનો અંદર મૂલભેદના ક્રિયાપદનો કર્તા, કર્મ તરાકે પણ ગણાયછે, અથવા ઓજો વિમલિમાં યપરાયછે જેમ, મળીલાલો યાવરદ (મૂલ) (યાવરન્ત મળીલાલં તિદુમળો પેરણ કુજા-સિ) તિદુમળો મળીલાલં મળીલાલેણ યા યાવરાવેદ (મેરુ) = ત્રિમુખન મળીલાલેણ યાવરાવેદ મેરુ કરેછે, અર્થાત્ ત્રિમુખન મળીલાલ પામે યાવરાવેછે.

અપવાદ.

(૧) ગમ્યર્થક, આદાર્થક, જ્ઞાનાર્થક, ચોલવાના અર્થવાદા તથા જે ધાતુમાંનું શબ્દરૂપ કર્મ હોય તથા તિન્ય અકર્મક ધાતુમાંનો મૂલભેદનો કર્તા, મેરુરૂપની અંદર માત્ર કર્મજ યાવડે.

ઉદાહરણ—

૧. દરમાંવિન્દો જયગન્ધ નયરં ગચ્છગચ્છ.
૨. મયેનાં માવરં નીરં મુચ્છગચ્છ.
૩. તિદુમળો મળીલાલં ગીમે તુજાવેદ.
૪. તિમ્ના પુજા પૂજનાય વાદાવેદ.
૫. તિત્તય ગમગૂરો મામે આચારંગ સિક્કાવેદ.
૬. અમ્મા દિમ્મે ઉચાવદ.

૧. મયજ ધાતુના પ્રથમ વિભાગનું. આજ્ઞનાર્થક હોય ત્યારે તથા વદ ધાતુના મૂલ રૂપના ન ગમવાનું પ્રજ્ઞા કરવી પડતી હોય તથા હાલ ત્યાજ્ય ન હોય તરફ રૂપના મૂલભેદના કર્તા કર્મ યાવડે ગમવાના નહિ. એમ નહીં હજી. ૧. તથા અકર્મનાંદ મિથા વદદ ન હ. ૨. અર્થાત્ પ્રજ્ઞના પુજના નહ અસ્થાનાંદ વદિવદ મિથેદિ નહ વદવદ.

(૩) 'દર તથા કર' ધાતુઓનો મૂળભેદનો કર્તા પ્રેરક રૂપમાં કર્મ ગણાય છે, અથવા ધોજી વિભક્તિમાં વચગાય છે. રિવ ધૂજ (ધૂજે-પ યા) સુચણ દારેદ. અસોનિસ (નિસેન યા) કાઠ કરાયેદ.

(૪) 'અદિ-અય, દેસ્' આ બે ધાતુઓનો અંદર મૂળ ભેદનું કર્મ પોતે જ્યારે પ્રેરકમાં કર્તા થઈ જાય ત્યારે અથવા ગમે તે કર્તા પ્રેરક ભેદમાં હોય પરંતુ જ્યારે ન કર્તાને શાંદ નામ જણાતાં હોય ત્યારે મૂળભેદનો કર્તા કર્મ ધાયદ, અથવા ધોજી વિભક્તિમાં આવેદ.

દશાદરપ—સોસો ગુરુ અભિચયદ. (મૂળ) (૧) ગુરુ સોસ (સોસેન યા) અભિચયાવેદ. (પ્રેરક). (૨) મિષો નિચદ દેસ્વદ. (મૂળ) નિચદ મિષ (મિષેન યા) દેસ્વાવેદ. (પ્રેરક), સુદી ગુરુ સોસ (સોસેન યા) અભિચયાવેદ. સદી મિષ (મિષેન યા) નિચદ દેસ્વદિદ.

वञ्जर, पुं०—बिज्जडो.
 मुक्क, वि०—मुंगो.
 मुल्ल, वि०—जाडो, स्थूल.
 जीविअ, न०—जीवित, आयुष्य.
 आअ, वि०—आवेळो.
 हरिअन्द, पुं०—हरिश्चन्द्र, विशेष-
 पनाम.
 अम्मादास, पुं०—विशेषनाम.
 पवाह, पुं०—प्रवाह.
 विंप्त, पुं०—विन्ध्य पर्वत.
 पुंछ, न०—पुंछडुं.
 देव, न०—देव, माग्य.
 किमाणु, पुं०—अग्नि.
 पुट्ट, वि०—अडकेलुं.
 परिवार, पुं०—परिवार.

सत्तुञ्जय, पुं०—शत्रुञ्जय नामनो पहात.
 कल्लाव, पुं०—समूह, कल्लाप.
 सवह, पुं०—सोगन, रापय.
 उवमा, स्त्री०—उतमा.
 महिवाल, पुं०—राना, महिपाल.
 बहुत्त, वि०—घणुं, प्रभूत.
 दिवायर, पुं०—सूर्य.
 तेअ, पुं०—तेज.
 जस, पुं०—यश, कीर्ति.
 जम, पुं०—यम, जम.
 विग्गु, पुं०—वीजली.
 मम्म, पुं०—मर्म.
 उर, पुं०—छाती, हैयुं.
 सिर, न०—माथुं.
 कड, पुं०—सादडी, कट.

वाक्य—

गुरुणो सीसं सिम्भावायं सिक्खा-
 वन्ति ।
 सेट्ठी मिचे मोअणाय सोछविइ ।
 सामी गोवालेण धेणुं दुहावेइ ।
 समुदो मज्जायं मोत्तुग धराइं
 बुद्धावेइ ।
 निवई महीसं तदा बट्ठे तणाइं
 मत्तपावेइ ।
 हरगोविन्दं विवृदो अम्मादासो नायं
 मणावइ ।

नायपुत्तो बलेहि मेरं कम्पावीही ।
 दीणाणं नणाणं दाणं दावेसि ।
 सेट्ठी बत्थाणि सिम्भाविहिइ ।
 नडो नटिं गामम्मि नट्टावेइ ।
 तवेहि पात्ताइं जिवहावेमि ।
 गुरुणो किन्नाए अवहावेइ ।
 हे पडो ! मुक्खस्स मग्गं देवत्ताव ।
 पउरा पउरा नरवई मिच्छेग मरावेइ ।
 इत्थी मुणिपि हासेइ ।

માતા પુત્રને યગવામોટે જગાડેડે. | શૂરાઓ યરાને મોટે માયાં કરાવેડે.
 (તે) ક્ષેત્રમાં વધના ધાન્યને જાગવડે. હરિશ્ચંદ્રની ડામા નયી.
 (તમે) કૂતરાના બધાને પગાડેડે. (તે) છાતી ઉપર હાથ મૂકેડેડે.
 મહાવીરના ચરણમાં દેવો માયું માધુઓના રોગ મર્મને બોઝવડેડે.
 નમાવડે. નહિ.

પાઠ, ૨૧ મો.

પ્રેરક મેદ, (ધાતુ)

અગાઉ વીરામા પાઠમાં કહેલ પ્રેરકના 'એ, અ, આવ, આવે, અવિ, આવિ' પ્રત્યયો ધાતુઓને લગાડ્યા પછી પાઠ ૧૯માં કહેલા વર્તમાન-કૃદન્ત, સંવેધકમૂતકૃદન્ત, રેત્વર્થકૃદન્ત તથા કર્મણિમૂતકૃદન્ત, પણ તેના તેના પ્રત્યયો લગાડવાથી થઈ શકેડે. જેમ-કરાવન્તો, કરાવમાણો, કરાવિઝ્ઞ, કરાવિઝં, કારિઞં, કરાવિઞ, કરાવીઅન્તો, કરાવીઅમાણો, इत्यादि.

(૧) શબ્દાર્થક ધાતુઓ (બોલવારૂપ અર્પણાદ્યા તથા જેતું કર્મ શબ્દસ્વરૂપ હોય એવા), જ્ઞાનાર્થક ધાતુઓ, આહારાર્થક ધાતુઓ ઉપારે કર્મ સહિત હોય અને તેઓનો મૂળ મેદનો કર્તા પ્રેરકમાં કર્મ ધાયડે ત્યારે તેઓ દ્વિર્કર્મક થઈ જાયડે તો તે વસતે તેનાં કર્મણિરૂપ કરવામાં બે કર્મમાંથી ગમે તે એક કર્મ પ્રથમામાં મૂકાય છે, જેમકે—

૧—મળીલાલેણ ઘણં સહી મોલિજ્ઞડ, (અથવા) મળીલાલેણ ઘણં સહિ મોલિજ્ઞડ ।

૨—તિદ્ધુઅણેણ પુત્તો નમુકારં માળીઅદ, (અથવા) તિદ્ધુઅણેણ પુત્ત નમુકારો માળીઅદ ।

૩—ગુરુણા સીસં સિઆવાયો મોહાવિજ્ઞડ, (અથવા) ગુરુણા સીમો સિઆવાયં મોહાવિજ્ઞડ ।

૪—પુત્તેણ જળયો મોયણં જેમાવીઅદ, (અથવા) પુત્તેણ જળયં મોયણં જેમાવીઅદ ।

(२) गमनार्थक घातुओ ज्यारे प्रेरकमां द्विकर्मक होयछे त्यारे जो तेनुं कर्मणि रूप बनाववुं होय तो मूळभेद माहेनो जे कर्ता कर्म थयो होयछे तेज कर्म प्रथमामां आवेछे जेम-जयचन्द्रेण हरगोविन्दो नयरं गच्छाविज्झ ।

नाम-(पुंलिङ्ग).

आवग-वनार.	आयरिस-काच, आरीसो.
आप्त-पोढो.	आयंक-रोग, आतंक.
इन्म-पैसादार, इन्ध.	रमण-स्वामी, वर.
विगह-दारीर.	कीगास-रूम.
तल्ग-जुवान पुरुष.	अक्कंडल-इन्द्र.
आमोभ-हर्ष, सुगंध.	गक्कल-गोंगल्लो.
आयार-आकार.	तन्तुवाय-करडां वगनार.
अणुअर-दास, अनुचर.	मऊह-किरण.
अम्मास-अभ्यास.	मायंद-आंचो.
अंस-भाग, अंश.	पेणु-वांमडो.
मगग-वाण, याचक, मांगण.	दोम्ब-बंडाळ.

स्त्रीलिङ्ग.

कला-कन्या.	विगली-विडाडी.
ईहा-इच्छा.	जुवड-जुवान स्त्री.
*गिरा-वाणी.	अगल्ल-भोगल्ल अगल्ल.
धुरा-बोसरी.	वग-गृथी
पूरा-नगरी.	बोरी-बोरडी.
घरिणी-स्त्री.	हरिणी-हरणी.
अम्बिलिआ-आंवली.	

नपुंसकलिङ्ग.

उत्तिमंग-माधुं.

चेल-वस्त्र.

रित्त-तारो, चांद्रणुं.

केऊर-वानूवंच.

नेउर-प्राप्तर.

चाव-घनुय.

आहरण-घरेणुं, आभरण.

अगण-आंगणुं.

घन-अंगहार, ध्वान्त.

विशेषणो.

भव-धरुं.

अछ-भीनुं.

अहम-नीच.

अनदाय-घोलुं, अरदान.

अगाह-भगाच.

धातु—

सोह्-शोभनुं.

मेय्व्-मेय्वनुं, मिश्रण करनुं.

हवक्-शंकनुं.

उ+तर्-उत्तरनुं.

मि-भीग धनुं.

नि+दा-उपयुं.

आ+दृ-सन्मान करनुं.

मज्ज्-शुद्ध करनुं.

अ+कन्द-राडो पाडवी, पोसातुं.

लिम्प्-लेपावतुं, लेप करवो.

विर्-व्याकुल धनुं.

अदच्य्-ननुं.

आलुंत्-कटुं.

उ+गृयद्-उपयुं.

वेव्-कंपनुं.

लाम्-नोतुं.

वाक्य—

पुरिमा केउरेहि विग्गहं मोहावन्ति । आयंफेण जगा विराविज्जन्ति ।

इत्थीमो नेउरेहि पाये छज्जावेन्ति । दुष्णि आयायेण अम्मं पृतं

सिधेणं मग्गाहं मज्जावेवि ।

सुपरवेयु ।

पई देवांगं गिरं बोहिटं धरिणि । महुं देग कला न गेहवीअइ ।
 ईहं कोइ । जुई तलगं न बोह्लाविहिइ ।
 आवगामि गमिऊणं अज्जो । दारुत्त पालामि अंगला
 अगुअरेण आयरिसे विद्धिगावेइ । दाविअइ ।
 माणू नहम्मि मनन्तो जगे अक्क-
 न्दावेइ । अदिक्कादागं गेहन्तं गेहवावन्तं
 वीरो चावं गवक्खम्मि मेळ्ळिऊणं । वा न मनगुअगइ नई ।
 ओसहेग सरारं छिम्मावेइ । बुहं बोह्लाविटं आओ कत्थि ।
 रमगा रत्तीए आगच्छिअ इत्थीहि । अंगगामि डिम्मा मारमेयं मनाइसी ।
 दाराइं लग्गडावन्ति । जणेहि अगाहम्मि ममारसहुइम्मि
 इम्मो अछाईं चेडागि त्रिवावेइ । जीवो पावेहि बुड्ढाविअइ ।
 निव्वगो बुद्धाणं सरारं चेहेहि । मिच्चो अहिवाइं निदावेइ ।
 दक्कावन्ति । गयगामि रिक्काइं ममडन्ति ।
 नहसो उत्तरन्तं अक्खंडं । जगो कोहा त्रित्तं आलुंतावेइ ।
 लक्खित्तज्जा मारमेयो मुद्ध । गवक्खम्मि अच्छिआ इत्थी
 निल्लंता वि जगा रुणीगं पाले । प्रुरितं आदइ ।
 उत्तमेगं निराइन्ति । विअगारु मिज्जेमि ।
 अहमेग दोम्मेग विराली हगावीअइ । विज्जा ओसहं मिच्चेग मेळवावेइ ।
 जयवन्देग मगीलाअमभिल्लिआ । हे वीरणिग ! मवत्तुइं ताहुं
 सुज्जाविअइ । उत्तराव ।

(वं) रात्रिए खानो नयी अने । हे पिता ! विजयवर्ममुरिने घर
 मागमोने खराबतो नयी । पवित्र करवा मोटे वस्त्रां बौद्ध !
 नाथु पुरयो विप्रोतो नाथ करोछे । पवन आकाशमां वृषना समूहने
 लोकाने हमावतो नद आत्मने धनदाने
 नरकमा गेछे । हमे कगेछे ।
 शास्त्रमां निमारल (न्यरागल) । हे शत्रु ! देवगाना अनुभवेट
 पेटिन अवादान घर बघावेछे । सुखने नमे एकवार देव-दो ।

कन्याने अपावती माशी दुःखो
नीपनावेडे.

(हुं) आरिसामां मोहुं जोतो लोकोने
हसावुंहुं.

(अमे) ये बाजूबन्धवेडे बाह्य
शरीर शोभावीण छीए.

(तमे) ये बनारमो जडने वात
जणावोछो.

(अमारा वडे) ये बिडाडीओने दूध
बीसावायछे.

(नेओ) देवडे शरीर लेका माटे
आवतो जम मरावानो नथी.

(हुं) नूटुं बोळतो नथी, तथा मादने
बोळावतो नथी अने नूटुं बोळता
मिथने अनुमान आवनो नथी.

महावीरने पुजावनो माणम इंदोथी
पग पुजायछे.

देवने करतो माणम लोको वडे
मीच पाट्टामां आवेछे.

शिवनी मक्ति बनने अपावेछे.

प्रभुनी प्रतिमाता पूजनवेडे माणम

लोकोना दुःख समूहने फेरावेछे.

(तमे) शय्यामां सुवाडेला छेकराने
नवरावो.

अनम माणम खावा माटे मांस
पकावरो.

(हुं) दूध पीवामाटे गाय दोवरावीश.
कविना काश्याने देखीने राजा

नोकरवेडे इनाम अपावरो.

(तमे) ये पुस्तको छत्रीने जोकिने
चलावता हता.

घरमां जमतो जमतो मिथने
जमवा माटे प्रवेश करावेछे.

(ते) साप तथा बीछीने रमाइतो
(छतो) लोकोने पाछा हडावेछे.

(ने) दोइता माणमोने लाटामां
पावेछे.

काछीने पानझा करतो मुतार
कूतगने पाणी पीवरावेछे.

(ने) भाईने जमाडीने जमेछे.
पवन झाडोने कंवावेछे.

(ने) गुरुना हाथने माया उर
सूकावेछे.

योगीओ अभिधायोने सिद्ध करावो.

सुयाल.

१. मूढमेइतो इतो प्रेरक भेदमां कर्म पाय तेनो उदाहरण साथे
एक मने मानकरग नियम आपो.

૨. કેટલાક પ્રેક્ષક અર્થવાચી વર્તમાનકૃદન્ત, મૂલકૃદન્ત, હેતુર્થ-
કૃદન્ત તથા સંસ્કૃતકૃદન્ત લેવા.
૩. કર્મણિ પ્રયોગનાં કર્તાનાં કહિ વિભક્તિ તથા કર્મનાં કહિ વિભક્તિ
આવે ?.
૪. જ્ઞાનાર્થક તથા નિર્વચક વાનુભોના પ્રેક્ષકનાં કર્મણિ પ્રયોગો લેવો

પાઠ, ૨૨ મો.

ચોટાક પરચૂરણ નિયનો. (કૃદન્ત)

(૧) કોંઈપણ ધાતુને ફર્ષરિ પ્રયોગનાં 'ઈર' પ્રત્યય લગાડવાથી
અમુક કૃદન્ત નામ થને છે. જેમકે, 'યોહિરો, યોહિરં, * યોહિરો
તથા * યોહિરુ,' આવા કૃદન્તાનો અર્થ " (યોલવા)ના સ્વભાવ યાત્રો,
સારં (યોલવા) યાત્રો, અથવા (યોલવા) ના ધર્મયાત્રો થાય છે".

નાહિત.

(૧) હરકોઈ નામને ' કેર ' પ્રત્યય લગાડવાથી " ફટાણાનું
આ " ઇવો અર્થ થાયછે, જેમકે, માણકેયે તેઓ=માણુનું તેજ,
+ પારકેરે=પારકું, રાપકેયે કરો=પજાનો કર.

(૨) હરકોઈ નામધર્મી ' તેનાં ઘરલ ' ઇવા અર્થનાં ' રહ
થને રહ' પ્રત્યયો લાગી શકેછે. જેમ-(નયરે મરો), નયરિહો, નયરિહું
નયરિહા, નયરિહો-રન્યાદિ=નગરનાં ઘરન.

(૩) હરકોઈ નામધર્મી " ડણું " અર્થનાં 'ત્તણ' પ્રત્યય આવે-
છે, જેમ, જિણત્તણ, ડાનત્તણ, (ડાનરણ) વિગેરે.

* ડરે અક્ષરનું વિવરણુ થી લેતે કહું હોય ત્યારે અન્નના અક્ષરને
દરે ' ઈ ' અમલ ' ના ' ય' થયે.

+ 'કેર' પ્રત્યય પર છતાં 'ર' અક્ષરે 'પાર' થયે છે.

(૪) દરેક નામ થકી (પોતાનાજ અર્થમાં) ‘ અ ’ પ્રત્યય લાગેછે, જેમ, ઘડબો=ઘડો, ચન્દ્રબો=ચંદ્રમા.

(૫) હરકોઈ નામ થકી ‘ યાલુ ’ અર્થમાં ‘ બાલુ, રાલુ, ઉલુ, ખાલુ, ઘમ્ત, મન્ત, રત્ત, રર અને મળ ’ પ્રત્યયો જાંઝાયછે, જેમ, દયાલુ (દયાયાલો, દયાવાલો), સોહિલો (સોભાયાલો), રપ્પુલું (મહેકાર યાલુ), જહાલો (જટાયાલો) ઘળયન્તો (ઘનયાલો), પુળ્લમન્તો (પુણ્યયાલો), માળરતો (માનયાલો), મધિરા (ગર્થ યાલો) ઘળમળો (ઘનયાલો).

નામ, (પુંલિંગ).

પહિમ-વેદમાર્ગ, પથિક.

કંકોટ-કંકોટા નામનું રાક.

વયંમ-મિત્ર, વયસ્ય.

મળંસિ-મનસ્વી.

આવગિમ-મોદાગર, આપણિક.

કંટન, કંટય-કાટો, કટક.

સામ-ધામ.

ઝમ-કિરણ.

પવામુ } મુમાઝ, પ્રસામી.
પવામુ }

હોર } મહાદેવ, હર.
હર }

છન્દ-છન્દ.

કરુહ-નગ.

વળ-વ્રજ.

કાસર-એક અધિનું નામ.

વીમાસ-વિધાસ.

દાહિળ } દાહ્યો.
દાહિણ }

મગમળુ-મગમનો નાગદાર.

મગમ-માનવી.

નપુંમરૂ—

પતટ-પાટટ, પરાગવટી

પીવટ } પીવટ
પીવટ }

રવ-રુમર.

મમ્મ-મુમ્મ, રામ.

મમ્મ-વામટ.

अंमु-आंमु.

गुंछ-गुच्छो.

किंमुअ-केमुडानुं फूल.

अन्तेउर-अन्तःपुर.

सेय-कल्याण, श्रेय.

छन्द-छन्द.

करस्ह-नख.

चाउरन्त-चारगतिनुं नाश करनार.

पउम-कमळ, पद्म.

समरंगण-रणम्यळ, रणभूमि.

स्त्रीलिंग—

विज्जुला-बीजक्री.

मणंसिणी-सारा मनवाली.

वीसा-बीश

पणहा-प्रश्न.

पइट्टा } प्रतिष्ठा.
परिट्टा }

सामिद्धि-समृद्धि.

विशेषण—

राइक्क-राजानुं.

पाक्क } पाकुं.
परक्क }

तुम्हेच्चय-तमारुं.

अम्हेच्चय-अमारुं.

अप्पणय-पोतानुं, आपणुं.

एत्तिल-एटलुं.

केत्तिर-केटलुं.

जेत्तिल-जेटलुं.

तेत्तिल-तेटलुं.

एक्कल } एकलुं.
एक्कल }

नवल्ल-नवुं.

दीह-आंमु, दीर्घ.

वंक-वांकुं.

तंस-आंमु, सीधुं नहि.

पडु-चतुर, पटु.

मंसल-पुष्ट.

संसुह-सानुं.

मज्झिम-मध्यम.

पक्क } पाकुं.
पिक्क }

उत्तिम-उत्तम.

कडम-केटलुं.

(४) दरेक नाम यकी (पोतानाज अर्थमां) ' म ' प्रत्यय लागेछे, जेम, घडभो=घडो, चन्द्रभो=चंद्रमा.

(५) हरकोइ नाम यकी ' धालुं ' अर्थमां ' आल, इल, उल, थाल, धम्ल, मन्त, इत्त, इर अने मण ' प्रत्ययां जोडायेछे, जेम, दयालू (दयायाल्लो, दयावाल्लो), सोहिल्लो (सोभायाल्लो), दण्णुल्ले (अहंकार याल्ले), जडाळो (जयायाल्लो) धणवन्तो (धनयाल्लो), पुणमन्तो (पुण्ययाल्लो), माणइत्तो (मानयाल्लो), गण्णिरा (गर्भ-याल्लो) धणमणो (धनयाल्लो).

नाम, (पुंलिङ्ग).

पहिभ-बटेमार्गु, पधिक.	हीर { महादेव, हर.
कंकोड-कंकोडा नामनुं राक.	हर {
वयंस-मित्र, वयस्य.	छन्द-छन्द.
मणंसि-मनस्वी.	करह-नर.
आषणिभ-सोदागर, आपणिक.	पणह-प्रभ.
कंटन, कंटय-कांटो, कंटक.	कासव-एक ऋषिनुं नाम.
सास-धास.	वीमास-विभास.
ऊस-किरण.	दाहिण {
पावासु {	दक्षिण { डाळो.
पवासु } मुसाफर, प्रवासी.	आगमणु-आगमनो माणकार.
	मणूस-मानवी.

नपुंसक—

पत्तल-तांदुले, पतरावली.	वय-उमर.
पीवल {	सम्म-सुख, शर्म.
पीअल } पीकल.	चम्म-चामडुं.

अंमु-आंमु.
 गुंछ-गुच्छो.
 किमुअ-केमुढानुं फूल.
 अन्तेउर-अन्तःपुर.
 सेय-कल्याण, श्रेय.

छन्द-छन्द.
 करह-नख.
 चाउरन्त-चारगतिनुं नाश कर
 पउम-कमळ, पद्म.
 ममरंगण-रणव्यञ्ज, रणभूमि

स्त्रालिंग—

विन्मुळा-वीनळी.
 मंगसिगी-सारा मनवाळी.
 बीसा-बीश

पणहा-प्रश्न.
 पइट्टा } प्रतिष्ठा.
 परिट्टा }
 मामिद्धि-समृद्धि.

विशेषण—

राइळ-रानातुं.
 पाइळ } पाकुं.
 परळ }
 हुन्हेचय-तमारुं.
 अन्हेचय-अमारुं.
 अण्णय-पोतानुं, आपणुं.
 एत्तिळ-एटलुं.
 केत्तिळ-केटलुं.
 नेत्तिळ-जेटलुं.
 तेत्तिळ-तेटलुं.
 एक्कळ } एकलुं.
 एक्कळ }

नवळ-नवुं.
 दीह-झावुं, दीर्घ.
 वंर-वांरुं.
 तंर-त्रांरु, सीधुं नहि.
 पडु-चतुर, पद.
 मंमळ-पृष्ठ.
 संमुह-सानुं.
 मज्जिम-मज्जम.
 पळ } पाकुं.
 पिळ }
 उत्तिम-उत्तम.
 कइम-केटलुं.

धातु—

अप्—आप्तुं.

वद्वाव—वयावतुं.

सोव } गृवु.

सुव

पुनह—पुनह करतु.

दुहाव—दुभवतुं, दुःख वेतु.

उत्पद्य—रोष करो, अटकावतुं.

वद्वद—विद्वाप करो.

सिद्—इच्छतुं.

मण—मानतुं.

अवह—कृपा करवी.

तेमव—दीपतुं.

दुण्डुल्य—गांयतुं, शोभतुं.

तम—वीतुं.

रेह—शोभतुं.

सुर—हस्तग्राही विहसतुं.

वाक्य—

आवणिभो वीरुं पुनह ।

मगमिणी अन्नू पदुं अप्पावेद ।

ववी छन्दाणि कंर ।

वदिभो मगमि चन्नाओ पउमाइ
आदग्गावेद ।

काम्पो रिमी वरह पुनहावेद ।

मग्गमी मग्गमिणि मगावउ ।

किदाया हिमुग्गहि अन्नाणेरहावउ ।

दहिगा मग्गमा रत्तं मिग्गावन्नु ।

गुगे ' वग्गिउ इउम् ।

रंगगे कंरयो दुहावउ ।

मग्गो गेग्गहउ ।

मग्गमग्गमा उन्निमा कग्गो

वेदहउ ।

मिग्गो मग्गो मग्गो

मग्गो मग्गो मग्गो

अन्तिरिस्ताओ पउन्ती विग्गुअ
नवले एकले अ मग्गो दुहा-
वार ।मग्गमग्गमिअ रमिउं चन्नाणं
मग्गणं मग्गं होहिउ ।वग्गिणो मग्गो छट्ठो वग्गो
विग्गो सेयाय घग्गं मग्ग ।गुग्गो अन्नाणं कग्गो समता
लोभा कारणि ।गुरा लोभमि अवहभाग
वीरं रिनि ।मग्गमग्गमिअ नग्गो नग्गो
लोभहि अग्गो पुग्गो ।मग्गमग्गो रेहन्ना पुरिमा मग्गो
मग्गिना वग्गि ।

मग्गो मग्गो मग्गो

भगवते संसृते दीपे मेधवत् ।
 ज्ञानम बोधिना पद्मना सुमि
 त्तिमं जगदहो ।
 तेलिने ज्ञं विज्ञाविधि ।
 सुमिने ज्ञं ज्ञानि ।
 तेलिने ज्ञं मित्र तेलिने ज्ञं ।
 ज्ञानमि ज्ञानमि ज्ञानमि ।
 ज्ञानमि ज्ञानमि ज्ञानमि ।

[illegible]

પંદિતોવડે મોહમાં મૂંઝાતા પુરુષો
નાઝકો કહેવામા આવેડે.

(તમે) તમારા શરીરને વૈદ્યો વડે
પોષાવો.

(હું) મરીને પુણ્યવડે દેવપણને
પામીશ.

(હું) તમારું કલ્યાણ કરાવવા માટે
ઈશ્વરને પૂજીશ.

વીરચન્દ્ર શેઠ શાઠામાં મગનાર
વિદ્યાર્થીઓને રોજ જમાવેડે.

સંભારમાં પડતા પ્રાણીનું રક્ષણ
કરવામાટે મુનિઓ સ્પર્શ આપી

દીક્ષા ગ્રહણ કરાવેડે,
અમિમાનવી જ્ઞાન દૂર નાસેડે.

(તે) ક્રોધવડે નરકનું નારણું
ઉઘાડેડે.

લાભ લોભને ક્યારેડે.

પાઠ ૨૩ મો.

સંસ્કૃતમાં જેને અન્તે ' અન્ ' હોયડે એવા કેટલાક

પુંલિંગ નામોનાં પ્રાકૃતમાં રૂપારૂપાન્ત.

આર્થા નામો પ્રાકૃતમાં અકારાન્ત લેવાયડે, જેમકે(સં+રાજન)
રાય અથવા રાયણ; (પૂવન્) પુસ અથવા પૂસાણ; (અન્) સ અથવા
સાણ ધિગેરે.

આ (અકારાન્ત તથા આનાન્ત) નામોનાં રૂપો અકારાન્ત
નામોની માફકજ છે; પરંતુ અકારાન્ત નામોમાં તે ઉપરાન્ત નીચે
મૂજબ પ્રત્યયો યધારે લાગેડે, તેથીજ ફક્ત તે વિશેષરૂપો નીચે
પ્રમાણે જણાવીય છીય.

વિશેષ પ્રત્યયો—

ૐવચન

નદુવચન

૧. આ

આળો, ઇળો.

સં. ,,

,, ,,

૨. ઇળં

,, ,,

पृथ्वीहितो, पृथ्वीहंतो.
पृथ्वीसु.

७. पृथिवि

नाम—(पुंलिङ्ग).

अद्भ, अद्भवाण (सं०—अद्भन्)—रम्भो.

राय, रायाण (सं०—रामन्)—रामा.

पूम, पूमाण (सं०—पूम्)—सूर्य.

बम्ह, बम्हाण (सं०—बम्हन्)—बम्हा.

जुव, जुवाण (सं०—जुवन्)—जुवान.

तक्ख, तक्खाण (सं०—तक्खन्)—मुत्तार.

उच्च, उच्चाण (सं०—उच्चन्)—वज्र.

स, साण (सं०—धन्)—कृतो.

महव, महवाण (सं०—महवन्)—इन्द्र.

+अप्प, अप्पाण (सं०—आत्मन्)—आत्मा, जीव.

सुक्कम्म, सुक्कम्माण (सं०—सुकर्मन्)—सारां कर्मवाळो.

गाव, गावाण (सं०—गावन्)—पत्थर.

मुद्ध, मुद्धाण (सं०—मूर्धन्)—माथु.

कूव—कूवो.

इंगाल—अंगारो.

अवुह—अज्ञानी माणस.

बोह—ज्ञान.

सग—पत्नी.

नारइअ—नारकीनो जीव.

नीसास—नीसासो.

पंडव—पांडव.

नेरइअ—नारकीनो जीव.

विद्धुम—परवाळु.

वणत्तसइ—वनस्पति.

हरिआल—हडताल.

रसिन्द—पारो.

खट्टिट—टालवाळो.

+ वा शब्दना एण कवो पूर्वोक्त रीते छे, परन्तु त उपरान्त कृतीवाना एक-
वचनमा 'अप्प' शब्दना 'अप्पणिजा, अप्पणदआ' ए व कया विशेष धाय छे.

नम-नालदानी शक्तिदात्री जीव । निम्नय-निश्चय, निर्गद.

भाव-बालदानी शक्तिरहित मीद. दुआद-ब्राह्मण.

नष्टगवः—

मय-मेरुं लाकतं.

भीम-भीमं.

हिम-हिमलोच, हिम.

बा-बाप.

अय-अयम्.

अय-अयम्.

वैद-वैदम्.

मीमांसा—

ल-लम्.

ल-लम्.

मी-मी.

मी-मी.

दि-दि.

विशेषः—

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

विशेषः—

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

विशेषः—

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

वि-वि.

जि+गर्+ञ-नीरुद्धं.

कण्-कल्यां.

आ+हृ-रात्रं.

उ+लृङ्-उड्.

जमङ्-मृष्ट करुं, स्वरा करी.

अहिरेम्-पूहं करुं.

मग्+भा-समाप्त भुं.

वाच्य—

निन्धयमाणं तस्यै लक्षा महता	लृङ् नयमहेमिति वागेषु ।
उवागच्छ ।	अन्ता भोभणम् बह्वर्णं विना-
गृहण आग मोक्षा स्तिमा नय-	वन्ति ।
मभो जिगमर्जन्ति ।	नाहृणो परोपरं न मुञ्चेदिति
बह्वर्णा अत्र मोक्षा विज्ञाण वर्जिता	नहि मुञ्चाभिहिन्ति ।
बृहो नन बृहता अवृष्टं तजं ननं	अगर्णम्य आहोरेषु ।
नानावृष्टं ।	गमा गगणम्य उवर्जन्ति ।
नम मीरे मावगो न मावृष्टं, मावरे	घण अहिरेष्वपहो ।
वृण न समगृहणां ।	रायाणां आउदाः सज्जावे ।
बह्वर्णम्य नमृष्टा मग्न समा-	वृषागो मृगार्तिः सज्जावे ।
र्जन नमन्ति ।	कूटतो वार्तिमि वस्तिमावेः इत्थीहि ।
वीर्यं वयं वृमम्य रावभो हृष्टं मरुः ।	गृह्यव समवृष्टं ।
वीरिद्विमे वस्तिमि वीर्यमे मेवः ।	वृष्टं वृष्टावेः ।
उवागच्छं मृष्टं वृष्टं बह्वर्णम् ।	इह मृष्टो मृष्ट मृष्टाः विज्ञाणा
विज्ञा विज्ञा विज्ञा वेः	विज्ञाः वृष्टावेः ।
वीर्यं वृष्टम्य मे मृष्टावृष्टः ।	इह मृष्टम्य कर्तव्यं विज्ञावेः
विज्ञा मृष्टावृष्टम्य विज्ञावेः ।	वृष्टं नम ।
हृष्टं, हृष्टं, हृष्टं मृष्टावृष्टः	मृष्टं मृष्टं मृष्टं मृष्टं मृष्टं

(તેઓ) ચોરનાં જાને માવની	(તેઓ) દડો મંડોવે છે.
શ્રીને જોગ માટે ઉપા છે.	(તમે) વેર વોરનું સ્મરણ કરાવ્યું.
હિંદુઓ અને હજીનાઓ જીવ છે.	(તેઓ) વેર શ્રીને હમાવી.
શ્રી ઉપર પેદેરી ઉલ્લાસ.	સ્નાનાં મનો છતો તે પડી ગયો.
કૂતરાને વાચ્યો.	પ્રભુનો મૂર્તિને જોઈને તમારું મન
રાનાના મુકુટનાં વૈદ્ય ગ્ન છે.	ઉત્તમું.
નારકીનો જીવ બહુ રોવે છે.	(તેવે) વડો નાયામાં મૂકાયો.
સ્તુતિ કરનાર ધન મેડવે છે.	જવા લોકો સારા કર્મવાદીને જુર છે.
પંદિતો તત્ત્વનો નિર્ણય કરે છે.	(હું) ભજાનોને પૂનાવીશ નાહિ.
મેહેવાલા દર્શનથી બનણું દુન્ય ધાય છે.	હું મનોહરને થોડા ઉપર
જ્વરભ્રમ અને પન્થ માટે એકોવટે	જડાવીશ.
જમીન મોંઢાય છે.	થોડા ઉપરથી ઉડીને નીચે પડેલો
પાંદવો પગ બનનાં ગયા હતા.	માનવ નીનાસો મૂકે છે.
શાસનો મોંઢી મચે છે.	પૂજનો ગંધ ફેલાય છે.
(તે) ગુપ્તી નામે જવા મહે વચ્ચે	જક વનજો પડ વચ્ચે.
બહાર નીકળ્યો.	વસ્ત્રાગ થાઓ.
(તેને) સ્નાનાં પ્રગંથા કરાવી.	

સંવાદ.

૧. 'દેવ. અને વેર' લા રે પ્રત્યક્ષ માર્ગનો કયો પ્રત્યક્ષ નામને લાગે છે અને કયો ધાતુને લાગે છે ? યજ્ઞી તેના અર્થ સહિત ઉદાહરણ આપો.
૨. 'વટપણું' તેનું પ્રાચીન શું અર્થ ?
૩. 'હવ' શબ્દનો ન્થો ભાગો.
૪. ગદ્ય અથવા ગદ્યપદ (ગદ્યનું શબ્દનું પ્રાચીન) શબ્દોનો ન્થો ભાગો.
૫. 'વચ્ચ' શબ્દના તુલ્યપાત્ર શબ્દોનો ન્થો ભાગો.

પાઠ ૨૪ મો.

કેટલાક સર્વનામ (પુલિંગ).

સજ્ઞ (સર્વ), અગ્ન (અન્ય), અગ્નયર (અન્યતર), રૂપ (રૂપ), કટ્ય (કતમ), નેમ (અર્થ), રૂઢ, એગ (એક), સમ (સમકુલ), સિમ (સમકુલ), પુષ્પ (પૂર્વ), ઉત્તર (ઉત્તર), અર (અપર), દાહિણ, દક્ષિણ (દક્ષિણ), અહર (અધર), અન્તર (અન્તર), આ સર્વાદિ શબ્દોનાં રૂપ અક્ષરોનાં પુલિંગ નામોની માફક કરવાં, પરંતુ જે મ્થલે વિશેષના છે તે વિષયના પ્રત્યયો બતાવીએ છીએ—

પ્રથમા બહુવચન, એ. જેમકે— સજ્ઞે
ચતુર્થી તથા પછી બહુવચન, એસિ, જ. જેમકે—સજ્ઞેસિ, સજ્ઞાણ.
સમગ્રી એકવચન, સિસ, મિમ, ત્ય, હિ, જેમકે—સજ્ઞેસિ, સજ્ઞમિ,
સજ્ઞત્ય, સજ્ઞહિ.

બાકીની વિષયોનાં રૂપો મિનશબ્દની જેમ જાણવાં.

સ્ત્રીલિંગ—

આ ઉપર કહેલાં સર્વનામોનાં આકારોનાં તથા રૂપોનાં સ્ત્રીલિંગનાં સ્વરૂપો આકારોનાં સ્ત્રીલિંગ ' તિસલ ' તથા રૂપોનાં સ્ત્રીલિંગ ' સહી ' ની જેવાં થાય છે.

નપુંસક—

બધી ઉપર કહેલાં સર્વનામોનાં નપુંસક લિંગનાં પ્રથમા, સંવોધન તથા દ્વિતીયા વિષયોનાં રૂપો અક્ષરોનાં નપુંસકલિંગ ' વણ ' નામની જેમ બનાવવાં, તથા બાકીનાં રૂપો ' સજ્ઞ ' પુલિંગની માફક જાણી લેવાં.

विशेषणो.

निष्ण-जीर्ण.

कौट-कुंड.

सुणह } सुष्म.

उय-तूटेउ.

अव्यय—

किंचि-काइ पण.

धातु—

आभइ-वापरवुं.

बील्-जवुं.

आ+पर-आवरवुं.

णिछम्-उछसवुं.

विरमाल्-वाटनोपी.

वाक्य—

सत्वे मिलिच्छा मंसं आभइन्ति ।

नरिन्दा कोन्ताइं सिवन्ति ।

आयंकवन्ता जणा गळोइं पिज्जन्ति ।

सत्वेमि निसिभराणं तेभेहि समुहो

णिछम्इ ।

एगा मयिछभा मुरस्मावरि विट्ठइ ।

सत्वाइं पोग्गळाइं निष्णाइं अस्थि ।

अग्गे मुणिगो अट्ठाणम्मि बोउन्ति ।

रपगीर सत्त्वहिं नेहम्मि पविक्को

उंवन्ति ।

इभरे अदिगो वम्मिभेहिन्नो

णिग्गच्छन्ति ।

केटो न्णो टम्पम्स सम्मुहं परीइ ।

ईसरस्स नामं गेण्हिमो ।

मूमभा बहेदभे आहरिस्सन्ति ।

तित्तिरा सित्तम्मि चावन्ति ।

पोक्खराउ ओअर्रो सरइ ।

मोग्गेरेहिन्नो तसा तसन्ति ।

करीमाणम्मिणा मोत्था बहइ ।

वच्छम्मि सिरीप्पम् हारो उज्जइ ।

दच्छा किंचि वि कोउहलं न

देक्खन्ति ।

इत्थीओ सुणहेहिं दुमहेहिं तोण्हं

दक्खन्ति ।

बट्ठणो बाअ कच्छाए पोत्थयं सिविअ

माअअ नन्ति ।

દુષ્ણિ અસિવિગા જહિટ્ટિઝં વન્દન્તિ।	દુહિઆગં નરાગં હયમ્મિ સરીરે
હત્થીણં મત્થયમ્મિ સિન્દૂરસમૂહો	હારો પઢહ ।
મિસીઝ ।	મુહાયારં આયરન્તુ ।

કેટલાઈક, ઉંદરો રાત્રિએ ઘરમાં	ચેલ્લો જાહો કાપવા માટે વનમાં
દોઢેઢે અને નાચેઢે.	ગયા.
માઈ માઈની વાટ જોશે.	બ્રાહ્મણો મુદ્દરોવઢે વઢેઢાને માંગેઢે.
વાળોવઢે રાજાએ પોતાના જીવિ-	યામંત્ર ઉપર રાખેલિ પુતલિઓ
તનું રક્તગ કર્યું.	ગીત ગાયઢે.
ગરીબ માગસો જાદા વઢોવઢે	સંસારના મુલ્ય મોગવીને રાના
શરીર ઢાંકેઢે.	મુષિછિરે સાધુપણું લીધું.
ઈશ્વરના મુળોને સાંમઢીને મલ્લોનું	સિન્દૂરવઢે ઉંદરોનાં મોઢા છાલ
મન આનંદવાલું ધાયઢે.	પાયઢે.
વૈધો ગઢોને પાળી પાયઢે.	માગસો નદીમાં પડીને તરેઢે.
માગસો તેતરને લઢાવેઢે.	બાલ્કો સ્વાવા માટેરોન સવારે રોવેઢે.
લોકો ક્ષરામાંથી નિર્મલ પાળીને	સારા પુત્રો પિતા અને માતાની
ઘરે લઈ જાયઢે.	સેવા કરેઢે.
	અપિઓ દિવચનને વાપરતા નહતા.

પાઠ, ૨૫ મો.

સર્વનામ-ચાલ.

‘ક’ (કુંડિલિ).

‘ક’ (કિ) = કોન, શું.

આ શબ્દના તનામ રૂપ ‘સન્ન’ શબ્દની માફક છે પરન્તુ જે કાંઈ વિશેષ છે તે બનાવીએ છીએ—

खीलिङ्—

सण्णा—संज्ञा.

जरा—षडपण.

किसरा—खीचढी.

रिद्धि—धन, कद्धि.

कद्—क्रिया, कृति.

पउत्ति—प्रवृत्ति.

पुत्तलिआ—पुनज्जी.

सद्दा } अद्दा.

सद्दा }

दिट्ठिआ—आनन्द.

विशेषण—

टह्ठ—स्नग्ग.

दिण्ण—दीधेळुं.

उळ्म }

उळ्म } ऊंचुं.

फट्ठ—यसेळुं.

तत्त }

तविअ } तपेळुं, गरम परेळुं.

मउ—नरम.

वाहिस—बोलेल.

पर—वीनुं.

उक्किट्ठ—उत्कट्ठ, ऊंचुं.

धिट्ठ—धीनुं, धूट.

मविअ—मज्ज, सुंदर.

वन्दणिज्ज—वांदवायोग्य.

कास }

किम } कुरा.

धातु—

कोआम्—विआम्नुं.

विअवह्—विआह करवो.

तच्छ—मात्तुं करवुं.

सामग्ग—सोत्तुं.

वोट्ठ—वीनुं.

वाक्य—

मट्ठिआद् वि वट्ठं मोळ्महोत्ति ।

किस्सा इत्थीद् मग्गम्मि मात्तुक्क ।

मत्थि ! ।

मविआ सद्दा । निगम्ये उक्किट्ठा

रिद्धी अत्थि ।

हणूम्स्तो वड्ढेण पञ्चयं तोढीअ ।

विष्णु मिच्छू निणिज्ज ।

समं काला नविट्ठिदि ।

समो विव मादयो हव नग्ग ।

सुमितं वि अमिणा तदिअं होद ।

विष्णु जग मने मणुमं ममा-
गओ नारनि ।

विमग मोहिज्ज ।

जामाउवा मग्गोअं दिनि ।

उग्गो पोहवाओ भइरमम पामे
थं होद ।

जग नराज निष्णा नवहि अमग,
न सुग्गा ।

सकंओवा हवो कान्ता जामा
गोह वाणोमने रीअहिने जामो,
सामो पुंअं नो नो,

सकंओवा नो नो,

हइरमम होदग नो नो नो नो
हुम हव,

होम हुमो होमो नो नो नो नो
हुमो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

होमो नो नो नो नो नो नो,

नद मिच्छिहम्मि मन्निअ मम-

मद, तहोय ममो नो मममद ।

विमग म्मिअं गिरनि ।

कुरग्ग्या दूअं मोहनि ।

भविआद वईद पट्ठो मरणिज्ज ।

यो वि नो मट नग्गि, अवि मने
विट्ठा अग्गि ।

न विरहिहिमि ।

तोणिया वणे वग्गिमिअ, भूमीद,

मिदिउण, काउमग्गिमि अउद ।

इदिअद मिगिर दग्गिमिओ
होमो मममो अग्गि ।

सकंओवा हवो कान्ता जामा

(नोहउ) विमग्गिमि विमग्गिमि-

मग्गिमि नोहो वग्गिमि, होमो,

मग्गिमि नोहो होमो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

होमो नोहो नोहो नोहो,

पाठ, २६ मो.

सर्गनाम-चालु.

ज. त पुंलिङ्ग.

ज (यत्)=जे. रुम्, त + ण (तद्)=ने, आ घेउ शब्दनां रूपो पुंलिङ्ग मां 'क' सर्गनामनां माफक थायछे. परंतु विशेष एतत्तु के 'क'ने लागना इषां तथा ईस, प्रत्यय आ वने शब्दने लागना नपी.

'त' (तद्) शब्दना पठ्ठीना एकवचनमां 'से' तथा 'बहु' वचनमां 'सि' तथा पञ्चमीना एकवचनमां 'तो' एतलां रूपो वपारे वपरायछे.

स्त्रीलिङ्ग.

जा, जी (यत्) इ सा, ता. ती इ या (तत्) आ शब्दनां वषां रूपो 'का' तथा 'की' नां माफक वयायोग्य जानी लेयां.

नपुंसक.

'ज' तथा 'त' शब्दनां तमाम रूपो नपुंसक 'सम्ब' शब्दनां माफक थायछे.

नाम-पुंलिङ्ग.

बद्ध-वेदमं.

बद्ध, चेत-प्रेयनामनो मास.

कैटम } पहाडनु नाम.
बद्धम

निहम-कसोटी.

जहिल-जयवालो.

लिम्ब-छीवदो.

उवमग-उपसंगं, घातुनी पूर्वमां मोहातो शब्द.

* आ शब्द केवळ प्रथमा एकावचनमां पुठ्ठीमां ज वरावछे.

+ आ शब्दना रूपो वरिचरु ज वरावछे.

इ 'सा' शब्द केवळ प्रथमा एकावचनमां ज तथा 'का' जखेज वरावछे.

कोट्य-वर्तनी जानि विमोप.

मीमा } वि.
मीमा }

नाह-नाथ.

पिता-पिताय.

पंव-पुंवो.

पण्य-पण्य.

कमल-कमलपुं शरीर.

रुद्रविषय-विमोपनाम.

पमित-पुं.

ननुमस-

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

पल्लवि-पल्लवि.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

ननुमस-ननुमस.

अन्यय—

अन्नुत्तं } पाप्मर.
अन्नत्तं }

पुष्पं }
पिष्टं } नूतं.
पिष्टं }
पुष्टं }

धातु—

कील-रमवुं.

लिह-लखवुं.

तव-तपवुं.

हा-हीन धवुं.

पीढ-पीडवुं.

बन्-उगवुं.

सं+मिल्-मळवुं.

समा+षर्-आचरण करवुं.

उव+इ-पामवुं.

पाल्-पालवुं.

तम्मि केलासे जटिलो संभू तवं
तवीअ ।

तलायम्मि सररहेहिं पुलोमीओ
कीलन्ति ।

पुत्तलिआ पईवं हत्थम्मि धरइ ।

चेत्ते मासे लिम्बो थाण् पिव दीसइ ।

उवसग्गास बहुणो अत्था होन्ति ।

कत्तालं कमन्धो ॥ पिहं हवीअ ।

काहलो पुरिसो सउहम्मि वि भयं
पावइ ।

जंउणाए सरिआअ मडयं तरइ ।

जोव्वणे वि सो मउणं पालेइ ।

पउरिस्सवन्ता जणा कइअवेण
सज्जे वच्चन्ति ।

अइसरिअवन्तो नाहो पोत्थयं
लिहावइ ।

फणसस्स फलं संमिल्लीअ ।

रययम्मि मरगयं उज्जइ ।

नाहो निहसेणं सुवण्णं परिस्सइ ।

परिसहा साहुणो सरीरं पीडन्ति ।

जहणे जलस्स सीहरं समागयं ।

सयइं जणे गामं गमावेइ ।

कंयाए सा सज्जा समा लोद्धिहिइ ।

अन्नुत्तं केण वि वेरं न करणिज्जं ।

तेण जा पइण्णा चित्ते कया तं

तहेव सो पालिअ ।

पावं हाहिइ ।

श्री प्रियव्रत उदयि अवधायो, । तं कदाचिं कदाचिं कदाचिं ।
कदाचिं कदाचिं कदाचिं कदाचिं ।

पूर्वकालमा कदा माणसोऽप्यभ्योऽन्नं । विविधो गन्धमा अने रसमा पण
प्रीतिं गच्छी हवी. ॥ ३ ॥

ને નદી પાંચા યોગ્ય છે. પૌત્ર્ય વિના થતા મરુ પાત્ર ને
મૌજને કલ્યાણમાટે ને માનવ

पौड्यो
 भाग्य विगता अटवी गोही नीःजेने

સાક્ષી, અમલો વિચારો મળ્યા, જે ને
 સંતોષ

૧. ૧૯૭૧-૭૨ માટેની જાહેરાતો
 ૨. ૧૯૭૨-૭૩ માટેની જાહેરાતો
 ૩. ૧૯૭૩-૭૪ માટેની જાહેરાતો

১৯৩৭ সালের ১৫ই আগস্ট তারিখে
 ১৯৩৭ সালের ১৫ই আগস্ট তারিখে
 ১৯৩৭ সালের ১৫ই আগস্ট তারিখে
 ১৯৩৭ সালের ১৫ই আগস্ট তারিখে

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 श्री कृष्णाय नमः ॥

पृ. ३० श्री.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

॥ १ ॥

1. 凡在本行開辦之各項業務，均應遵守本行所定之規章，並應隨時注意本行所定之規章，如有違反者，應即停止該項業務，並應隨時注意本行所定之規章，如有違反者，應即停止該項業務。

(१२४)

अमु-पुंलिङ्ग.

एकवचन.

बहुवचन.

१ अमू, अह.

अमुणो, अमवो, अमओ, अमउ,
अमू.

७ अयम्मि, इअम्मि,
अमुम्मि.

अमूसु, अमूसुं.
इत्यादि.

नाम-(पुंलिङ्ग).

वंस-वंश.

मज्झन्त-मज्झाहन्.

दहमुह-रावण.

वग्व-वाच.

पार-किञ्चो.

परामरित्त-विचार.

गिम्ह-ग्रीष्म ऋतु.

कम-परिश्रम.

अन्तप्पाय-मध्यमां षड्वतुं.

विञ्चोत्त-दाह.

मग्गसिर-मासतुं नाम.

चारण-चारण.

मेळ-मेळो, सभा.

नपुंसक—

राउळ-रानकुल.

आणवग-जगावतुं.

उग्गहीत्त-पावडी.

वरिह-पीतुं.

कम्मत्त-पाप.

कोट्ठिअ-कोटीयुं, दीपक रासवानुं
पात्र.

स्त्रीलिङ्ग—

कुल्ला-बोरीयो, नीक.

मेदगी-जमीन, मेदिनी.

अग्गत्ति-जगावतुं.

सामू-सामू.

द्वितीय-प्रश्न.

द्वितीय-लीप.

यामी-मार्पा.

मटारा-शुभना.

त्रिदशपणां—

निष्कल-निधत्.

३४-विद्युत्-मित्र.

इति श्री-विष्णुः

मन्त्रोक्त-सुन्दर.

अलग-आम.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

वि.लि.पु. - म. उपा.

प्रतिम-द्वय.

राम-पुत्रः.

सूत्र—३ वने जाणनाही.

रामेश्वर-संज्ञिते अष्टमः.

अथ—

$\left. \begin{matrix} \text{of } \end{matrix} \right\} \text{ } \end{p}$

१००० } १०००
 १००० } १०००
 १००० } १०००

● 考友 ●

1. 1960-1961
 2. 1962-1963
 3. 1964-1965

५५५५—

...
...
...
...
...
...
...
...

ચારણા પુરિમસ્સ ધંતસ્સ મળોજ્ઞે
ગુણે ગાઅન્તિ ।

દહમુહો પારમવલમ્બીઅ ।

સામૂ કોઢિણ્ણુ દીવે કાઠ્ઠણં ધરં
અલંકુણદ્ ।

અપ્પજ્ઞા કિલિટ્ઠાણિ કમ્મસાદં ન
કરન્તિ ।

આપરિસમ્મિ સામૂદ મુહં દેવિત્ત-
જ્ઞદ્ ।

કુલ્લાદ્, જલં નીહરિઝ્ઞ સુત્તાણ
મૂલમ્મિ ગચ્છદ્ ।

દંઘિઅજ્ઞા દ્દિહિ ધોક્કા અસિવ ।

સો તં પરામરિસં કરાવેદ્ ।

મામી સેરાદં રમ્માદં પુપ્પાદં મેદ-
ળીઅ વિણિહિદ્ ।

પિલોસો સત્તમાલુન્નદ્ ।

વિજ્ઞત્પીહિં નહું તિત્ત્વં તદ્ અ-
શ્વિલં વપ્પું ન જેમીઅદ્ ।

મોરો મરિહાદં વાત્તલં છજ્ઞન્તિ ।

સાદ્દુળો સઠાદં પિ અવમણન્તિ ।

દહમુહસ્સ વિ દહાદં મુહાદં સમો
રામમ્મ વન્ધૂ ઝિન્દીઅ ।

ચારણા હિરીદ્ રહિઆ હવન્તિ ।

વપ્પો સન્ને જીવે દરાવેદ્ ।

કમ્મસાઠ વિરમ ।

રાવળના મુકુટમાં પીછાં દેસાતાં
હતાં.

નિશ્ચલ માણસો એકજ કામ પુરુ
કરે છે.

'ધર્મનું જગાવનું' જ કામ પૃથ્વીમાં
ઉત્તમ છે.

વાદ્ધપી શૂરા માણસો ધોદું પણ
ડગતા નથી.

સારા માણસો પાપને તિરસ્કારે છે.

(દુ) કોદની સાથે રમીશ નહિ.

તેણે મને શાળગાયો.

તે માંચેપી પાવડી કેંકનો હતો

પોતાની પ્રતિદ્શામાં નિશ્ચલ માણસો
કાર્યમાં જય પામે છે.

તે ચારણ શરમ વિના જેમ તેમ
નોસ્પો.

ઝ્યારે ત્યારે માણસોજ મૂલે છે.

વિનયધર્મસૂરિણ મુનિ દ્વન્દ્વવિનય
નામના ઇગિતજ્ઞ શિષ્યને મ-

ળાવી પોતાની પાસે રાખ્યા.
માગશર માસમાં પર્વતો ઉપર વરફ

હોય છે.
મધ્યાહનમાં પણ માધુઓ નદીકાંઠે

મૃત્ના હતા

ने पाणिहुं दीपुं दीपनां मोदी पाय । कोट दिवस महावीर्ये आ देग
 छे, तेन पाणिहुं दीपुं मर्षनां पवित्र क्यों हनो.
 मुष्मां विष पायछे. आ मेठनां घरां मण्डो मझ्या
 हुन अने दोपोतुं कानन पाय छे. हना.
 वे विचार विना काम करौने रोयो. तेनां मानी बर्मान आरावनिं प्यगेन्द.

पाठ, २८ सो.

गर्वनाम-वाल्.

अ. १५, इम (इदम्) = आ.

पुंलिङ्ग.

'इम' शब्दनां हरो मन्त्रान्य रीति 'मज्ज' नो जेबां छे, परंतु
 विशेष ए छे के अथमाया एकारवचननां 'अर्थ', द्वितीयाया एकारवचननां
 'इमां' तृतीयाया एकारवचननां 'इह' चतुर्थीया एकारवचननां 'मे' तथा
 बहुवचननां 'मि' आह्वाना हरो बधारे पायछे तेमज्ज मन्त्रनां एकार-
 वचन नां 'मि' आ हरो अथमाया अर्थ.

गोत्रिङ्ग—इमा, इमी.

आ शब्दनां हरो अथमाया तथा द्वितीयाया अर्थिङ्ग जेबां छे
 परंतु विशेष ए के अथमाया एकारवचननां इमिमा, तथा द्वितीयाया
 बहुवचननां 'हि' अथमाया 'अहि' आ हरो बधारे पायछे तेमज्ज-
 मन्त्रनां एकारवचन-इमिमा, इमा, इमी, इमीमा.
 तृतीया बहुवचन-अहि, इमाहि, इमीहि, इमीहि इति.

'मि' शब्दनां हरो अथमाया अर्थिङ्ग जेबां छे, परंतु
 विशेष ए छे के अथमाया एकारवचननां 'मिमा', तथा द्वितीयाया
 बहुवचननां 'मि' आह्वाना हरो बधारे पायछे तेमज्ज मन्त्रनां
 एकारवचननां 'मि' आह्वाना हरो बधारे पायछे तेमज्ज मन्त्रनां

(१२८)

नपुंसक—

एकवचन.

बहुवचन.

१. इगं, इदं, इणमो.

इमाहं, इमाई, इमाणि.

२. " " "

" " "

शेष रूपो पुंलिङ्ग प्रमाणे.

नाम—(पुंलिङ्ग).

मर्तद—मूर्ध.

विताह—विताह.

कुतकुट—कुतलो.

उवच—वाणो, वापर.

वामर—वार.

आपय—रोप.

सत—सीत.

सेभ—परसेवो.

वमल—वमल.

केम—वाळ.

कपूर—कपूर.

मट—मुषो.

पंथ—गामो, कवगो.

दृम—प्राद.

पग—पग.

हंम—हंम.

दल—दल.

दागव—दागव.

उभल—उभल.

मूर—मूर.

अमर—अमर.

अमर—अमर, मंत्री.

अनेक—अनेक.

अनेक—अनेक.

नपुंसक

मर्तद—मूर्ध

विताह—विताह, मूर्ध

कुतकुट—कुतलो

उवच—वाणो, वापर

તવં તવન્તા ઇસિણો ગુહાઅ ચિઅ
 નિવસન્તિ ।
 મરાણ્ડસ્મ પદમાણે તારમ્મિ અયં
 દીણો મ્મણો તિસાણ પીડીઅદ ।
 ઇમાણ વસહીણ વમન્તો ઇમો પુ-
 રિસો બીણં વગાવેદ ।
 વમન્તમ્મિ ઉડમ્મિ ઇમિઆ તણયા
 પરિણેદ ।
 દુટ્ટો મણુઓ વામરે િ અલંકારે
 પોરેદ ।
 વરપૂરીણ કમ્પૂરસ્મ ન ગંથો મુ-
 વ્ગમ્મિ વિભરદ ।

જહોવહો જલે શુદ્ધ, તદ ધમ્મે
 રહિઓ જળો સંમારમ્મિ શુદ્ધ
 રમે મૂડા અનેશાસત નિમિત્તા
 નિરહીમ
 મીશાણ વળાણં દન્તાણં જોષ
 રૂપીદિ અલંકારા જહિઆ
 રહો આમરં શુભિદિ ।
 અમથો રણ્ણો વળં ગેદ ।
 કેણ વિ શુદ્ધમદિલ્લમ્મણેણ વિતા
 ન કરગિસો
 વત્તણા ણિથં નિગન્તુ ।

કમ્પૂરી શૃંગી નાભિમાં ઉત્પન્ન
 માયડે.
 માલગો માલમાં મોટી પોટછી
 રાગેડે.
 પોટું છત્ર હાથમાં પરિને આ ના-
 રનો રાના વનમાં માયડે.
 માલમાં મીત છે ૭ પ્રવાણે મા-
 લગો વળ માનેડે.
 રંગપટ્ટો પુણ્ય દામ્મિનેયંદે કુ-
 દેવને વળ વુને.
 રામ્મો વળ દેવની તરિયાં વહેવાયડે.
 રંગ અને વેષ વેર મહેત્તો છે.
 રોડવાની રંગના મહાગુણ વળ-
 રોડું વળ વળ રૂડું રંગિ.

વનને માટે માળમો દુઃખને વ
 મોના ના
 કાઢી કમ્પૂરી વળ મુળાઢી
 આમતું માલ ધીમકલુમાં વ
 આરં
 મયડા હંમો દુષ્કાંથી વળી વુ
 કળી (મુદ્ધ કમ્પામાટે) રોડે
 આ કાઢિદાણ વનમાંથી અવ
 દુષ્કાંથી
 વળ વળિયાં વળ વેડેડે.
 ને રાહડી છત્ર રાગેડે.
 આ મુખિનું નાવ વડવ (વળ)
 રિગડે.
 આ રોડવાની પોટી રંગિ.

લંટની ઢોક લાંબી છે. પાનાવદ્ ! આ સંસારમાં એક
 હાથગીના દાંત ધોઝા અને નાના પગ મુલ્ત કોઈ પગ જીવે અનુ-
 હોયછે. મર્યું નથી.

પાઠ, ૨૯ મો.

સર્વનામ—વાનુ.

એઝ (એતઙ)=આ.

પુંલિદ્ધ.

આ શબ્દનાં સ્વરૂપાં રૂપ ' સ્વ ' શબ્દની જેમ યાયછે. પરંતુ
 આટલાં નીચેનાં રૂપો વચારે યાયછે—

પ્રથમા એકવચન—	એમ, ઇમે, ઇગનો, એમો.
તૃતીયા „	એદિગા, એદેળ.
પદ્મી „	એતો, એત્રાહે.
સત્તમી „	એત્ય, અયમ્મિ, ઈંબમ્મિ.
પદ્મી „	સે.
„ બહુવચન—	મિ.

બઝી આ ' એઝ ' શબ્દને નમનનાં એકવચન માંહેના ' ત્ય ' તથા ' હિ ' પ્રત્યયો લાગતા નથી, તેમજ પ્રથમાના એકવચનના ' ઓ ' પ્રત્યયનું રૂપ પણ થતું નથી.

સૌલિંગ. એઆ, પદ્.

આ શબ્દનાં રૂપો અઙારમાં જોવાં છે, પરંતુ પ્રથમાના એકવચનનાં ' વાર રૂપન યાયછે.

नष्टसक.

'એ' શબ્દનાં નપુંસક લિંગનાં પ્રથમાનાં રૂપો 'એ' ચાહુ પુંલિંગની માફક અને પૂર્વોક્ત અકારાન્ત નપુંસકની માફક યાયડે, તથા દ્વિતીયાનાં રૂપો અકારાન્ત નપુંસકલિંગ નામોનીજ માફક ધાયડે. તથા શકીનાં રૂપો ચાહુ પુંલિંગની માફક જાણવાં.

अम्ह (अस्मद्) = हुं. (व्रणे लिङमां सरस्वां)

एकत्रचन—

सहस्रवचन—

१	हं, अहं, अहयं, मिम,
अमिह, अमिम.	अम्ह, अम्हे, अम्हो, मो,
वयं, मे.
२.	णे, णं, मि, अमिम, अम्ह,
मम्ह, मं, ममं, मिमं, अहं.	अम्हे, अम्हो, अम्ह, णे.
३.	मि, मे, ममं, ममए, ममाइ,
मट, मण, मयाइ, णे.	अम्हेहि, अम्हाहि, अम्ह,
अम्हे, णे.
४-६.	मै, मट, मम, मह, मह,
मन्त्र, मयां, अम्ह, अम्हं.	णे, णो, मया, अम्ह, अम्हं,
अम्हे, अम्हो, अम्हाण, अम्हाणं,
ममाण, ममाणं, महाण, महाणं,
मयाण, मयाणं.
७.	*मम, *मट, *मया, *मट.	*मम, *अम्ह.
८.	*अम्ह, *मम, *मह, *मया,
मि, मट, ममाइ, मण, मे.	*अम्ह, *मम, *मह, *मन्त्र.

* પવની તથા ગપર્મીયા 'મન્દ' શબ્દના આ પ્રમાણે આદરો યાવડે ને
જાહેરે તથા તેના કાગ દરજન સંદર્ભે નુનિયના પ્રયોગો જણાવ્યો જાવડે
જેમ- મમતો, મમાડ, મમદિ મમ'મ' મમ'દના, મમા, મદતા, વિદેર,
મમ'મ્મ, મમેમ 'વેર

तुम्ह (युष्मद्) = तुं, (त्रणे लिंगमां सरखां)

१. ते, तूं, तुवं, तुहं, तुमं. मे, तुम्मे, तुम्हे, तुम्से, तुझ,
तुम्ह, तुम्हे, उम्हे.
२. तें, तूं, तुमं, तुवं, तुहं,
तुमे, तुए. वो, तुझ, तुम्मे, तुम्हे, तुम्से,
तुम्हे, उम्हे, मे.
३. मे, दि, दे, तें, तद्, तए,
तुमं, तुमाद्, तुमए, तुमे,
तुमाद्. मे, तुम्पंहि, तुम्सेंहि, तुम्हेहि,
उम्सेहि, उम्हेहि, तुम्हेहि,
उम्हेहि.
- ४-६. तद्, तू, तें, तुम्हं, तुहं,
तुहं, तुव, तुम, तुमे,
तुमो, तुमाद्, दि, दे, द,
ए, तुम्म, तुम्झ, तुम्ह,
उम्म, उम्झ, उम्ह, उम्ह.
तू, बां, मं, तुझ, तुम्ह, तुम्म,
तुझं, तुम्हं, तुम्मं, तुम्माण,
तुवाग, तुम्हाग, तुम्हाण, तुमाण,
तुहाग, उम्हाग, तुम्माणं, तुवागं,
तुम्हाणं, तुम्हाणं, तुमाणं, तुहाणं,
उम्हागं.
१. *तद्, *तुव, *तुम, *तुह. *तुम्म, *तुझ, *तुम्ह, *तुम्ह,
*तुम्म, *तुम्झ, *तुम्ह. *उम्ह, *उम्ह.
तुम्ह, तुम्म, तुझ, तुम्ह, तहिम्.
७. तूं, * तुव, * तुम, * तुह. * तुव, * तुम, * तुह.
तुम्म तुझ, * तुम्ह. * तुम्म, * तुझ, * तुम्ह.
तुमे, तुमए, तुमाद्, तद्. तद्.

१. ५० वरीं २५ वरीं ३० वरीं ४० वरीं ५० वरीं ६० वरीं ७० वरीं ८० वरीं ९० वरीं १०० वरीं
२. १०० वरीं २०० वरीं ३०० वरीं ४०० वरीं ५०० वरीं ६०० वरीं ७०० वरीं ८०० वरीं ९०० वरीं १००० वरीं
३. १००० वरीं २००० वरीं ३००० वरीं ४००० वरीं ५००० वरीं ६००० वरीं ७००० वरीं ८००० वरीं ९००० वरीं १०००० वरीं
४. १०००० वरीं २०००० वरीं ३०००० वरीं ४०००० वरीं ५०००० वरीं ६०००० वरीं ७०००० वरीं ८०००० वरीं ९०००० वरीं १००००० वरीं

नाम-पुंलिंग.

भूम-भीर.	उभिन्द-उपेन्द्र.
गहति-गिरण.	वास-वासो.
नउमुह-प्रभा.	मोर-मौर.
गम-शारदकनु.	संदोह-समुह.
तिथार-तिथार.	ण्हाभि-हना.
महीन्द-माह, वृत्त.	तद-कंदो.
मंगल-वेयो.	पगर-समूह.
कलम-कलदयो, ओटो.	कलम-कलम.
कवीन्द-वीयो, वावक.	वन्द-वन्द, ओटो, वृत्त, माह.
कामून-कामून (मागनुं नाम)	कउउ-कलदी.
नुंगम-मोटो.	वेम-वेम.
कउ-कउ.	मन्द-मन्द.
कल-कल, कलम.	मन्द-मन्द.

नमूना २.

उडा-उडा	मनि-मी.
वडा-वडा, वडा.	१ वडा-वडा-वडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा-वडा.
वडा-वडा.	मडा-मडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा-वडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा-वडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा-वडा.
मडा-मडा.	मडा-मडा-वडा.

વાક્ય—

*તો હું તું ચ નિળં નવિમો ।
 હિયો તું હં ચ રૂન્દવિનયં મુખિન્દં
 વન્દિસ્સામો ।
 સંદણાઓ ઉત્તરિતં સો હં ચ
 સંકિણ્ણે મમ્મે ચલિમો ।
 સો તું ચ જલેણ ઘટમગ્ગાઢિત્યા ।
 તુહોઅરં સોણમત્થિ ।
 પાહિજ્ઞેણ સહિઓ જળો રૂમિઆઅ
 મન્તીએ ગામં ગચ્છહ ।
 ઉવિન્દસ્સ સેણા સમરમ્મિ વેહ્હ ।
 રૂહ્ણ પુલ્લિઆ મમં સમાવેહ્ ।
 તું વિવળીએ રમિતં ગચ્છ ।
 મે મોરો વેણ ઉહ્હેહ ।
 સન્ધરીએ સન્ધત્થ સારમં તમં નિઆમિ ।

સારિઆ ગીઅં માસી ।
 મહ રમળીએ સવળેસુ કુંડહાઈ
 સહીઅનિ ।
 તું મંયળેણ નવળીઅં કહ્હ ।
 રૂમસ્સિ મહીરૂહે રંઘાઈ અત્થિ ।
 ધમ્મગુણવહ્હસીએ તિહીએ મુલ્લક્કા
 માળવા અન્નુત્તં ગાર્લિ દિત્થિ ।
 રૂન્દસ્સ નંદણં વળમત્થિ ।
 દિઆ ચિહ્ણા સહં કુળેહ્ ।
 મત્તંદસ્સ ગહત્થઓ નિસાએ નસીઅ ।
 સરએ ઉત્તમ્મિ તઢિઆ સરિઆએ
 તંહે પઢ્હ ।
 ણહાવિઆ કમ્મવન્તિ ।

મારા મોટા માફ મગવાન મને સારાં
 કામો કરાવડો.
 કારીગરો છાકડાનો થોડો અને
 છોટો બનાવેડો.
 બૈચે મેંવની સાથે પ્રીતિ કરી.
 આ કુમારી પધારીમાં કપેડો.

જાણાએ અમને કર્યાં નથી પગ અને
 અમારા કર્મથી પધા છીએ.
 ધિવિવીમાં વસના શાન્ત પુરુષોને
 પણ સ્ત્રીઓનાં કટાક્ષો સંમારમાં
 મમાવેડો.
 સ્ત્રીઓ પાસે હું રહસ્ય નહિ કહીશ.

* જે જન્મમાં જન્મે પુરુષ સાથે વારાવેળા હોય તો તે જન્મમાં દિવ્યપદ્મી પેલા પુરુષને
 બાંધીના કોડે પણ પુરુષ પ્રમાણેજ હોય તો તે જન્મમાં દિવ્યપદ્મી પેલા પુરુષને
 બહુવચન જ આવેડો. એથી જે જન્મમાં પેલા પુરુષ સિવાયના બાંધીના જે પુરુષો
 આવેલા હોય તે જન્મમાં દિવ્યપદ્મી બાંધીના પુરુષનું બહુવચન જ વારાવેડો.
 ઉદાહરણ ઉપરના જ કથો '૧' ક

सीधेना रक्षणमाते धामां मागसो ।	पाटनाज्यामां रहेना मज्झाज्जाणे
चंद्रवा बांधेते.	हं अट तुल्य मानुहुं.
कृतगानो पट्टागो पाणिनां पट्टे	जीवगान नामना माग विदता मने
अने देयी ने धमेते.	केटकीएक मागी क्रियाओ क-
स्नेहयो वनंग जीवमां पट्टिने	वामाटे बालवनां शिगहुं.
मरेते.	उत्तमा नाननी मागी मानाण मने
हं ममारना पासयी क्योरे छडीश.	मया स्नेहयो पोने कट्ट महनि
हं हर्षचन्द्र अने भगवान नामना	पन मोटो कयो.
माग पे मोटा कंधुओने मरु	जगतीवन (ग) नाथना शिखं मने
प्रगमिश.	बाफहुं ज्ञान भाष्य.
मागे नानो सहोदर मवेर आन-	विमदवर्म मूरि नामना गुण मने
कण्ड अभ्यास करेते.	मवेर गुणने आपनार धर्मेने
हृगोकिट्ट-त्रिमुवन-भगिनाट	दिवदाज्यो.
नयचंद्र अने पानाचंद्र नामना	हं नेओ मज्झातो उपकार कटी
मारा सयझा मित्रो मने प्रत्येक	पग श्लीश नहि.
धर्मकार्यमां याद करेते तथा प्रेरणे.	हं सचक्राने प्राधुहुं के आ पुम्भक
माग उपर दलीचन्द्र प्रीतिवाळो	भगवाना सनये मौंर हंम
विद्यार्थी थे.	तुल्य धवुं जोइए.
	मज्झातो मग उर प्रवज थाओ.

व्यञ्जनानो लोप थायछे. जेम-सं०- प्रा०

सं०- प्रा०-

अपवाद- अ अथवा या शकी पर 'ए' नो लोप यनो नथ जेम-	} लोक- लोको. रगम्- रगरं रक- कयो. गजः गयो. चिताने-विभाण.	गदा- गया. रपु- रिज(रिजु प्रियः- प्रियो. लावण्यं- लायण्य
सं०-दापः- साधो.		

(२) पूर्णता नियम प्रमाणे कू विंगरे व्यञ्जनानो लोप कर्पा बा
तेना पछोने 'अ अथवा या' जो 'अ अथवा आ' यकी प
मायतो होय तां तेने ठेकाणे अनुक्रमे 'य के या' सूत्राय छे
जेम- गजः- गयो, पादः- पायो, गदा- गया, दाचा- दया

(३) वे स्थानी गद्ये आयेल 'ए, ए, ए, ए, भू,' नो 'ह', थायछे
जेम- मुग्- मुद्, मेघ- मेहो, नाथः- नाहो, बाधिर- बाहिर
क्षोम- खोमो.

(४) वे स्थर यद्ये आयेल 'इ, इ, इ, न, ए, ए, ए, नो अनुक्रमे
इ, इ, इ, ए, ए, भू, ० (अथवा इ, तथा ए, थाय छे
जेम- घट- घटो, पीठ- पीठो, गडहः- गरुडो, मदन-
मयणो, कूप- कुपो, रेकः- रेभो, मुक्ताफल- मुक्ताहल
अलावः- अलावू.

(५) शब्दनी आदिमां आयेल 'न' नो 'ण' विकल्पे थायछे जेम
नरः- नरो, नरो.

(६) शब्दनी आदिमां आयेल 'य' नो 'न', अनुस्वारपी पर आयेल
'ह' नो 'ए' अने इत्य स्थर यकी पर आयेल ए, ए,
इ, ए, ए, नो 'ए' थायछे जेम- यमः- जमो, सहार- संधार
एयं- एयं, अमरा- अमरा, पद्मान्- पद्मान्, उमाह-
उमाहो.

* 'ए' नो वाः के इ प्रमाणे न थायछे अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ
अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ
अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ अनुक्रमे 'य के या' सूत्रे अ

- (७) प्राक्तनां स्त्रीः इ, इतो इः इ, ई, अतो अः स्त्री
 नो धुः ए, स्त्री ए, ना एः न्नो इ; इह,
 क्त्वनो इ अने न्नो इः ऐ, ए - इयः-स्त्री, शब्दः-
 लङो क्त्वायः- क्त्वाये; नद्यः- नद्यो नद्यः- नद्याः इयः-
 लङो; स्तुतेः- स्तुतुः तिन्त्यः- तिन्त्याः बृहस्पतिः- बृहस्पतः
 तिङ्- तिङ्गः, प्रादः- प्रापः नन्त्यः- नन्तो कुड्मलः- कुड्मलः
 रक्षिणी - रक्षिणी, कष्टं- कष्टं.

2445

- (१) समस्त, तथा सन्त शब्दों अन्तर स्तः। य् यत्तं नर्थाः
जेन- समस्तं, नर्थाः।
- (२) उष्ट्र, इष्ट तथा संदिष्टः फल जा प्रम शब्दों अन्तर
पत्तं इ यत्तं नर्थाः जेन- उष्ट्र, इष्ट, संदिष्टे।
- (३) गतो न तथा त्तो न् विहृत्ये थायत्तं जेन- युक्तं- युक्तं,
हुक्तं- विहृत्य- विहृत्यो, विहृत्यो।
- (४) स्त, प्त, स्त, ह्, ह्, स्तत्तं प्त थायत्तं जेन- प्रस्त-
पत्तं, विस्त-विस्त न्नातः-राजो, दहति-वर्तः, पूर्वार्थः-
पुष्पन्तो, दंतं- किन्तं।
- (५) स्त, प्त, स्त, त्तो न् थायत्तं, तेनज ह्तो स्त थायत्तं,
जेन- कुम्भान्- कुम्भानो, प्रीप्ति- गिन्तो, विस्मय-विस्मयो,
प्रता-प्रता, आहति-आहत्यां।
- (६) (अ) कोइत्त व्यञ्जनन्तः पृथ्वी जोडायेत्त ह्, ग्, इ, इ,
व्, इ, ए, ग्, इ, न्, जिहान्त्रेय (२), तथा उपमानाय
(५) जो तोर थायत्तं जेन- युक्तं- युक्तं, हुक्तं-हुक्तं, ह्-
पत्तं-अपत्तं, खत्तं- खनो; उपत्तं- उपत्तं, इष्ट- युक्तं;

सुप्तः- सुप्तो ; निश्चलः- * निश्चलो, निष्कुर- निद्रुणे, स्वनेन.

सन्तः-सुखा, निश्चलः-निश्चला, सुखः-सुखः
सन्तः-सुखा, निश्चलः-निश्चला, सुखः-सुखः

(व) कोशपण व्यञ्जन चक्री पर जोडायेला म. र. १.
लोपायछे. जेम- युग्म- जुग्म, नम्रः- नगो, श्याम- स.

लोपायच्छे. जेम- युग्म- जुग, नेत्र:- नन्ता
(क) जोडाक्षर मांदिता 'नृ, घ, (इ) तथा 'र' स
पायच्छे. जेम- डल्का- डन्ता: मन्त्रण- सन्तः शब्द-

(५) ' ड ' मां रहल्यो ' र ' विकल्प लोपायते समुद्र-

समुद्रों, तमज '■' (उम्) नी धंदर मूनो लोप
थायरे, जेम- जाण, पाण.

(१५) (अ) कौंथं इव तथा अनुगार सिवाय धार्मीनाम्
 व्यञ्जनं यज्जं धार्मीनाम् तथा ह सिवायना देश
 व्यञ्जनं माहेना यज्जं ले ॥ यद् यज्जं जे एक व्यञ्जनं
 महे न) व्यञ्जनं तथा भाईश (अमुक एक व्यञ्जनं
 कांश धार्मी व्यञ्जनं थाय न) व्यञ्जनं द्विमाय
 उदाहरण- शाब्द- मदीः पुनः- पुनः अनुगारण-
 यज्जं मित्र-मित्राः यज्जं यज्जं यज्जं यज्जं यज्जं
 (ब) आ नियमं समाप्तं भद्रं दिव्यं तानं ले
 कुमुदप्रद- कुमुदप्रदं कुमुदप्रदं देवस्तुति-
 देवस्तुति

(क) '(अ)' निचम प्रमाणे द्वितीयार्थः यस्याः
इह, एष का एष, इत्तु, इद, एष, अस्मा ह्य
जने कम् इत्तु, इह, एष ज, एष, उत्तु, इद, इ
इत्तु, इत्तु, इत्तु-व्याख्याते-व्याख्यानं, मुक्तं-मुक्तं

नार्थ- विथं- पुपं- पुक्कं व्यात्र- यन्त्रो- निह्र- निह्र-
वृद्ध- वृद्धो- निर्धन- निरुणो- निर्मद- निम्नरो.

(१२) इरेक (संस्कृत) शब्दना अन्तनो व्यंजन (प्राकृतनां) लो-
पायछे. जेन- यशस्-जसो.

अपवाद- व्यंजनान्तर्गतलिङ्ग नामाना अन्तनो 'दा' अथवा
'दा' तथा रकारान्त स्त्रीलिङ्गनामोना अन्तनो 'रा' थायछे.
अने एकारवाद् संसार यथेलो शब्द वादन्त नहि पन धाव-
गन्त गनाय छे. जेन- सरित्-सरिवा, सरिया, गित्-गिरा.

(१३) दामन, शर्मन्, चर्मन्, शिरम्, नमम्, धर्मम्, वचम्,
सुमनम्, सिवायना नकारान्त तथा सकारान्त नामो पुंलिङ्गनां
थायछे. जन्मन्-जन्मो, नर्मन्-नर्मो; तमम्-तमो.

(१४) नं, पंतो अंश्च, 'न' तथा पंतो पृथं 'ः' आवेछे. जेन-
पयमन्-पायनरिसो; ययं-ययिसं.

(१५) हं, तथा संयुक्त न (लोको पृथं व्यंजन हांय ग्यारे) नो अंश्च
हं, तथा लोको पृथं 'ः' नूकायछे. गहां-गरिहा; व्योह-
विहोमो.

पाठ ३१ मां.

ममान.

ममान परने लक्ष्मि अर्थात् एतां पदोनु जं दबन्त बरुं ते.

बहुवीर्य (बहुवीर्य).

जे ममानां ममान बरानो पदोना बरुय मित्य अन्य कोरु अर्थ
ममान होय तेनु ममान बहुवीर्य ममान बरुयनां जेने ते, जेने—
बहुवीर्य जेने जेने तेने बरुयनां.
बहुवीर्य जेने जेने तेने बरुयनां.
जोना म् जे जो बरुयनां.

बहुवीर्य बरुय जेने 'बहु' बरुय 'वीर्य' बरुय तेने बरुय.

તપ્પુરિમો (તપ્પુરુ).

જે સમાસમાં સમાસ કરાનાં બે પદોનાં વાચ્યું વદ પ્રાયઃ કરીને પ્રમાણ હોય તેનું નામ તપ્પુરિમ સમાસ કહેવાય છે. જેવળે—

રાયમ્મ નયરે—રાયન્નયરં, * ન પમ્મો આમ્મો, ન રમી અનિસી; વિગેરે. વડી આ તપ્પુરુ સમાસ ટેક મિલકિ માથે થાયછે.

કર્મધારય (કર્મધારય).

આ સમાસમાં સમાસ કરાનાં બે પદો વિશેષ્ય અને વિશેષક હોય જોડે. જેવળે—ગુરુ ચ વિનયધમ્મમૂરો ચ ગુરુવિનયધમ્મમૂરી, મિતં ચ વાનાન્દો ચ મિત્તવાનાન્દો.

દંદ (દન્દ).

આ સમાસમાં સમાસ કરાના પદોની મહોક્તિ હોય જોડે, વડી આજ સમાસમાં નકાર વધારે વપરાય છે. જેવળે—

વડા અ લિન્વા અ વડલિન્વા इत्यादि.

આ સમાસો માંડે વધારે વધારે વાતો (પૂર્વનિષાત—અક્રોધાદિ) શ્રીહૈમસંસ્કૃતશબ્દાનુસામનથી જાણવા જિજ્ઞાસુઓને મલામળ છે.

શબ્દો.

વેંગુલ—વિ—વાગલો.

સીલહ—મિ—શીલટ્ય, શીલયુક.

વાગિવહ—તું—પ્રાણિવહ.

સેઅમ્મર—પુ—ધેતામ્મર.

આસંવર———દિગમ્મર.

મુદ્ધ—પું—દ્વ.

સમમાવધ—વ—અપ્પ—વિ—શાંતાત્મા.

સેદ્દહ—પુ—શંકા.

માગિ—વિ—માગવાલો.

સર—પું—મધેડો.

સુગ્ગહ—ઓ—સારી ગતિ.

દારિદ્ધ—ન—દારિદ્ર્ય.

નિમ્મ—પું—છીવડો.

અંગતપુહારહ—વિ—અરુઠું

મુસા દેનાર.

પદ્ધુઅત્તગ—ન—એધર્મ.

* ના ' ન ' વડી આ વ્યક્તિનાં નામ આવે તો ' ન ' નો ' અ ' કરવો અને સ્વરાધિ નામ આવે તો ' ન ' નો ' અન્ ' કરવો.

भूअ—(भूत-कृ) वि-भूत, थयेछुं.
 जयउर—न—ते नामनुं नगर.
 माअ—पुं—माग.
 मुरुव—वि—सारा रूपवाळुं.
 नेवत्य—न—नेपथ्य.
 दार—पुं—स्त्री. (बहुवचनांत).
 किलीव—पुं—होव, नपुंसक.
 अववाय—पुं—अपवाद, निन्दा.
 भासण—न—बोल्नुं.
 अवहरण—न—चोरनुं.
 संकृषिअ—(भूत-कृ)वि—संकोचवाळुं.
 वाग—पुं—समूह.
 निसिअ—(भूत-कृ) वि—नीक्षण.
 निहलिअ—(भूत-कृ)वि—तोही नांवेले.
 दरिअ—(भूत-कृ) वि—मानी.

केसर—पुं—केसरा.
 सटा—स्त्री—सटा.
 आपिगळ—वि—भोटं पीळुं.
 छेहा—स्त्री—रेखा.
 पिडुल—वि—पृथुल, पडोळुं.
 महिटायण—पुं—स्त्री समूह.
 मुवट्टिअ—(भूत-कृ) वि—मुवृत्त.
 कटिअड—पुं—कटितट, कढनो माग.
 आवलिअ—(भूत-कृ)वि—बळेछुं.
 सुपड्ढिअ—(भूत-कृ)वि—मुप्रतिष्ठित.
 संत्राण—न—संम्पान.
 किमोरग—पुं—बच्चुं.
 अहिराम—पुं—सुन्दर.
 बोहि—न—मम्यकत्व.

पाठ ३२ मो.

अलसो होड अकळे पाणिबहे पंगुलो सया होइ ।
 परनिन्दासु ॥ बहिरो अं चान्धो परकलतेसु ॥ १ ॥
 ते कहं न वंदणिज्जा रूपं ददूण परकलताणं * ।
 धारादयव वसहा वधन्ति मही पलोअन्ता ॥ २ ॥
 सेअंनरो ॥ आसंनरो य बुद्धो अ अहव अन्नो वा ।
 सम्भावमाविअप्पा लहेइ मुनखं न सेदेहो ॥ ३ ॥
 सत्त्वाओ वि नईओ क्रमेण जह सायरम्मि निवडन्नि ।
 तह भगवदं अहिमं सत्त्वे धम्मा मंगिल्लन्ति ॥ ४ ॥

नाव जरा न पीटद् बाही जाव न बट्टद ।
 नाव इंदिया न हाअन्ति ताव धम्मं नमाव ॥ ५ ॥
 पंपत्तमा नत्थि जरा खुहाम्मा वेअजा नत्थि ।
 मरणममं नत्थि मयं दारिदममो परामओ नत्थि ॥ ६ ॥
 मूढं धम्मस्स दयाअेननीवाणं सा होइ जग्गी ।
 जं तमपावरनीवानं रक्खणं जट्ठवम्भो होइ ॥ ७ ॥
 वरमग्गिम्मि पवेसो वरं विमुद्धेण कम्मणा मरणं ।
 मा गाहिअजयमंगो मा जीविअं खणिकमीअ्म ॥ ८ ॥
 को चअट्ठिरिदिअि अयिउं दामत्तणं ममभिअ्मद् ।
 को व स्पगाइ मोतुं परिगेअट्ठ उवअणंउट्ठे ? ॥ ९ ॥
 उअम्हं सुत्तामित्तं उअम्हं पटुअत्तणं न सेइहो ।
 एणं नत्थि न उअम्हं इत्ताअ्मणं व मम्मत्तं ॥ १० ॥
 निन्दमंपप्पु ममो ममो अ मणवत्तागरासु ।
 त्तनत्तयगरयणमणो त्तामाअमंगओ जीवो ॥ ११ ॥
 आणा तरो आणाइ मंतमो तह य दयवत्ताण ।
 आणत्तिओ धम्मो पत्ताउत्तुअर पट्टिअट्ठ ॥ १२ ॥
 रणो आणमो इत्तुअिअ होइ निग्गहो रंउ ।
 मत्तुअत्ताओ अरंअो निग्गहो होइ ॥ १३ ॥
 ममो इत्तुअत्ताओ कम्मणं वरअे कम्मदिअये ।
 अत्ताइउ सुत्तेसु अ निविअत्तितं यो होइ ॥ १४ ॥

नत्थि ममो वेअज्जणत्ताओ

मम्म ममो न ह मम्मम्भ ।

पुं सु ममो वरमंग हन्ति

मम्म ममो न ह सुत्ताओ ॥ १० ॥

को वस्म इत्य सयणो ?

को वा परो मयममुद्दमणम्मि ? ।

मच्छुब्ब ममन्ति जीवा

मिलन्ति पृण जन्ति अद्दूरं ॥ १६ ॥

पाठ ३३ मो.

कदा*

अत्थि इहेव जम्बूदीवे दीवे, अवरविदेहे खेत्ते, अपरिमिअगुण-
निहाणं, तिअसप्पुवरणुगारि उज्जाणारामभूसिअं, समत्तमेइणितिल्लय-
भूअं, जयउरं नाम नगरं ति । अत्थ सुखो, उज्जलनेवन्थो, कल्ल-
विअक्खणो, उज्जालुओ महिलायणो । अत्थ य परदारपरिमोअम्मि
किल्लीओ, परच्छिदावलोअणम्मि अन्थो, पराववायभासणम्मि मूओ,
परदव्वावहरणम्मि संकुचिअहत्थो. परोवयारकरणिक्कतल्लिच्छो पुरिस-
वग्गो । तत्थ य निसिअनिकइदिआऽसिनिह्लिअदरिअरिउहत्थिमत्थ-
उच्छलिअवहल्लरुहिराऽऽरत्तसमरभूमिभाओ राया नामेण पुरिसदत्तोत्ति ।
देवी य से सयल्लन्तेउरप्पहाणा सिरीक्कन्ता नाम ।

सो इमाए सह निखमे भोए मुन्नीअ । इओ अ सो चन्दाण-
णविमाणाहिइं देवो अह आउसं पालिउणं तओ खुओ सिरीक्कन्ताए
गम्मे उवक्कोत्ति । दिट्ठो य णाए सुविगयम्मि तीए चेव रयणीए
निद्धूमसिहिसिहाजालसरिसकेसरसडामारमासुरो, विमलफलिहमणिसि-
छानिहसहंसहारवक्खो, आपिणल्लमुपमज्जलोअणो, मिअंक्रमरिसनिग्गय-
दाओ, पिट्ठुल्लमगहवच्छत्थलो, अट्ठाणुअमन्झमाओ, सुवट्ठिअकदि-

* निव्वरक्खेण मयवका गुग्गुलुणा सिरीह्वरिअमूरिणा विरइमाए समण-
इयक्कए आदिअं ।

पततिभद्रो, अवलिभद्राहंभुद्रो, सुपटिभोसंभ्रागो, किं बहुना ?
सर्वगुणंदाहिनामो सीहकिमोरगो वयजेन उभरं पविममाणोति ।

इअ बुद्धोद् बुहन्नुत्तं पिर समसत्तयविसारद-जट्ठनायरिआणं
युत्तसिरोविजययम्मनूरीणं नवगमंतिणं, तहय नानाऽऽदाननिआ-
णानं अनयसाहुवयण पं पृअणिज्जययत्तममुगगणं मिहिरिमचन्द-
मगवन्नवन्तुं पट्टमहाअरेण, तह य वट्ठोन्नयगमिवात्ममयत्तेहिमेत्तु-
जीवरायत्तुत्तं, तह य मोल्लंअत्तवग्णिणं उत्तमाय उत्तनामायाय
उत्तरायेण वच्चरण कर्मायुत्तं विअन्नत्तुणि-अ-निहिभूमि-१९६७
वमे निअममिअ पुत्तिनादिने अत्तवग्णि-अ-अत्तमग्निअत्तवग्णि-अ-
मत्तवग्नि ।

मिदानं बुद्धाणं परमयाणं परंवरयाणं ।

लोअगनुवत्तयाणं नमो मया मावमिदानं ॥ १ ॥

मम संगअरिअन्ना मिद्धा माहू सुअं य अम्मो य ।

म्महिहो मौत्ता दिनु ममहि य बोहि य ॥ २ ॥

अम्ममि मयमोवे ममो मौत्ता मयन्तु मे ।

मिती मे मयमोवे ममो मौत्ता मयन्तु मे ॥ ३ ॥

अम्ममि मय मयन्तु मे मयमोवे मयन्तु मे ।

मिदानं मयमोवे ममो मौत्ता मयन्तु मे ॥ ४ ॥

इअ पत्तेद-

वेचरो ।

को वस्तु इत्य सयणो ?

को वा परो मयममुद्दममगमि ? ।

मच्छुब्ध भवन्ति जीवा

मिलन्ति पृथ गन्ति अद्भुतं ॥ १६ ॥

पाठ ३३ सो.

कहाः

अथि इहेव जम्पूदीवे दीवे, अवरविदेहे खेत्ते, अपरिमिअगुण-
निहाणं, तिअसपुवरारुणारि उज्जाणारामभूतिअं, समतमेइणितिलय-
भूअं, जयउरं नाम नगरं ति । जत्थ सुरूवो, उज्जलनेवत्थो, कला-
विअस्तणो, छज्जाखुओ महिलायणो । जत्थ य परदारपरिभोअम्मि
किल्लीवो, परच्छिदावल्लोअणम्मि अन्धो, पराववायभासणम्मि मूओ,
परदव्वावहरणम्मि संकुचिअहत्थो. परोवयारकरणिक्कतल्लिच्छो पुरिस-
वगो । तत्थ य निसिअनिकइदिआऽसिनिइलिअदरिअखिहत्थिमत्थ-
उच्छलिअवहल्लहिराऽऽरत्तसमरभूमिभाओ राया नामेण पुरिसदत्तोत्ति ।
देवी य से सयलन्तेउरप्पहाणा सिरीकन्ता नाम ।

सो इमाए सह निरुवमे मोए सुन्नीअ । इओ अ सो चन्दाण-
णविमाण।हिई देवो अह भाउसं पालिउणं तओ चुओ सिरीकन्ताए
गम्मे उववत्तो त्ति । दिट्ठो य णाए सुविगयम्मि तीई चेव रयणीए
निदूधूमसिहिसिदाजालसरिसकेमरमडामारभासुरो, विमलकलिहमणिसि-
लानिहसहंमहारववलो, आपिगलपुपपत्तलोअणो, मिअंअसरिसनिग्गय-
दाओ, पिट्ठलमगह^{*}वच्छत्थओ, अदणुअमज्झमाओ, सुवट्ठिअकदि-

* नित्यवररूपेण भगवत्वा गुणगुण्णा सिरीहरिअदमूरिणा विरहाए समण-
इयकराए आदिअ ।

अणु+कृण्-अनुकरण करवुं.
 अणुगारि-वि-अनुकरण करनाहं.
 अणु+जाण्-आज्ञा आपनी.
 अणुट्ठाण-न-विधि.
 अणु+प्प+विस्-प्रवेश करवो.
 अणुराग-पुं-प्रीति.
 अणुराय-पुं-स्नेह.
 अणु+रुंघ-तापे धुं.
 अणु+हव्-अनुभववुं.
 अण्ण-वि-बीजुं.
 अण्णणं-त्रित्यावि-परस्पर.
 अण्णयर-वि-मेमांसी एक.
 अण्णहा-अ-अन्यथा.
 अण्णारिच्छ-वि-भीमा जेवुं.
 अण्णुणं-त्रित्यावि-परस्पर.
 अत्तो-अ-अहिंसी.
 अत्थ-पुं-वैमो.
 अत्थ-अ-अहिं.
 अदितादाण-न-अदत्तादान.
 अद्द-पुं-मार्ग.
 अद्दाण-पुं-मार्ग.
 अररिमिअ-वि-माप बगरनुं.
 अण्णराजित्ते-न-ज्यांथी फरीथी न
 अवाय ते.
 अप्प-पुं-आत्मा.

अप्प-वि-अल्प.
 अप्पकेर-वि-आपणुं.
 अप्पज्ज-वि-आत्मज्ञ.
 अप्पट्ठिहयसासण-वि-अनुहंय छे
 शासन जेवुं.
 अप्पणय-वि-आपणुं.
 अप्पणो-अ-पोतानी मेठे.
 अप्पविज्जा-स्त्री-आत्मविद्या.
 अप्प-आपणुं.
 अप्पात्-संदेशो आपणो.
 अप्पुण-वि-(भू-कृ)घेरायेछुं.
 अबुह-पुं-मूर्त.
 अब्भय-पुं-अवरत्त.
 अब्भास-पुं-अभ्यास.
 अब्भिइ-मल्लुं.
 अब्भुद्धिअ-वि-उठेछुं.
 अब्भुत्त-न्हावुं.
 अमत्त-पुं-मन्त्री.
 अमय-न-मोक्ष, अमृत.
 अम्मो-अ-आश्चर्य.
 अम्हारिच्छ-वि-अमारा जेवुं.
 अम्हेच्चय-वि-अमार्ह.
 अयल-वि-अचल.
 अररि-न-कषाट.
 अरहन्त-पुं-निनदेव.

आभू-भारंभुं.
 आभिभं वि (मृ-कृ) आदरेलुं.
 आगति-श्री-जगत्तुं.
 आणरण-न मणारणुं.
 आणा-श्री-आज्ञा
 आणार्भग-पुं-आज्ञाभंग.
 आणारहिभ-वि-आज्ञारहित.
 आणात्र-पुं हाथीने बांधवानो रीठो.
 जानव-पुं तडको.
 आ+दृ-सम्मान भावतुं
 भारिगल-वि पीतुं.
 आमय-पुं रोग.
 आमोत्र-पुं-दणं.
 आरुव-कृतुं.
 आरुव-पुं रोग.
 आ+य-आवायु.
 अय-पुं-आयु.
 अयमि-पुं-अयमि.
 अयमि-पुं-अयमि.
 अयम-पुं-आयु, आयु.
 अ+वि-अयु कृतुं.
 अयं-पुं-अयं.
 अय-वि-अयु.
 अ-अय-अय-पुं.
 अ-अय-अय-पुं-अय-अय.

आलुं-वळुं.
 आवज-न-वानुं.
 आवण पुं-वनार.
 आवणिभ-पुं-सोदणार.
 आवलिज-वि-वळेळुं.
 आस-पुं-मोडो.
 आसण-न-आसन.
 आसम्बर-पुं-दिगंबर, नागो.
 आसिमा श्री-आशिव.
 आ+हर-आहार करवो.
 आहरण-न-आमरण, घरेणुं.

—x—

६

इभ अ ए प्रमाणे.
 इभर-वि-वीतुं.
 इ-अ-ए प्रमाणे.
 इंगल पुं-अंगारो.
 इंगिज-वि-इंगिन जगनार.
 इ-पुं-इन्द्र.
 इन्द्रिय-पुं-विशेष नाम.
 इन्द्रिभ-न-इन्द्रिय.
 इ-पुं-इन्द्र.
 इ-वि-इन्द्र.
 इ-पुं-इन्द्र.
 इ-वि-इन्द्र.

इष्टा-श्री-दंष्ट
इत्या-श्री-श्री.
इन्म-पुं-पैसादार.
इमि-पुं-कपि.
इरा-अ-इतरया.

—x—

इम-पुं-इंधर.
इरा-श्री-इच्छा.

—x—

उ

उभ-न-पेठ
उभं-पुं-मानाचार.
उच-पुं-कपु.
उका-श्री-उत्तरा.
उषि-वि-उत्तरा.
उषे-वि-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.
उभ-पुं-उत्तरा.

उज्जो-अगर-वि-प्रकाशक.

उष्ट-पुं-उष्ट.

उभ-पुं-उभ.

उष्टे-उष्ट.

उग-अ-फरीनि.

उण्हीस-न-पावटी.

उत्तर-उत्तरा.

उत्तर-वि-उत्तर.

उत्थं-अटकापुं.

उत्थ-उत्थ.

उत्थि-वि-उत्थ.

उत्थि-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उत्थ-वि-उत्थ.

उपजाय-पुं-उपाध्याय.
 उप+दिमु-उपदेश देसो.
 उपवा-स्त्री-उपमा.
 उपरि-अ उपर.
 उपर-पुं-पाषाण.
 उपरसंत-न-पाषाणनो टुकटो.
 उप+मण्-पामे जां.
 उप+मण्-शाति पां.
 उपमाम पु-उपसाम.
 उपरा-पुं-भेद.
 उपरि-पुं-उपेन्द्र.
 उपेन्द्र-फेडापु.
 उप+विस्-उपम धनु.
 उपमदत्त-पुं-विशेष नाम.
 उपह-पुं-वृषभ.

—x—

उ

उजाय-पुं-उपाध्याय.
 उम-पुं-ईश्वर.
 उमर-उमर.

—x—

उ

उषा-पुं-ईश्वरी.
 उषा-पुं-ईश्वरी.
 उषा-पुं-ईश्वरी.

एम्ह-वि-एम्ह.
 एम्ह-वि-एम्ह.
 एम्हमरिअं-मालु कालमा.
 एम्हसि-कोई दिवस.
 एम्हसिअं-कोई दिवस.
 एग-वि-एग.
 एगं-पुं-एगन्त.
 एगहुतं-अ-एगवार.
 एगिह-अ-हमगां.
 एताहे-अ-हमगां.
 एतिल वि-एम्ह.
 एम्ह अ-अहि.
 एरावग-पुं-एरावग हापी.
 एम्ह-अ-एमी रीने.

—x—

ओ

ओगा-पुं-वगोट.
 ओगा-पुं-वगोट.
 ओगा-पुं-वगोट.
 ओ+वग-अगाह.
 ओमर न-अमर.
 ओम्ह न-अमर.
 ओम्ह न-अमर.
 ओम्ह न-अमर.

—x—

कोश-पुं-हाथी.
 कउत्त-न-ग्री.
 कउम-पुं-पडो, कउरपो.
 कदा-ग्री-कडा.
 कडा-पुं-ममूह.
 कलि-पुं-हेरा.
 कडाग-न-पदयाग.
 कनाउ-न-कपाउ.
 कवि-पुं-कवि.
 कव-न-काव.
 कग-ग-रि-काडो.
 कह-कहेपुं.
 कह-भ-केम.
 कह-भ-केम.
 कहा-ग्री-कवा.
 कहि-भ-नवा.
 काउ-भ-वि-दागि मरंही.
 काउमग-पुं-कावोमग.
 काग-न-काग.
 काम-वि-कउ.
 काम-पुं-कउ कविपुं नय.
 काउ-वि-कउ.
 दिवि-भ-काउम.
 दिम-न-कउ.
 दिमो-भ-काउम कउम.

किति-छी-कीति.
 किया-छी-किया.
 किर-अ-निथय.
 किरिआ-छी-किया.
 किरिया-छी-किया.
 किठि-किन्-रमपुं.
 किठि-वि-हिउ.
 किठि-पुं-कठि, नपुंमक.
 किम-वि-कुंउ.
 किमरा-ग्री-कीनडी.
 किमाणु-पुं-मगि.
 किमोरग-पुं-वरपुं.
 कीगाम-पुं-मम.
 कीउ-रमपुं.
 कुउर-न-कुउर.
 कुउ-न-कुउ.
 कुउ-न-कडी.
 कुवार-पुं-कुमार.
 कुउर-पुं-कुउर.
 कुउ-कोर कउमो.
 कुउ-पुं-कुउ.
 कुउ-कउ.
 कुउ-काउ कउमो.
 कुउ-पुं-कुउ.
 कुउ-पुं-कुउ.

इष्टमागण-कुटुंबं कामपण.

इष्टिगि-कुं-मिथ्यात्वी.

इष्टा-ग्री-घोरीयो.

इष्ट-मुं-कृषो.

इष्ट-मुं-बालुबं.

इष्टि-वि-रं-रं.

इष्टि-वि-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं.

इष्ट-मुं-कै-रं-रं-रं.

इष्टि-ग्री-ग्री-रं.

इष्टि-मुं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं.

इष्टा-ग्री-रं-रं (सिंह-ग्री-मु-रं)

इष्ट-मुं-वि-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं-रं-रं.

इष्ट-मुं-रं-रं.

स

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं-रं-रं-रं.

सु-र-मुं-रं-रं.

३

गउरव-न-गौरव.
 गंगा-छी-गंगा.
 गंती-छी-शरद, गाहुं.
 गच्छ-भुं.
 गम्भ-गामभुं.
 गण्ड-गुंभुं.
 गङ्गा-छी-स्ताहो.
 गह-भुं-गधेहो.
 गढ-भुं-गर्भ.
 गम्-भुं.
 गमण-न-भुं.
 गय-वि-(भू-ह) गवेभुं.
 गयण-न-भाकाश.
 गयदमग-वि-दांतगरनो.
 गरछ-न-विष.
 गरिह-निदुं.
 गरिहा-छी-निदा.
 गरवी-छी-मोटी.
 गलोई-छी-गलो.
 गवम्भ-भुं-गोम्भो.
 गहद-भुं-गृहदनि.
 गा-गाभुं.
 गामभि-वि-गामनो नय.
 गव न मोम्भ

गाव-भुं-पत्थर.
 गावाण-भुं-पत्थर.
 गिम्भ-छुवाभुं.
 गिम्भ-भुं-ग्रीष्म ऋतु.
 गिरा-छी-वाणी.
 गीभ-न-गीत.
 गुंछ-भुं-गुच्छो.
 गुंम्-हसभुं.
 गुगा-न-गुध.
 गुम्भ-भुं-माभुं.
 गुरु-वि-भारे, मोदु.
 गुल-भुं-भारं करभुं.
 गेदुभ-भुं-दो.
 गेम्भ-न-भ्रातृ.
 गेम्भ-भ्रातृ करभुं.
 गोउछ-न-गोकुछ.
 गोसीर-न-गायभुं दूष.
 गोवा-भुं-गोवाल.
 गोवाल-भुं-गोवाल.

— x —

॥

गदभा-भुं-भ्रातृ.
 गद १४ भमभुं.
 १५ १६
 १७ १८

चेल-न-वय.
चोपड-चोपडवुं.
चोर-चोखुं.

—x—

■

छ-वि-छ.
छउम-न-रुपड.
छंद-पुं-छंद.
छान्-शोमपुं, छानपुं.
छग-पुं-उत्तर.
छत-न-छत्र.
छनय-पुं-ममरो.
छम्भर-पुं-यत्तपुं नाम.
छन-वि-तूरेड.
छडी-खी-छाड.
छार-वि-नार.
छाड-पुं-नकरो.
छाडी-खी-नकरी.
छाड-पुं-नकड.
छाडी-खी-छाया.
छि-नकतपु, छेनपु.
छिभ-न-छीर.
छिभ-खी-मूट.
छेन-न-दु.
छेन-न-दु.

छुर-पुं-अस्तरो, छरो.
छुव-स्पर्श करवो.
छुहा-खी-मूल.
छुहा-खी-अमृत, सुधा.

—x—

ज

ज-वि-जे.
जभड-उतावळ करवी.
जड-पुं-साधु.
जउ-न-छास.
जंन-न-यंत्र.
जंतु-पुं-मीव.
जंवूदीव-पुं-जम्बूदीव.
जंउणा-खी-यमुना नदी.
जस्त-पुं-यत्त.
जग-न-जगत्.
जग-मागपुं.
जडिभ-वि-संबद्ध.
जडिछ-वि-जटावाडो.
जर-वि-मू-ह) छोरेड.
जर-न-वेड.
जगय-पुं-पिता.
जत-पुं-यत्त.
जम-पुं-यत्त.
जम्-जम्मा.

नयपुर-न-नगरतुं नाम, जयपुर.

नयणा-पुं-यनना.

नय-नीर्ण भयुं.

नय-नी-यटपण.

नय-न-याणी.

नय-पुं-अग्नि.

नय-पुं-वसमाद.

नय-पुं-समुद्र.

नय-पुं-यव.

नय-पुं-यव.

नय-अ-जेम.

नय-न-मापद.

नय-अ-जेम.

नय-अ-ज्जा.

नय-पुं-सुदिष्टि.

नय-पुं-सुदिष्टि.

नय-पुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

नय-पुं-भयुं.

जूह-न-यूय, जय्यो.

जेत्तिळ-वि-जेठलुं.

जेम्-जमवुं.

जोअण-न-योजन, चार गाउ.

जोइसवासि-ज्योतिप्यवेव.

(सूर्यादि)

जोगि-योगी.

जोवण-न-यौवन.

जोसिअ-वि-(भू-कृ) फॅकेल.

—x—

झ

झेख्-नीसातो नाखवो.

झर-टपकवुं.

झवेर-पुं-विशेषनाम.

झा-ध्यान करवुं.

झि-क्षीण थवुं.

झुणि पुं-ध्वनि, शब्द.

—x—

ड

डंम-पुं-स्तम्भ.

डड्ड-वि-(भू-कृ) म्त्व.

डा-रहेवुं.

ठाण-न-त्पान, ठेकाण

—x—

ढ

ढढ पु-दड, लाव.डी.

ढंम पुं-कपट.

ढक-वि-(भू-कृ) ढमेल.

ढर्-वीपुं, भय पामवो.

डम्-डमवुं.

डमण-पुं-दांत.

डह-कटवुं.

डाह-पुं-दाह, बळवुं.

डिम-पुं-बालक.

डोंब-पुं-बांडाल.

डोला-स्त्री-हिंडोळो.

डोहल-पुं-दोहद, मनोरथ.

—x—

ढ

ढंडोल्-गवेपणा करवी.

ढंम्-वर्तवुं.

ढक-ढांकवुं.

ढुंदुल्ल-मोतवुं.

—x—

ण

णमो-अ-नमस्कार करवो.

णर-पु-पुरुष.

णवर अ केवल.

णाण न ज्ञान

णि+गन्ध निरळवुं.

णिल्लम उल्लसवुं

ताइ-मारवुं.
 ति-अ-ए प्रमाणे.
 ति-वि-ग्रण.
 तिअस-पुं-देव.
 तिअसगणवइ-पुं-इंद्र.
 तिस्त्र-वि-तीखुं.
 तितउ-पुं-चालणी.
 तित्तिर-पुं-तेनर.
 तित्थ न-तीर्थ.
 तिमिर-न-अंधकार.
 तिसला-छी श्रीवीरनी माना.
 तिसा-छी-तृषा.
 तिहुअण-पुं-त्रिभुवन, विशेषनाम.
 तुम्ह-प्रि-तमे.
 तुम्हारिच्छ-वि-तमारा जेवु.
 तुम्हेचय-वि-तमारुं.
 तुरंगम-पुं-रोडो.
 तुलसी-छी-तुळसी.
 तुसखंडण-न-कोफा खांडना.
 तुसार-पुं-वरफ.
 तूर-न-वाजुं.
 तूस-वि-तुष्ट यवुं.
 तूह-न-तीर्थ.
 तेअ-न-नेम.
 तेअव-दीपवु.

तेरह-वि-नेर, सख्या.
 तोइ-तोडुं.
 तोणीर-न-भायुं.
 तोण्ड-मुत्त.
 तोट्-तोळवुं.

—x—

थ

थंम-पुं-थांमलो.
 थकृन्नीचे अयुं.
 थण-पुं-स्तन.
 थरहरिअ वि-कम्पेहुं.
 थव-पुं-स्तव, स्तवन.
 थाणुं-पुं-महादेव.
 थाम-न-वल.
 थावर-पुं-स्यावर.
 थिप्प-तुत्त थयुं.
 धी-छी-छी.
 धीण-वि-धीणुं.
 धुइ-छी-स्तुति.
 धुण-स्तुति करवी.
 धुछ-वि-स्पूल.
 धुअ पु-स्तुति करनार
 धू-अ-निदावाचक.
 धृण-पुं-चोर.
 धेण-पु-चोर

धर-वि-स्यविर, वृद्ध.

धर-वि-नाहुं.

—x—

३

दाअव-न-देवत.

दाअ-पुं-देव्य.

दाअ-न-गरीबपुं.

दावज-वि-देवत.

दा-पुं-दंष्ट, लाकटी.

दा-पुं-दंत.

दा-पुं-नगर.

दा-न-दर्शन.

दाविग-पुं-दाहो.

दा-वि-दाहो.

दा-वि-दाह से मन लेहुं.

दा-नीं दाहा.

दा-पुं-नगर.

दा-वि-नगर.

दा-वि-नगर.

दा-पुं-नगर.

दा-पुं-नगर.

दा-पुं-नगर.

दा-वि-नगर.

दा-पुं-नगर.

दा-पुं-नगर.

दा-देवुं.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दा-पुं-देनार.

दिवह-पुं-दिवस.
 दिवायर-पुं-सूर्य.
 दिहि-स्त्री-धृति, धैर्य.
 दीण-वि-क्षीण.
 दीव-पुं-वेष्ट.
 दीह-वि-त्यांचुं.
 दीहर-वि-जांचुं.
 दुं-वि-ये.
 दुभल-न-वस्त्र.
 दुभार-पुं-त्रासण.
 दुइभ-वि-बीजो.
 दुऊल-न-वस्त्र.
 दुंदुहि-पुं-दुंदुभि, दिव्य वानुं.
 दुऊड-न-पाप, दुष्टत.
 दुवल-न-दुःख.
 दुक्कल्लय-पुं-दुःखनो क्षय.
 दुगुल्ल-न-वस्त्र.
 दुगुल्ल-घृणा करवी.
 दुद्ध-वि-दुष्ट.
 दुम-पुं-शाह.
 दुरायार-पुं-दुराचार.
 दुरिभ-न-पाप.
 दुवार-न-चारणं.
 दुवालसंग-न-द्वादशांग.
 दुत्तउण-न-अपशुक्रन.
 दुह-दोनु

दुह-न-दुःख.
 दुहाव्-दुभावुं.
 दुहिअ-वि-दुःखित.
 दुहिआ-स्त्री-दीकरी.
 देवम्-देवतुं.
 देव-पुं-देव.
 देवत्तण-न-देवपणुं.
 देवसिअ-वि-दिवस संबंधी.
 दोगच्च-न-दुर्गतिपणुं.
 दोवयण-न-द्विवचन.
 दोहल-पुं-मनोरथ.
 द्रह-पुं-कुंड.

—x—

ध

धम-पुं-ध्वन.
 धन-न-धरांत, अंधकार.
 धण-न-धन, पैसो.
 धणवड्-पुं-धनपति, शेर.
 धणु-न-धनुष्य.
 धणुह-न-धनुष्य.
 धल-न-धान्य.
 धम्म-पुं-धर्म.
 धम्मसारहि-पुं-धर्ममारधि.
 धर-धारण करवुं.
 धरणिधरवड्-पुं-चक्रवर्ती, मेरु.

निभाणवंधण-न-निभाणुं बांधुं.

निद्-निदुं.

निच-पुं-छीं बडो.

निगह-पुं-निग्रह.

निघं-अ-हमेरां.

निचण्ड-पुं-निधय.

निच्छूट-वि-फेंकेळ.

नि+म्मा-मोडुं.

निष्ठा वि-नीचुं.

निगगय-पुं-निगंय

निगगा-स्त्री-नदी.

निद्विभ-वि-मंदिन.

नि+दा-निद्रा कम्पी.

निदा-स्त्री-निद्रा.

नि+प्यत्-निरतु.

निगिह-वि-निगृह.

निन्हाव-पुं-बाल.

निमिलिभिल-वि-निमित्तमात्र.

नि+मिळ्-मीं बांधुं.

निम्मा-रुडुं.

निमिभ-वि-बांधु.

मिप्य उभा रडेव

मिप्यन वि-अनयम

मिप्य उभा रडेव

मिप्यन वि-अनयम

नि+वद्-निर्गतुं.

नि+वद्-पडुं.

नि+वल्-निपनतुं.

निछंछण-न-निगंछन.

निसंय-पुं-रूर.

निमा-स्त्री-रात.

निसिभ-वि-सीरुण.

निमिभर-पुं-चंद्र.

निगुट-वि-नीचे पाटेउ.

नि+हर-माटे कातुं.

निहाण-न-भंडार.

निहि-पुं-समुद्र.

निहम-पुं-जमोटी.

नीमास-पुं-निधाम.

नेत्र-वि-क्षेप.

नेतर-न-सांसार.

नेट-पुं-माळो.

नेम-वि-अहं.

नेगृभ-पुं-नागहीनो मीव.

नेवय-न-नेवय.

नेह पु-शेर.

— ५ —

५

५+भ+र+म

५+र+म

पम्ह-न-पांषण.
 पम्हुट्ट-वि-नाशेल
 प+मञ्ज-माक कम्पुं.
 पमया-स्त्री-स्त्री.
 पमाव-पुं-प्रमाद.
 पपर-पुं-ममूह.
 पयल्लू-शिबित धपुं.
 पया-स्त्री-प्रमा.
 पयाव-पुं-प्रमा.
 प+याम्-प्रकाशपु.
 पर-वि-पीतुं.
 परक-वि-परक.
 पाल्यपरण-न-परोपकार.
 परगण-पुं-परजन.
 परामव-पुं-परानव.
 परामरिम पुं-विचार.
 परि + भट्ट समपुं
 परित्तु पाठ्यपु.
 परि + गोट-परिमिट्ट कम्पु
 परिट्टा स्त्री प्रतिष्ठा.
 परि + गे पाणपु.
 परिवम स्त्रेपु
 परिवर पु-परिवर
 परिट्ट-पु-परिवर
 परिट्ट-पु-परिवर

परी-कैरुं.
 परोपकार-पुं-परोपकार.
 पलाख-पु-पीपलो.
 पलालपुल-पुं-पासनो पूलो.
 प+लीव-दीपपुं.
 पलोभन्त-वि-मोतो.
 पलाण-न-पलाण.
 पलोट्ट-वि-कैरु.
 पलोट्ट-पाछा आवपुं.
 परहर-वि-कैरु.
 पवण-पुं-पवन.
 पयामु-पुं-मुमाकर.
 पवाह-पुं-प्रमाद.
 प+विम-प्रवेशपुं, पैमपुं.
 पवम-पुं-प्रवेश कम्पु.
 प+मम्-प्रमंगपुं.
 पममा स्त्री प्रमा.
 प+म पेल्लपु.
 पमर-पुं पेल्लपु
 पट-पु-मार्ग.
 प+हर-पाणपु.
 प+ स्त्री पारि
 पट्ट म पु पट्टम
 पट्ट म पु पट्टम
 पट्ट म पु पट्टम

पुण-अ-करीने.
 पुष्प-न-पुष्प.
 पुत्तलिआ-स्त्री-पुनळी.
 पुत्त-पुं-पुत्र.
 पुत्पय-न-पुस्तक.
 पुषं-अ-जूडुं.
 पुष्क-न-पुष्प, फूल.
 पुष्किआ-स्त्री-फड.
 पुर-न-नगर.
 पुरा-अ-पहेला.
 पुरिम-वि-पूर्व.
 पुरिस-पुं-पुल्य.
 पुलोमी-स्त्री-इंद्राणी.
 पुत्र-वि-पूर्व.
 पुत्रपुण-वि-पूर्व धयेलुं.
 पूअण-न-पूना.
 पूर-पूरुं.
 पूस-पुष्ट भडुं.
 पूस-पुं-सूर्य.
 पूमाण-पुं-सूर्य.
 पेज्ज-वि-पीवा योग्य.
 पोत्तर-न-तलाव.
 पोगळ-न-पुढल.
 पोगळकवेव-पुं-कांकरातुं फेंकतुं.
 पोम्पय-न-पुम्पक.

पोष्कळ-न-सोपारी.

—x—

फ

फंम्-अडकतुं.
 फग्गुण-पुं-फाल्गुन, फागण मास.
 फणम-पुं-फणस.
 फरिस्-स्पर्श करवो.
 फल्-फळतुं.
 फळ-न-फळ.
 फलविवाअ-पुं-परिणाम.
 फलिह-पुं-स्फटिक.
 फास्-स्पर्श करवो.
 फुट्ठ-स्फुट थडुं.
 फुड-वि-स्फुट.

—x—

व

वदळ-पुं-वळद.
 वंथु-वांधतुं.
 वंथु-पुं-भाइ.
 वंमव्वय-न-व्रह्मचर्य.
 वझ-वि-वाह.
 वप्पीह-पुं-चातक.
 वम्ह-पुं व्रह्मा.
 वम्हचेर-न-व्रह्मचर्य.
 वम्हण-पु व्रातण.

भरहेसर-पुं-भरतेधर चक्रवर्ती.
 भव-पुं-संसार.
 भवनिश्वेभ-पुं-भवधी वैराग्य.
 भवसायर-पुं-भवमगुद्र.
 भविभ-वि-सुन्दर.
 भा-क्षीपतुं.
 भाभ-पुं-भाग.
 भाउ-पुं-भाइ.
 भागि-वि-भागवालो.
 भाण-न-भाणुं, भाजन.
 भाणु-पुं-सूर्य.
 भाणु-पुं-किरण.
 भामिणी-स्त्री-स्त्री.
 भायर-पुं-भाइ.
 भाया-पुं-भाइ.
 भार-पुं-भार.
 भारवह-पुं-मजूर.
 भारह-न-भरतखंड.
 भासण-न-भाषण.
 भिडडी-स्त्री-भ्रूटी.
 भिद्-भेदतुं.
 भिच-पुं-नोकर.
 भिस्-शोभतुं.
 भीरु-वि-वीर्य.
 मुअगवद्-पुं-शोपनाग.

मुइ-स्त्री-नोरुती.
 मुक्क-भमपुं.
 मुक्क-न-जगत्.
 भूअ वि-थयेतुं.
 मूमि-स्त्री-गृध्वी.
 भूमण-न-घरेणुं.
 भौअण-न-भोजन.

—x—

म

मद-स्त्री-मुद्धि.
 मउ-वि-नरम.
 मउण-न-मौन.
 मउलि-पुं-मुकुट.
 मउह-पुं-किरण.
 मंगल-न-मंगल.
 मंगलविजय-पुं-विशेषनाम.
 मंजर-पुं-बिडाडो.
 मंडुक्क-पुं-देडको.
 मंतु-पुं-अपराध.
 मंण-पुं-रवैयो.
 मंस-न-मांस.
 मंसल-वि-प्रष्ट.
 मग्ग-पुं-मार्ग.
 मग्गण-पुं-मागण, बाण.
 मग्गसिर-पुं-मागशर मास.

माउक-न-कोमलता.
 माउसिआ-स्त्री-माशी.
 माण-पुं-अहंकार.
 माणस-न-मन.
 मामी-स्त्री-मामी.
 मायंद-पुं-आंचो.
 माया-स्त्री-कपट.
 माळा-स्त्री-माळा.
 मास-पुं-महीनो.
 मास-न-मांस.
 माह-पुं-माघ मास.
 मिच्छा-अ-छोटुं.
 मित्त-न-मित्र.
 मिस्त्री-स्त्री-मैत्री.
 मिळा-करमातुं.
 मिलिच्छ-पुं-म्लेच्छ.
 मुद्ग-पुं-मृदंग.
 मुक्त-वि-मुक्त.
 मुक्त-पुं-मोक्ष.
 मुक्त-पुं-मूर्ख.
 मुग्ध-भूंमातुं.
 मुणाल-पुं-कमलना नाळनो तंतु.
 मुणि-पुं-मुनि.
 मुणिवद्-पुं-मुनिराज.
 मुत्त-वि-मुक्त.

मुताहल-न-मुक्ताफल.
 मुद्द-न-माधुं.
 मुद्दाण-न-माधुं.
 मुर-हासपी विकसतुं.
 मुरुख-पुं-मूर्ख.
 मुसा-अ-जुतुं.
 मुसावाय-पुं-जुतुं बोलतुं.
 मुसुमुर-छेदतुं.
 मुह-न-मुल.
 मूम-अ-पुं-उंदर.
 मूसा-अ-जुतुं.
 मूसावाय-पुं-जुतुं बोलतुं.
 मेदणी-स्त्री-शृङ्गी.
 मेरा-स्त्री-मर्यादा.
 मेल-पुं-मेळो.
 मेळ-मेळवतुं.
 मेळव-मेळवतुं.
 मेह-पुं-बरसाव.
 मेढुण-न-मैधुन.
 मोंड-पुं-मुण्ड.
 मोग्गर-पुं-मुद्गर.
 मोत्या-स्त्री-मोष.
 मोर-पुं-मोर.
 मोरउछा-अ-व्यर्थ.
 मोल-न-किंमत.

माउक-न-कोमळा.
 माउसिआ-खी-माशी.
 माण-पुं-अहेकार.
 माणस-न-मन.
 मामी-खी-मामी.
 मायंद-पुं-आंबो.
 माया-खी-कष्ट.
 माला-खी-माळा.
 माम-पुं-महीनो.
 मास-न-मास.
 माह-पुं-माघ मास.
 मिच्छा-भ-खोटुं.
 मित्त-न-मित्र.
 मित्ती-खी-मैत्री.
 मिळा-करमापुं.
 मिलिच्छ-पुं-ज्लेच्छ.
 मुहंग-पुं-मृदंग.
 मुक्त-वि-मुक्त.
 मुक्क-पुं-मोक्ष.
 मुक्क-पुं-मूर्ख.
 मुग्ग-मूंमापुं.
 मुणाल-पुं-कमळना नाळनो तंतु.
 मुणि-पुं-मुनि.
 मुणिवड-पुं-मुनिराज.
 मुत्त-वि-मुक्त.

मुताहळ-न-मुत्ताहळ.
 मुद्द-न-मापुं.
 मुद्दाण-न-मापुं.
 मुर्-हामपी विरसतुं.
 मुत्तारा-पुं-मूर्ख.
 मुमा-भ-जुतुं.
 मुमावाय-पुं-जूतुं बोलतुं.
 मुमुमुर्-छेदुं.
 मुह-न-मुग.
 मूमभ-पुं-उंदर.
 मूसा-भ-जूतुं,
 मूमावाय-पुं-जूतुं बोलतुं.
 मेइणी-खी-मृच्छी.
 मेरा-खी-मर्यादा.
 मेळ-पुं-मेळो.
 मेल्ह-मेळवतुं.
 मेळव-मेळवतुं.
 मेह-पु-बरसाव.
 मेहुण-न-मैधुन.
 मोंड-पुं-मुण्ड.
 मोगगर-पुं-मुद्गर.
 मोत्या-खी मोथ.
 मोर-पुं-मोर.
 मोरउल्ला-अ-व्यर्थ.
 मोल्ल-न-किंमा.

माउक-न-कोमळा.
 माउसिआ-स्त्री-माशी.
 माण-पुं-अहंकार.
 माणस-न-मन.
 मामी-स्त्री-मामी.
 मायंद-पुं-आंबो.
 माया-स्त्री-कपट.
 माला-स्त्री-माळा.
 मास-पुं-महीनो.
 मास-न-मांस.
 माह-पुं-माघ मास.
 मिच्छा-अ-बोहू.
 मित्त-न-मित्र.
 मिती-स्त्री-मैत्री.
 मिळा-करमावुं.
 मिलिच्छ-पुं-म्लेच्छ.
 मुईग-पुं-मृदंग.
 मुक्त-वि-मुक्त.
 मुक्ख-पुं-भोस.
 मुक्ख-पुं-मूर्ख.
 मुग्ध-मूंजावुं.
 मुणाल-पुं-कमळना माळनो तंतु.
 मुणि-पुं-मुनि.
 मुणिवइ-पुं-मुनिराज.
 मुत्त-वि-मुक्त.

मुताहल-न-मुक्ताफल.
 मुद्द-न-मायुं.
 मुद्दाण-न-मायुं.
 मुर-हासपी विकसवुं.
 मुरास-पुं-मूर्ख.
 मुमा-अ-जुतुं.
 मुमावाय-पुं-जुतुं मोळवुं.
 मुसुमुर-छेदवुं.
 मुह-न-मुल.
 मूमअ-पुं-उंदर.
 मूसा-अ-जुतुं.
 मूसावाय-पुं-जुतुं मोळवुं.
 मेइणी-स्त्री-मृत्वी.
 मेरा-स्त्री-मर्यादा.
 मेल-पुं-मेळो.
 मेल्ल-मेळवुं.
 मेलवू-मेळवुं.
 मेह-पुं-बरसाद.
 मेहुण-न-मैपुन.
 मोंड-पुं-मुण्ड.
 मोग्गर-पुं-मुद्गर.
 मोत्या-स्त्री मोथ.
 मोर-पुं-मोर.
 मोरउछा-अ-व्यर्थ.
 मोल-न-किंमत.

संदेह-पुं-शंका.
 संदोह-पुं-समूह.
 संपद-अ-संप्रति.
 सं+पञ्च-भुं.
 संभाव-संभावना करवी.
 संभु-पुं-शिव.
 सं+मिल्ल-मळवुं.
 संमुह-वि-सावुं.
 सं+बद्ध-वधुं.
 संसार-पुं-संसार.
 सक्क-पुं-इन्द्र.
 सकार-पुं-संस्कार, सत्कार.
 सग-पुं-सर्ग.
 सच्च-वि-सत्य.
 सञ्ज-तैयार भुं.
 सञ्ज्ञाय-पुं-स्वाध्याय.
 सदा-स्त्री-सदा.
 सद्व-पुं-आद, आवरु.
 सद्व-स्त्री-अद्व.
 सद-पुं-बुधो.
 सणिअं-अ-धीमे.
 सणिच्चर-पुं-शनैश्चर.
 सण्णा-स्त्री-संज्ञा.
 सण्ह-वि-मुह्य.
 सत्त-पुं-जीव.

सत्त-वि-सात.
 सत्तरह-वि-सत्तर.
 सत्ता-स्त्री-सत्ता.
 सत्ति-स्त्री-शक्ति.
 सत्तु-पुं-शत्रु.
 सत्तुंनय-वि-शत्रुंनय.
 सद-पुं-शब्द.
 सदह-अद्व करवी.
 सदा-स्त्री-अद्व.
 सनाम्-आदरवुं.
 सण्य-पुं-सर्प.
 सप्पि-न-धी.
 सम-वि-सर्व.
 समण-पुं-साधु.
 समणु+जाण्-आज्ञा देवी.
 समत्त-वि-समत्त.
 समस्थिअ-वि-कोरुं.
 समरंगण-न-रणक्षेत्र.
 समर-न-मुद्र.
 समव+सर-आवुं.
 समागय-वि-समागत, आवेळुं.
 समा+चर्-आचरुं.
 समाण-समाप्त करवुं.
 समाव-समाप्त करवुं.
 समुद्द-पुं-समुद्र.

संदेह-पुं-शंका.
 संदोह-पुं-समूह.
 संपद-अ-संप्रति.
 सं+पञ्ज्-पुं.
 संभाव्-संभावना करवी.
 संभु-पुं-शिव.
 सं+मिल्-मळवुं.
 संमुह-वि-साधुं.
 सं+बहु-बधुं.
 संसार-पुं-संसार.
 सक्-पुं-इन्द्र.
 सकार-पुं-संस्कार, सत्कार.
 सग-पुं-सर्ग.
 सघ-वि-सत्य.
 सज्ज्-तैयार धुं.
 सज्जाय-पुं-स्वाध्याय.
 सडा-स्त्री-सटा.
 सहृद-पुं-श्राद्ध, आवक.
 सहृद-स्त्री-श्रद्धा.
 सद-पुं-लुघो.
 सणिअं-अ-धीमे.
 सणिच्छर-पुं-शनैश्चर.
 सण्णा-स्त्री-संज्ञा.
 सण्-वि-सूत्रम.
 सत्त-पुं-जीव.

सत्त-वि-सात.
 सत्तरह-वि-सत्तर.
 सत्ता-स्त्री-सत्ता.
 सत्ति-स्त्री-शक्ति.
 सत्तु-पुं-शत्रु.
 सत्तुंजय-वि-शत्रुंजय.
 सद्-पुं-शब्द.
 सद्दह-श्रद्धा करवी.
 सद्धा-स्त्री-श्रद्धा.
 सन्नाम्-आदरवुं.
 सप्प-पुं-सर्प.
 सप्पि-न-धी.
 सम-वि-सर्व.
 समण-पुं-साधु.
 समणु+जाण्-आज्ञा देवी.
 समत्त-वि-समस्त.
 समत्पिअ-वि-कोरुं.
 समरंगण-न-रणक्षेत्र.
 समर-न-युद्ध.
 समव+सर्-आवहुं.
 समागत-वि-समागत, आवेळुं.
 समा+चर्-आचरुं.
 समाण्-समाप्त करवुं.
 समाव्-समाप्त करवुं.
 समुद्द-पुं-समुद्र.

सावभ-पुं-श्रावक.
 सावगधम्म-पुं-श्रावकधर्म.
 सास-पुं-श्रास.
 सामु-स्त्री-सामू.
 साह-कहेपुं, साधपुं.
 सिअ-वि-श्वेत, धोलुं.
 सिभावाय-पुं-स्याद्वाद.
 सिआल-पुं-शृगाल.
 सिग-न-शित्त, शींगपुं.
 सिंगार-पुं-शृंगार.
 सिंव-पुं-सिंह.
 सिंवासण-पुं-सिंहासन.
 सिंच्-सिंचपुं.
 सिंदूर-न-सिंदूर.
 सिंपव-वि-सैंपव, सिंपमां थयेल.
 सिंपु-पुं-समुद्र.
 सिंप्-सींचपुं.
 सिन्धु-शीतपुं.
 सिक्का-स्त्री-शिक्षा.
 सिन्धु-सिद्धपुं.
 सिणिद्ध-वि-सिन्धु.
 सिणेह-पुं-स्नेह.
 सिद्धसेग-पुं-एक जैन महाकवि.
 सिद्धि-स्त्री-सिद्धि.
 सिन्न-न-सैन्य.

सिप्पि-पुं-कारीगर.
 सिम-वि-सर्व.
 सिमिण-पुं-स्वप्न.
 सिन्-वनावपुं.
 सिरीस-न-शिरीष.
 सिर-न-मायुं.
 सिरी-स्त्री-श्री, छन्नी.
 सिरीकंता-स्त्री-नाम, (श्रीकान्ता)
 सिलिम्ह-पुं-श्लेष्म.
 सिलेस्-चोटपुं.
 सिलोग-पुं-श्लोक.
 सिव-न-कल्याण.
 सिवा-स्त्री-पार्वती.
 सिविण-पुं-स्वप्न.
 सिव्-सीवपुं.
 सिह-सृष्टा करवी.
 सिहरि-पुं-महाद.
 सिहा-स्त्री-शिक्षा.
 सिहि-पुं-अग्नि.
 सिहु-न-दारु.
 सीयर-न-मलविन्दु.
 सीलद्ध-त्रि-शीलयुक्त.
 सीम-पुं-शिष्य.
 सीह-पुं-सिंह.
 सीहर-न-मलविन्दु.

[illegible][illegible]

४

हंम पुं हंम.
 हा-मिनेपुं.
 हण-हणुं.
 हण-माफठपुं
 हणुमन पुं-उनुमान.
 हण-पुं हाण.
 हण-पुं हाणी.
 हण-पुं होटो.
 हा-मणदेव.
 हागोविंद पुं विदोष नाम
 हाटुं श्री-हादे.
 हा-पुं होर.
 हा-मद पुं-हाश्चद्र.
 हा-भाऊ पुं हदनाऊ.
 हा-नी श्री-हाणी.

हरिस-हरसापुं.
 हलदी श्री-हलदर.
 हलुम-वि-हलुपुं
 हा-तनपुं.
 हार-पुं हार.
 हिगुल-न-दिगळो.
 हिम-न-हित.
 हिड-वि हड.
 हिम-न-बाफ.
 हिरी श्री-जला.
 हीर-पुं शंहर.
 हीमण-न-गोडापुं हणरणपुं.
 हुण होमपु.
 हुण-पुं.
 हेड-वि नीणे
 हो-पुं.

६

हंस-पुं हंस.
 हनक-निषेधपुं.
 हण-हणपुं.
 हण-मांमळपुं
 हणमंत-पुं-रनूमान.
 हण-पुं-हाथ.
 हण-पुं-हाथी.
 हय-पु-गोहो.
 हर-महादेव.
 हरगोविंद-पुं विदोष नाम.
 हरदई-श्री-हरदे.
 हरि-पुं चोर.
 हरिभद्र पुं-हरिश्चन्द्र.
 हरिभाऊ पुं हट्टाळ.
 हरिणी श्री-दृग्णी.

हरिम्-हरस्तपुं.
 हळदी-श्री-हळदर.
 हलुभ-वि-हळपुं
 हा-तनपुं.
 हार-पु-हार.
 हिंगुल-न-हिंगळो.
 हिम-न-हित.
 हिट्ट-वि दण.
 हिम-न-बरफ.
 हिरी-श्री-ठजा.
 हीर-पुं-शंकर.
 हीसमण-न-थोडानुं हणहणपुं.
 हुण-होमपुं.
 हुन-पुं.
 हेड-वि नीधे
 हो-पुं.

ह

हंम-पुं हंस.
 हनकन्निपेयवुं.
 हण-हणवुं.
 हण-साभळवुं
 हणमंत-पुं-हनूमान्.
 हत्प-पुं-हाप.
 हत्पि-पुं-हापी.
 हय-पुं-जोडो.
 हर-महादेव.
 हरगोविंद-पुं विशेष नाम.
 हरदंड-छी-हरदं.
 हरि-पुं-चोर.
 हरिभद्र पुं-हरिश्चन्द्र.
 हरिभाष पुं हठनाथ.
 हरिणी-छी-हरणी.

हरिस्-हरसवुं.
 हलदी छी-हलद्व.
 हलुअ-वि-हलवुं
 हा-तनवुं.
 हार-पु-हार.
 हिणुल-न-दिगळो.
 हिअ-न-हित.
 हिड-वि हट.
 हिम-न-बरफ.
 हिरी-छी-जळा.
 हीर-पुं-शहर.
 हीसमज-न-बोडानुं हणहणवुं.
 हुण-होमवुं.
 हुन्-यवुं.
 हेड-वि नीचे
 हो-यवुं.

॥ अर्हन् ॥

प्राकृत मार्गोपदेशिका.

कर्ता—

ब्रह्मनिवासी—

पंडित, यहचरदास जीवराज.

प्रकाशक—

श्रीपद्मोविजय जैनप्रपन्नालया व्यवस्थापकमंडल वरफदो

श्रेष्ठ प्रेमचंद रत्नजी

तपा

श्रेष्ठ चंदुलाल पूनमचंद.

भावनगर.

महोदय स्वाधीन.

वीर सं. २४४५

द्वितीयमुद्रित.

म. १९१९

५०० प्रत.

किंमत रु. १-४-०.

बहादुर-निवासी, श्री कृष्णामित्र स्त्रीय विनिर्ग मेमो,
विदुष्यभट्ट आशासक टकरा प्रकाशक माटे छापी प्रविद्ध
क.गु. ता. २२-७-१९१९.

નિવેદન ।

પ્રાકૃત માપાના વધના જના અમ્યાસનું આ સાક્ષાત્ પ્રમાણ છે કે—આ માર્ગોપદેશિકાની અમારે વીંછી આવૃત્તિ બહાર પાઢવાની જરૂર પડી છે. આશા છે કે—આવીજ રીતે આ મધુર અને મૂઢ માપાના અભ્યાસનો વિકાસ ઉત્તગેત્તર વધારે ને વધારે ધતો રહેશે. દિલ્લીર છીંદ કે કાગલોના હૃદયાર વધેલા માવોના સમયમાંજ અમારે આ આવૃત્તિ છપાવશી પડેલી હોવાથી આ વસ્તે કિંમતમાં ન છૂટકે ધોઢો વધારો કરવો પડ્યો છે.

યશોવિજય જૈનગ્રંથમાલા ઑફિસ
હેરીસરોઢ-ધાવનગર.
તા. ૧૨-૭-૧૨.

પ્રકાશક.

અને ઘર્તમાન શ્દાન્તમાં આવના દરેક પ્રત્યયોની પૂર્વના વિક-
રણના 'ઝ' નો 'ણ' વિકલ્પે થાયછે. એમકે ઘોદ્દેઝ, ઘોદ્દેઝ.

૫. ધાતુઓ પછી આવેલા ઘર્તમાનકાલ, મધિવ્યકાલ, આશર્ય તથા
વિધ્યર્થના તમામ પ્રત્યયોને ટેકાળે 'જ' અને 'જા' પણ થે
આદેશો વિકલ્પે થાયછે. એમકે-ઘોદ્દેજ, ઘોદ્દેજા, ઘોદ્દેઝ.

૬. 'જા' અને 'જા' નો પૂર્વના 'ઝ' નો 'ણ' નિવ્ય થાય છે-

‘ ઘોલ્લ ’ ધાતુના ત્રણે પુરુષનાં એકવચનનાં રૂપો-

૧ પુ. ઘોલ્લેમિ, ઘોલ્લામિ, ઘોલ્લેજ, ઘોલ્લેજા, ઘોલ્લમિ.

૨ પુ. ઘોલ્લેસિ, ઘોલ્લસિ, ઘોલ્લેસે, ઘોલ્લસેઃ ઘોલ્લેજ, ઘોલ્લેજા.

૩ પુ. ઘોલ્લેદ, ઘોલ્લદઃ ઘોલ્લેપ, ઘોલ્લપ, ઘોલ્લેજ, ઘોલ્લેજા.

વાચ્યો-

જાળેમિ ।	દેવસેમિ ।	ચયસે ।
મીલસિ ।	જેમેસિ ।	હળમિ ।
નલેમિ ।	પડસિ ।	ચલ્દ ।
સોછેજ ।	દેવસેદ ।	ઙ્હામિ ।
તોલેદ ।	છજઈ ।	પુછેજા ।
છજામિ ।	જેમામિ ।	ગરિહામિ ।
પિજસે ।	પડદ ।	જીવસિ ।

ધાતુ-

મિવ્, મીવ્-મીવતું.	ચલ્-ચાલતું.
ધવ્-હોડવું.	હલ્-વાલવું.
નવ્-નમવું.	*અસ્-થવું.

* મૂળકાલના પ્રત્યયોને છોડીને દરેક કાલના પ્રત્યયોની સાથે અસ્ ધાતુ
'અલ્પે' રૂપ થાયછે, પણ 'સિ' પ્રત્યય સાથે 'અસ્' નું રૂપ 'સિ' જ થાયછે, તથા
'મિ' પ્રત્યય સાથે 'અસ્' નું રૂપ 'ધિ' વિકલ્પે થાયછે, તેમજ ચતુર્વચનના 'મો'
અને 'મ' પ્રત્યયો સાથે 'અન્' નું રૂપ 'દ્વો' તથા 'ધ્' વિકલ્પે થાયછે.

ધાતુ-

ગચ્છ-ગચ્છું.	નચ્ચ-નાચું.
નમ્-નામ થવો.	જુઝ-જાણું.
સિઝ-સિદ્ધ થવું.	પૂ-પોષણ કરવું.
મેઘ-મ્રણ કરવું, લેવું.	વેદ-વૈદ્યું.
મુઝ-મુખાય, પેચ થવું.	ફાસ-સ્પર્શ કરવો, અટકવું.
ગુઝ-ગુટવું.	વન્દ-નમન કરવું.

વાચ્યો-

નચિંમો ।	નચિમો ।	નસ્સામો ।
પૂમિમ ।	વેઝ્ને ।	સોહિરે ।
મીદામો ।	જાણામ ।	ગુઝિમો ।
અધિત્યા ।	વે પુચ્છિમો ।	નચિમો ।
મધેહ ।	મુઝિત્યા ।	દો મોહામો ।
મેઘેહ ।	મચ્છન્તિ ।	મિદ્દેજ ।
દહેજા ।	શુન્દેજા ।	મીવેજ ।

- ૧ પ્રથમ પુરુષ માં સદુચરના પ્રત્યયો પર રહેતાં પૂર્વના ' ય ' નો ' મા ' તથા ' દ ' ચિહ્નો લાગે છે જેનેકે નયામો, નચિમો, નચમો.
- ૨ જ્યારે કદાચ વર હોય ત્યારે પૂર્વનો અર્થ લોગાય છે. નચ+દે= નચિંમો. આ નિયમ અમુક સ્થાને જોવાય છે. માટે વાચરનારે પ્રવેગ પર ધ્યાન આપવું.

पाठ ३ जो.

शत्रु-

सुन-सद करुं.	सुन-सद करुं, सारुं.
सिद्ध-सेधुं.	सद-सुधुं.
सुन-सद करुं.	सद-सद करुं.
सुन-सुति करुं.	सिद्ध-सेधुं, सौधुं.
सद-सुं.	सिद्ध-सिद्ध.
सुन-सद करुं.	सद-सद करुं, सारुं.
सुन-सद करुं.	

वाच्यो-

सुनिनो ।	सुन-सद ।	सद-सद ।
सुन ।	सद-सद ।	सो सैधुं ।
सुनिनो ।	सुन-सद ।	सुन-सद ।
सद-सुं ।	सुन-सिद्ध ।	सुन-सद ।
सद-सुं ।	सद-सद ।	सो सैधुं ।
सिद्ध-सुं ।	सुन-सुं ।	सद-सद ।
सिद्ध-सुं ।	सुन-सद ।	सद-सद ।

[अने] सुन-सद करुं.	[तेओ] सारुं.
[तेओ] सुन-सद करुं.	[अने] सारुं करुं.
[अने] सिद्ध-सुं करुं.	[सुं] सारुं.
[तेओ] सुन-सुं करुं.	[ते] सारुं.
[अने] सौधुं करुं.	[सुं] सारुं.
[अने] सौधुं करुं.	[अने] सौधुं करुं.
[तेओ] सारुं करुं.	[तेओ] सारुं.

